

KNIGHTS OF COLUMBUS FOUNDATION
FOR PRESERVING MANUSCRIPT COLLECTION OF THE VATICAN LIBRARY

START

ST. LOUIS UNIVERSITY LIBRARY

This film may not be removed from the depository. No part
of this film may be reproduced without written permission
from St. Louis University.

HP 2207

S

VAT. LAT. 3363

Boezio de Consolatione, d' antichità di
mille anni. Fol. vrs.

Vat. lat.
3363

^{cautus doctus et abiles}
 Armis q' daz studio florete peg
^{lucis et otio}
 Flebil' heu melior cogez ihre modis
^{propeleat et accipere}
 Ecce m' lacere dicant scribenda canene
^{in ad rem}
 Et ueris elegi fletib' ora rigant
^{canentibus}
 Has saltez nullus potuit punire troz
^{quos archas Testum}
 Ne nrm comites prosequerent iter
^{in omnia}
 Gla felicit olim uiridilq' inuere
^{in omnia}
 Solant' meli nuc mea fata lenis
^{in omnia}
 Venit eiz operata malis ioppina lenect'
^{in omnia}
 Et dolor etates misit inesse suaz
^{in omnia}
 Intepellu' fidant' uertice cany
^{in omnia}
 Et n' aut' estis corpore lassa cutis
^{in omnia}
 Mores hodie q' que se nec dulcib' amz
^{in omnia}
 Insero q' daz sepe uocata uent
^{in omnia}
 Iu h' q' furda miseris autitur aure
^{in omnia}
 Et flantes oculos alandere lena negat
^{in omnia}
 Duz lamb' malefida lonic fortuna faueret
^{in omnia}
 Pene caput tristic' inserat hora meuz
^{in omnia}
 Dnt q' fallace mutan' q' daz
^{in omnia}
 Phabit' ignituz impia uita moraz
^{in omnia}
 Quid ne felitez tones uetaltis amiq
^{in omnia}
 Quz cecidit stabili non erat ille gradu
^{in omnia}
 Et daz meuz tacituz reputare querimoniaq
^{in omnia}
 Lacrimabilez stili officio designare astetisse m
^{in omnia}
 supra uiterz uila i quedaz mulier reueredi admoduz
^{in omnia}
 uult' oculis ardētib' a ultra coez ualētiaz pspiciatib' colare

mundi atq; exhausti vigoris quāuis ita eij plena foret ut
nullo modo crederetur nostre etatis erat statuta eius discer-
tionis ambigue. Nam nūc quidē ad comunē hōiū men-
surā cohibebat. Nunc uero pulsare celus suū uerticis
cacumine uidebatur. Que mulier atq; altius caput extu-
lisset ipm etiaz celus penetrabat respiciētumq; hōiū fru-
strabatur ituitū. Vestes erant tenuissimis filis subtili
artificio indissolubili materia perfecte. quas uti post-
eadē prodente cognouit suis manib; ipa texerat. Qua-
ru; spetiez ueluti fumolā; ymagines solet caligo que
daz neglecte uetustatis obduxerat. Hanc in extremo
marginē. p. greciz. in supremo. T. legebat interu-
Atq; inter utraq; litteras in scalarū modū gradus q-
dam insigniti uidebantur. Quibus ab inferiorū ad
superius elementū esset ascensus. Eadem tamen
uestem uolentorum quorūdam scanderant manus. et
particulas quas quisq; potuit abstulerant. Et dextra
quidem eius hyllos. sceptrū uero sinistra gestabat.
Que ubi pœtencas mulas uidit exultantes in nostro
thoro fletibusq; meis uerba dictantes. cōmota pau-
lisper ac toruis inflāmata luminibus. Quis inqt
has scencas meretriculas ad hunc egrum permisit
accedere. Que dolores eius non modū ullis reme-
dijs fouerent. Verū dilabibus insuper alerent
uenenis. Hec sunt enim que influctuosus effectū
spū; uerē fructib; rōis segetē necat hōiūq; mter assuefaciūt.

11
trior lo non libent / At liquem profanuz uti uulgo solutum est
bandire. uelut de traherent

Tunc me discussa liquerunt nocte tenebrae. quida codices hinc discussa
 Luamibusque prior rediit uigor
 ut cum praecipiti clomerantur sidera choro
 Nix bosisque polus stetit ianibus
 Sollacit. ac non duo caelo uenientibus astris
 desuper interraam nox funditur
 hanc sittheicid borcas emissus abantro
 uerueret et clausum reseret dieo
 eamcat et subito uibratus lumine phoebeus
 contrantes oculos radis perit
 aud alter tristitiae nebulis dissolutis hausa caelum
 ad cognoscendam medicantis faciem memem recepi. haue
 ubi ineam deduxi oculos inuitumque defixi. respicimus
 tricem meam cuius ab adulescentia laribus obuersatus fue
 ram philosophiam. & quid inquam tu in has exili nostri so
 litudines omnium magistra uirtutum supero caridine
 delapsa uenisti. an ut tu quoque mecum rea falsis criminatio
 nibus ageris. An inquit illate alumne desererem. nec sar
 cinam quam mei nominis inuidia sustulisti. communicato
 tecum labore pariter. At qui philosophiae fas non erit in
 comitatum relinquere. et innocenti. meam scilicet et im
 munitatem uererem. & quasi nouum aliquid acciderit perhor
 rescerem. Hunc enim primum casus apud in probos mores
 lacescitam periculis esse sapientiam. nonne apud ueteres que
 que antea nostri platonis aetatem magnum saepe coram me
 cum stultitiae temeritate certauimus. eodemque super st
 te praeceptor eius socrates in iuste uictoriam mortis me
 adstante promeruit. cuius hereditatem cum deinceps epicurus

uisus...
 vel cur bester...
 CASURUM...
 Quid ueris placidas...
 ut terra roseis...
 quis dedit ut...
 aut tu nus...
 Rixari solitus...
 naturae uariis...
 nunc tacet...
 et praec...
 declinat...
 cogitur...
 Sed medic...
 ut in me...
 quidam...
 animi robur...
 nisi prior...
 neme quida...
 sed ut uideo...
 sed elinguem...
 leniter manum...
 communem...
 est. recordabitur...
 possit paulisper...
 tia tergamus...
 tracta in rugam...

Tunc me discussa liquerunt nocte tenebrae. quida codices hinc discussa
 Luamibusque prior rediit uigor
 ut cum praecipiti clomerantur sidera choro
 Nix bosisque polus stetit ianibus
 Sollacit. ac non duo caelo uenientibus astris
 desuper interraam nox funditur
 hanc sittheicid borcas emissus abantro
 uerueret et clausum reseret dieo
 eamcat et subito uibratus lumine phoebeus
 contrantes oculos radis perit
 aud alter tristitiae nebulis dissolutis hausa caelum
 ad cognoscendam medicantis faciem memem recepi. haue
 ubi ineam deduxi oculos inuitumque defixi. respicimus
 tricem meam cuius ab adulescentia laribus obuersatus fue
 ram philosophiam. & quid inquam tu in has exili nostri so
 litudines omnium magistra uirtutum supero caridine
 delapsa uenisti. an ut tu quoque mecum rea falsis criminatio
 nibus ageris. An inquit illate alumne desererem. nec sar
 cinam quam mei nominis inuidia sustulisti. communicato
 tecum labore pariter. At qui philosophiae fas non erit in
 comitatum relinquere. et innocenti. meam scilicet et im
 munitatem uererem. & quasi nouum aliquid acciderit perhor
 rescerem. Hunc enim primum casus apud in probos mores
 lacescitam periculis esse sapientiam. nonne apud ueteres que
 que antea nostri platonis aetatem magnum saepe coram me
 cum stultitiae temeritate certauimus. eodemque super st
 te praeceptor eius socrates in iuste uictoriam mortis me
 adstante promeruit. cuius hereditatem cum deinceps epicurus

uisus...
 vel cur bester...
 CASURUM...
 Quid ueris placidas...
 ut terra roseis...
 quis dedit ut...
 aut tu nus...
 Rixari solitus...
 naturae uariis...
 nunc tacet...
 et praec...
 declinat...
 cogitur...
 Sed medic...
 ut in me...
 quidam...
 animi robur...
 nisi prior...
 neme quida...
 sed ut uideo...
 sed elinguem...
 leniter manum...
 communem...
 est. recordabitur...
 possit paulisper...
 tia tergamus...
 tracta in rugam...

uultus aethiopicum ceterique profusa quisque parte raptum
1re molirentur meque reclamantem penitentemque uelut
in partem praedae traherent. uestem quam meis texerant
manibus disciderunt; Abreptisque ab ea panniculos totam
me sibi cessisse credentes abire. In quibus quoniam quaedam
nostri habitus uestigia uidebantur meos esse familiares in
prudencia rata nonnullos eorum profanae multitudinis
errore peruerit; quod sine anaxagorae fugam nec socra
tis uenenum. nec xenonis tormenta quoniam sunt peregrina
nouisti; athenios ad senecas ad socranos quorum nec per
ueta nec in celebris memoria est. scire potuisti. quos ni
hil aliud in eadem detraxit nisi quod nostris moribus infa
mum in proborum dissimilem uidebantur. Itaque nihil
est quod ammirare. In hoc utae solo circum flantibus agi
temus procellis quibus hoc maxime propositum est pessimis
displacere. quorum quidem tam & sicut numerosus exercitus
spernendus tamen est. quoniam nullo duce regitur sed et ro
re tantum temere ac passim lymphantur aptantur. Quisquam
do contra nos aciem struens ualentiore incubuerit. nostra
quidem dux copias suas in partem contrahit. illi uero circadi
ripiendas in uales sarcinulas occupantur. Ad nos desuper
inridemus uilissima rerum quaeque rapientes; securi totius
ferrosi tumultus eo que uallomunna quo grassata saltatae
aspirare fas non sit
Quisquis conposito serenus aequo
Fatum sub pedibus egit superbum
Fortunaeque tuens utraq; aequo
In uictu potuit tenere uultum

Abreptisque
manibus
me sibi
nostri habitus
prudencia
errore
tatis
nouisti
ueta
infa
amirare
temus
displacere
spernendus
re tantum
do contra
quidem
ripiendas
inridemus
ferrosi
aspirare
Quisquis
Fatum
Fortunae
In uictu

NON ILLUD RABIES ANNEQUE PONTI POMANARE LESANTUR
UIRSUO FUNDITUS EXAGITANTIS AESTUO LESANTUR
NEC RUPTIS QUOTIENS UACUS CAMENIS
TORQUET FUMIFICOSQUE SAEUUS IGNES
AUT CELSAS SOLITI FERRE TURRES
ARDENTIS UTA PULONIS MONEBIT
QUOTIENS UACUS CAMENIS TYRANNOS
MIXTURA SINE UIRIBUS FURENTES
NEC SPERES ALIQUID NEC EXTIMESCAS
EXAMINIBUS IMPOTENTIS IRAE
AT QUI SUI TRIPITOUS PAUCI UEL OPTAT
QUOD NON SIT STABILIS SUIQUE IURIS
NEC ITI DAPUO LOC LOQUE MOTUS
NEC ITI QUALCER TRABI CAENAM
Senti nequit haec atque animo in labuntur tuo ANONOC
Sappac quid flet quid lacrimis manus ezay
BREGA sic speram medicinas expectas oportet uulnus de
tegas Tum ego collecto in uires animo ane adhuc eget
ammonitione nec perse satis eminet fortunae in nos spe
uientis asperitas nihil nec ipsa loci facies mouet haecine
est bibliotheca quam certissimam tibi sedem nostris inla
ribus ipsa delegoras in qua mecum saepe residens debu
manarum diuinarumque rerum scientia differbas talis
habitus talisque uultus erat cum tecum naturae secreta re
marer cum mihi siderum uias radio describeres cum moris
nostros totius que rationem ad caelestis ordinis exempla for
mares haecine praemia referimus tibi obsequentes
hanc sententiam platonis ore sanoxisti beatus fore respublicas

14
Anonoc
Tyoy hoy

NON ILLUD RABIES ANNEQUE PONTI POMANARE LESANTUR
UIRSUO FUNDITUS EXAGITANTIS AESTUO LESANTUR
NEC RUPTIS QUOTIENS UACUS CAMENIS
TORQUET FUMIFICOSQUE SAEUUS IGNES
AUT CELSAS SOLITI FERRE TURRES
ARDENTIS UTA PULONIS MONEBIT
QUOTIENS UACUS CAMENIS TYRANNOS
MIXTURA SINE UIRIBUS FURENTES
NEC SPERES ALIQUID NEC EXTIMESCAS
EXAMINIBUS IMPOTENTIS IRAE
AT QUI SUI TRIPITOUS PAUCI UEL OPTAT
QUOD NON SIT STABILIS SUIQUE IURIS
NEC ITI DAPUO LOC LOQUE MOTUS
NEC ITI QUALCER TRABI CAENAM
Senti nequit haec atque animo in labuntur tuo ANONOC
Sappac quid flet quid lacrimis manus ezay
BREGA sic speram medicinas expectas oportet uulnus de
tegas Tum ego collecto in uires animo ane adhuc eget
ammonitione nec perse satis eminet fortunae in nos spe
uientis asperitas nihil nec ipsa loci facies mouet haecine
est bibliotheca quam certissimam tibi sedem nostris inla
ribus ipsa delegoras in qua mecum saepe residens debu
manarum diuinarumque rerum scientia differbas talis
habitus talisque uultus erat cum tecum naturae secreta re
marer cum mihi siderum uias radio describeres cum moris
nostros totius que rationem ad caelestis ordinis exempla for
mares haecine praemia referimus tibi obsequentes
hanc sententiam platonis ore sanoxisti beatus fore respublicas

NON ILLUD RABIES ANNEQUE PONTI POMANARE LESANTUR
UIRSUO FUNDITUS EXAGITANTIS AESTUO LESANTUR
NEC RUPTIS QUOTIENS UACUS CAMENIS
TORQUET FUMIFICOSQUE SAEUUS IGNES
AUT CELSAS SOLITI FERRE TURRES
ARDENTIS UTA PULONIS MONEBIT
QUOTIENS UACUS CAMENIS TYRANNOS
MIXTURA SINE UIRIBUS FURENTES
NEC SPERES ALIQUID NEC EXTIMESCAS
EXAMINIBUS IMPOTENTIS IRAE
AT QUI SUI TRIPITOUS PAUCI UEL OPTAT
QUOD NON SIT STABILIS SUIQUE IURIS
NEC ITI DAPUO LOC LOQUE MOTUS
NEC ITI QUALCER TRABI CAENAM
Senti nequit haec atque animo in labuntur tuo ANONOC
Sappac quid flet quid lacrimis manus ezay
BREGA sic speram medicinas expectas oportet uulnus de
tegas Tum ego collecto in uires animo ane adhuc eget
ammonitione nec perse satis eminet fortunae in nos spe
uientis asperitas nihil nec ipsa loci facies mouet haecine
est bibliotheca quam certissimam tibi sedem nostris inla
ribus ipsa delegoras in qua mecum saepe residens debu
manarum diuinarumque rerum scientia differbas talis
habitus talisque uultus erat cum tecum naturae secreta re
marer cum mihi siderum uias radio describeres cum moris
nostros totius que rationem ad caelestis ordinis exempla for
mares haecine praemia referimus tibi obsequentes
hanc sententiam platonis ore sanoxisti beatus fore respublicas

Contulit
Silentis
Cum noluit
bonum

Ut si quanto potest
et uolunt
in iusticia
ut spem

sicas uel studiosi sapientiae reuerent uel earum rectores
fauere sapientiae contigisset. Tunc uisum uisore hanc sa
pientibus capessendae rei p[ro] necessariam causam esse monuit
ut ne improbis flagitiosisque ciuib[us] urbium relicta guberna
cula pestem bonis ac perniciem ferrent, hanc igitur auctoritate
secutus quod ac inter secreta o[mn]ia didiceram transferre in ac
tum publicae administrationis optaui. Tum mihi & quae sapi
entiam mentibus inseruit deus consci nullam me ad magis
tractum nisi commune omnium bonorum fasidium deulisse.
Tunc cum improbis graues inexorabilesque discordiae & quod
consuetudine libertas habet protuendo iure spreto potentio
rum semper offensus. Quotiens ego conuictum. In inbecilliscu
usque fortunae impetum facientem obuiis excepit. Quotiens
trigguillam regiae praesepitum domus ab incepta perpetrata
iam prorpius iniuria deieci. quatenus miseris quos infinitis ca
lumnis impunita barbarorum semper avaritia uecabat obita
ta periculis auctoritate proteci. Numquam me ab iure ad in
iuriam quisquam detraxit. Prouincialium fortunam tum
priuatis rapinis tum publicis uectigalibus pessum dari non
aliter quam qui patiebantur indolui. Cum acerbae famis te
pore grauis atque inexplicabilis. indicta coemptio profuga
tura inopia campaniam prouinciam uideretur. certamen
aduersum praef praet communis commodi ratione suscepi
rege cognoscente comendi. & necoentio exigeretur euicquid
linum consulare uirum cuius opes palatinas canesiam spe
atque ambitione deuorassent. ab ipsi hiantium faucibus
traxi. Ne albinum consulare uirum praecudicatae accusa
tionis poena corriperet. Odissime cypriani delatoris opposui.

Ut si quanto potest
et uolunt
in iusticia
ut spem

Itas ne in me magnas uideor exaceruasse discordias sed esse a
pud cetos tuos debui quimibi amore iustitiae nihil apud
alios quomagus essent. tuos referuau; Quibus autem dese
romabus percussis sumus; quorum basilius olim regio ministerio
depulsus est. Opulionem uero atque gaudentium cum ob in nu
meras multiplicesque fraudes ire in exilium regia censura de
creuisset. cumque illi parere nolentes sacrarum sese aedum
defensione tuerentur. compertumque id regi foret edixit ut nisi
intra praescriptum diem rauenna urbe decederent. notas in
signi frontibus pellerentur. Quid huic seueritate posse a
tari uideatur. Ad qui in eodie deferentibus eisdem nominis nos
tri delatio suscepta est; Quid igitur nostrae ne arte sita meru
erunt an illos accusatores iustos fecit praemissa dampnatio
tra ne nihil fortunam puduit siminis accusatae innocentiae.
At accusatorum uilitas. Apicius criminis arguimur summam
quaerit. senatum dicimur saluum esse uoluisse. modum de fide
ras. delatorem ne documenta deferret. quibus senatum in ares
tas reum faceret impedisse criminamur. Quid igitur oma
gis traentes in ficiabimur crimen ne tibi pudor simus. duo
lui necumquam uelle desistam. sciebimur sed impediendi dela
toris opera cessauit. an optasse illius ordinis salutem nefas ue
cabo. Ille quidem suis dome decreas ut hoc nefas esset effecerat
sed sibi semper mentiens in prudentia rerum merita non po
test immutare. nec mihi socratio decreto fas esse arbitror
uel oculuisse ueritatem uel concessisse mendacium. Verum
id quo quomodo sit tuo sapientumque iudicio aestimandum
relinquo. cuius rei seriem atque ueritatem noluisse posse

hoc consentire p[ro] me
in nocere dno. falco
uilitas accusatorum
dampnati fuerunt p[ro]
ne illa decesser

Quae si
obdura
cum iusticia
p[ro]hibet
p[ro]hibet

ros queat scilicet etiam memoriae mandauit. Nam de con-
positis falso litteris. quibus libertatem arguor sperasse
romanam quidam tenet dicere. quarum fraus aperta pa-
tuisset sinobis ipsorum confessione delatorum. quod in om-
nibus negotiis ^{in p̄p̄ria} maximas uires habet ut illicisset. Namque
sperari reliqua libertas potest. atque uanum posse ul-
la respondissem ^{canu} uerbo. quicum magis caesare germa-
nica filio conscius contra se facte coniurationis fuisse dice-
re ait. si ego inquit scissem tu nefecisset. Quatinus non ita
sensus nostros maeror hebetauit. ut impio scelerata con-
tra ueritatem quae erat moluit. sed quae sperauerunt esse
potuisse uehementer ammiror. Nam deteriora uelle nostri
fuerit fortasse defectus. posse contra innocentiam quae
sceleratus quisque conceperit inspectante deo monstru-
milesse. Unde haud in ueritate quidam familiarium
quae sunt. siquidem dicitur inquit est. unde mala bona uero un-
de sinone est. Sed fas fuerit nefarios homines. qui bonorum
omnium totiusque senatus sanguinem petunt. nos etiam quos
propugnare bonis senatusque uiderunt perditum irreuoluis-
se. Sed num idem de partibus quoque merebamur. Memi-
nisti ut opinor. quoniam medicurum quid facerem ue-
praesens semper ipsa dicitur. meministi inquam uerone-
tum rex auidus ex tui. communis maiestatis crimen in al-
binum delatae. ad cunctum senatus ordinem transferre mo-
luerat. uniuersi innocentiam senatus quantum ei periculi
securitate defenderunt. Quis me haec & uera proferre. & in-
nulla u quam me laude tactasse. Minuit enim quodam mo-
do se probantem conscientiae secretum. quotiens ostentando

VI
quod factum recipit famae praetium. Sed innocentiam nostram
quis excepit. euentus uidet pro ueritate uirtutis praemissus. sal-
si sceleris poenas subimus. Et cuius umquam facinoris ma-
nifesta confessio ita iudices habuit in seueritate concenter-
ut non aliquos uel ipse ingenu error humani. uel fortuna ac-
conditio cunctis mortalibus incerta submitteret. In fla-
mare sacras aedes uoluisse. si sacerdotum impio iugulari gla-
dio. sibonibus omnibus necem struxisset diceremur. praesentem
tamem sententiam confessum amorem conuictum uel punis. & quae
quingentis fere passuum milibus procul moti atque indefen-
si. ob studium propensius in senatum mortuam proserptionem
dampnamur. Omerito desimili crimine neminem posse
conuicti. cuius dignitatem reatus ipsi etiam quidem uelere
uiderunt. quam ut alicuius sceleris amixtione suscitarent.
obambulant dignitatis sacrilegio me conscientiam polluisse
mentis sunt. At qui & tu in ista nobis. omnem rerum mortali-
um cupidinam de nostri animi. sed pellebas. & sub tuus oculis
sacrilegio locum esse fas non erat. Instillabas enim auribus
cognitionibusque cotidie meis pythagoricum illud enoyceon.
nec conueniebat uilissimorum me spirituum praesidia. quem tu
in hanc excellentiam componebas. ut consimilem
tibi faceres. Praeterea penetrali innocens domus. honestissimo
rum coetus amicorum. socer etiam scilicet & aequae actu ipso reue-
rendus. ab omnibus huius criminis suspicionem defendunt. sed
onefas. illuero de tanta criminis fidem capiunt. atque hoc
ipso uidebimur affines fuisse maleficio. quod tuis imbutis dis-
ciplinis. tuis instrata moribus sumus. Ita non est satis nihil
militiam profuisse reuerentiam. nisi ultra tamen potius

offensione lacereris: ^{at} uero hic etiam nostris malis cumulus
 accedit ^{quod} existimatio plurimorum non rerum merita sed
 fortuna ^{spectat} euentum: caque totam iudicat esse prouisa.
 quae felicitas commendauerit ^{quos} ut existimatio bona pri
 ma omnium deferat in felices: quinunc populi rumores: quam
 dissonae multiplicesque sententiae piget reminisci ^{hoc} tantum
 dixerim. utamam esse aduersae fortunae sarcinam: quod dum
 miseris ^{aliquid} crimen affingitur: quae perferunt meruisse
 creduntur: & ego quidem bonis omnibus pulsus: dignitatibus exau
 tus. existimatione sedatus. obbeneficium subplacium tulu: ^{vide}
 re autem uideor nefarias sceleratorum officinas: gaudiolaeti
 tiaque fluitantes: perditissimum quemque nouis delationu
 fraudibus imminentem: tacere bonos nostri discriminis ter
 rore ^{prostratos}: flagitiosum quemque ad audiendum quidem fa
 cinus ^{impunitate} ad efficiendum uero praemius ^{incitari}: in son
 tes autem non modo securitate: uerum ipsa etiam defensione
 priuatos: itaque libet exclamare:
 OSTELLERI CONDITOR ORBIS. QUI PERPERTUO IN RUSSO
 RAPTO CADUO TURBINE UERSAS. LEGE MQUE PATRIS TOERA COGIS.
 UT NUNO PLENO LUCIO CORNU. TOPIS I. RATIS OBUIAT LAMIS.
 CONDIT STELLAS LUNA MINORES. NUNC OBSCURO PALLIO CORNU.
 PROEBO PROP. IOR. LUAMINAREBOA. ET QUI PRIMIPALIS TOEROCIS.
 AQTRALCENTOS BESPERSOKIUS. SOLITAS ITRAUON IETI BENS.
 PHOEBI PALLENS LUCIFER ORTU. TURPONDIPUAEPKOR EBRIUM.
 STRINCIS LUCERUM BRUIORCMORA. TUCUMPERKUIORUENERTI ASTAS.
 AQILES NOCTIDITUIDI SHORAS. TUDUISUXUUA TOE PERAI ANNUO.
 VI QUAS BOREAESPIRITUS AUFPERT. REUEXANTIES ZEPHYRUS FONDIS.
 QUAEQUE AXCTURUS SEMINAUIT SITUS ALIAS URAT SEGETES.

me aliqua punit
 quaequero quod
 in nubibus
 in cubibus
 in nubibus

Nihil antiquae solutio. LINGUIT PROPRIAE STATIONIS OPUS.
 OMNIA CERTOPINE GUBERNANS. HOIUMUO SOLOS RESPUIS ACTUS.
 MERITORECTO. COBIBER. CAPEDO. NAM CURTANTAS LUBRICA VERSAT.
 FORTUNALICIS PAMIT INSONTES. DEBITAS CELESTINOXIA POENA
 AT PERUENSI RESIDENT CALSO. MOTESOLIOSANCTOQUE CALANT.
 INIUSTA UICE COLLANOCENTES. LATET OBSCURIS CONDITA IRTUS.
 NIL PERIURI. NIL NOCET IPSIS. FRAUS MENTACI COMPTIACOLORC.
 SED CUO LIBIT UIRIBUS UN. QUOS IN NUMERIA ETI AUNI POPULI.
 SUMNOS EXIDENT SUBDERE RECES. OIAMONSEBAS RESPECTERAS.
 QUISQUIS RERUM PODERA NECIS. OPERIS TANTI PARS NON ULIS.
 HOMINES QUANTUM FOR TU NAESALO. RAPIDOR ECTOR. CONPRIOEFUCUS.
 ET QUO CADUO RECIS IANONSUO. I. RANASTABILES FOEORERUCAS.

Hacubi contuato dolore delaxatur. illa uultu placido nihil
 que meis quibus mota. Cumte inquit maestum lacriman
 temque uidissem. illo miserum exsulemque cognouit. Sed quam
 id longinquum esset exsilium. nisi tua prodidisset oratio nesue
 bam. sed tu quam procul a patria. non quidem pulsus es sed ab
 orrastra: ac frae pulsum existimari in auisse potius ipse pepulisti.
 Nam id quidem de te numquam. cuiquam fas fuisset. Hic in me
 uis oriundo sis patriae reminiscaris. non uti atheniensium quon
 dam multitudinis imperio regitur. sed eieckorpanocet in ec
 BACIARE. Quis frequentera cuium non depulsione laeretur cuius
 agi frenis atque obtemperare iustitiae summa libertas est.
 An ignoras illam tuae ciuitatis antiquissimam legem. qua sanctu
 est eius exsulare non esse quisquis in ea sedem fundare uallu
 rit. nam qui uallo eius ac munimine contineatur. nullus meus
 est ne exsulesse mereatur. at quisquis inhabitare eam uelle

Hominis non habetur
 in lege qui concha
 in lege qui concha
 in lege qui concha
 in lege qui concha

Modo superflua in deo
 gular ac si dicitur
 iure hie loca in me
 nat ad immumne
 sed tua impudica
 una conqueat ali
 que nequam in
 que in ma
 opprimunt potret
 que motu amonit
 que in que per
 que in que per
 que in que per

Quis inquit ne exiles
 m. h. e. e. e. non sed quid
 tunc in exiles m. h. e. e.

desi. ortu pariter desunt etiam in e. r. i. itaque non tam melo-
 huius quam tua facies mouet. ne bibi libet hoc potius ^{adhibere} gompot ebo
 re acutro parietes: quanta uae mentis sedem ^{adhibere} requiro. In quantum
 libros: sed id quod libris pretium factu librorum quondam meorum
 sententias collocaui. Et tu quidem de uis ^{adhibere} in commune bonum me-
 ritus uera quidem: sed promulgaudine gestorum tibi pauca dixisti. ^{dehis que tibi obiecta sunt: ubi hinc ego edice.}
De obiectorum tibi uel honestate uel falsitate: cunctis nota memo-
 rasti. de sceleribus fraudibusque delatorum recte tu quidem stric-
 tum adtingendum putasti. quod ea melius ubertiusque recognosten-
 tis omnia uulgore celebrantur. Insuper uis etiam uehementer
 iniusti factum senatus: de nostra etiam criminatione doluis-
 ti. laes quoque opinionis dampna fleuisti: postremus aduer-
 sum fortunam dolor incanduit. Conquestusque non aqua me-
 ritis praemia pensari: in extremo musae saeuientis utaque
 caecum terras quoque pax regeret uota posuisti. Sed quonia-
 plurimus tibi affectuum tumultus incubuit. diuersumque
 te dolor iramque distrahunt. ut nunc mentis es. non
 dum te ualidiora remedia contingunt. itaque lenioribus
 paulisper utemur: ut quae inuicem per turbationibus
 influentibus Induruerunt. ad acrioris uim medicamentis
 recipiendam. tactu blandiore mollescant. ^{Constat respiciendo}
 Cum phoebus ratiis graue cancrisus inae. ^{in fine maximi}
 tum quilarcanecantibus. Sulcis socina dicitur. ^{Calca. ratiis}
 elusus cerebis fide. Quae rnas percat ad arbores.
 nuu quam purpureo uo uous. Lecturus uolaspeta.
 cum saeuis aquilonibus. S. r. t. d. e. n. s. caopus in horruit.
 nec quae ad aurora manu uel inos stringere palantis.
 uuis si libeat faui. Artuano potius sua.

Quomodo pne-pu. u. ca
 stru. f. g.
 ratiis. f. g. uo. no. im. m.
 ab. h. u. s. n. e. m. p. e. c. o. p. o. s. i.
 t. u. m. u. e. l. q. u. o. d. m. a. l. i. g. n. o.
 u. i. s. p. r. i. u. a. u. i.
 Q. u. o. d. a. p. o. s. u. i. t. l. i. b. e. r. i. s.
 e. s. t. u. i. l. i. c. i. s. a. l. i. m. i. n. i. s. t. e. n. s.
 e. x. i. l. i. o.
 i. n. a. u. i. t. i. a. l. i. c. e. p. u. s. u. m.
 a. u. t. i. d. u. a. n. s. c. a. n. u. r. e.
 q. u. i. d. e. m. i. n. t. e. r. s. e. p. n. o. n. t. u.
 i. n. a. u. d. i. o. n. a. p. l. u. r. i. t. a.
 i. n. t. e. n. t. e. r. s.
 i. n. a. u. i. t. i. a. d. e. f. e. l. l. i. s. i. a. m.
 i. n. q. u. i. p. r. o. p. t. i. e. C. e. l. a. p. i.
 i. n. u. l. l. e. t. i. t.

Bacchus uetera contulit. Signat te oportet propriis.
 apianis officinis deus. Nec quas ipse coercuit.
 anseri pariter uices. Sic quo praecipit iura.
 certuo deserit ordinem. Laetos non habet etus.
 Primum igitur pateris. nene paucaulis rogationibus.
 statum tuae mentis adtingere. atque temptare. ut qui solent. ut possim intel-
 lere. quae tuae.

Pro modo situae curationis intellegam. Tu uero arbitra-
 tu inquam tuo. quae uoles ut responsurum rogauo. Tum
 illa huncine inquit mundum temerarius agi fortuitaque
 castibus putas. an ullum credis ei regimen in esset rationis.
 qui inquam nullo existimauerim modo. ut fortuita temeri-
 tate tam certa moueretur. uerum operi suo conditorum
 praesidere dnm scio. necumquam fuerit dies. quae ab hac sen-
 tentiae uertate depellat. Ita est inquit nam id etiam paulo
 ante cecidisti. hominesque totum diuinam exortis curae es-
 se deplorasti. nam decoretis. quin ratione regerentur. nihil
 mouebat. papae autem uehementer ammuror. cur inanis
 libri sententia locum agrotis. uerum atus per brutemur
 nescio quid abesse comitio. sed dic mihi quomodo in mundo
 regi non ambigis. quibus etiam gubernaculis regatur autus.
 Vix inquam rogationi factae sententiam nosco. sedum ad in-
 quista respondere. summo inquit se posse abesse aliquid.
 per quod uelut hinc. uelle robore. in animum tuum per turbato-
 num moribus. ratiis. sedem in memris tuis quisset. ce-
 rum finis quo uelut. a aurae tendat inuentio. Audiam
 quam sedem memris maeror habeat. At quis est unde aue-
 ta processerunt. noui inquam om que esse respondi. et quis
 ratiis. ut in animum cognito quisset rerum finis. ignoret. uerum

Quae quid un. h. e. e. e. e.
 p. o. n. t. c. o. n. g. r. u. i. t. d. i. s. t. o.
 s. u. t. C. u. i. t. o. m. u. i. t. u. m. d.
 n. s. t. n. o. n. t. e. n. t. i. n. u. m. u. i.

s. e. l. a. p. i. n. i. s. e. r. u. i. t. u. m. t. a. m. p.
 i. n. t. e. n. t. i. o. m. o. r. i.

F. o. c. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t.
 o. m. n. i. a. p. r. o. p. r. i. a. u. m. u. i. t. a.
 t. e. n. e. b. e. t. u. m. u. i. t. a. u. i. t. a.

B.

F.

B.

P.

B.

P.

P.

hyper-turbationum moju ^{conterendo} ea ualentia est ut mouere quidam
loco hominem possint conuellerent autem sibi que totum exte
pare non possint. Sed hoc quoque respondeas uelut hominem

B necesse esse meministi. Quidni inquam meminere? Quid igitur

B homo sit poteris ne proferre hoc in interrogas an esse magis

P a rationale animal atque mortale se uel ad me esse confu

P Et illa nihilne aliud esse nouisti. Nihil san scio inquit mori

tui aliam uel maximam causam quid ipse sis nosse desisti. Quare

plenissime uel aegritudinis tuae rationem uel aditum reconcili

andae sospitatis inueni. nam quoniam tui obliuione confunde

ris. & exulente & expoliatum propriis bonis esse doluisti. Quo

niam uero quissit perum finis ignoras nequam hominis atque

nefarios potentes felicesque arbitraris. Quoniam uero quibus

gubernaculis mundus regatur oblitus es: has fortunarum uices

aestimas sine rectore flutare: magis non ad morbum modou

rum ad interitum quoque causas sed sospitatis auctoritates quod

te nondum totum natura defecit. habemus maxum tuae

fomentis salutis ueram de mundi gubernatione sententiam quod

eam non casuum temeritati sed diuinae rationi subditam cre

nil igitur per tuncas: iam tibi ex hac minima scintilla ut

lis calor inluxerit. Sed quoniam firmioribus remediis non

tempus est. & iam mentium constat essentia non ut que

abiecerunt ueras falsis opinionibus induantur. Ex quibus o

ta per-turbationum caligo uerum illum confundit inu

hanc paulisper lenibus mediocribusque fomentis aduenia

temprabo ut dimotis fallacium affectionum tenebris spl

idorem uerae lucis possis agnoscere

NUBIBUS ATRIS CONDITA NULLUM

FUNDERE POSSUNT. SIDERALUMEN

SIXARE UOLENS. TURBIDUS AUS TER

QUISCEAT AESTUM. UIRTEADUDUO

PAQUESAENIS. UNODICEBIS

MOX RESOLUTO. SORDIDACENO

MIBUS OBSTAT. QUIQUE UACATUR

MONTIBUS ANIS. DE FLUIS AONIS

SAEPERESIS IT. RAPE SOLUTI

OBICE SORI. TU QUOQUE SUIIS

LUCINE CLARO. CERNE RE SERUO

TRANTE RECTO. CARPE RE CALLEN

CAUTIA PELLE. PELLE MINOREM

SPECQUE FUGIO. NEC TIA OR ADSIT

NUBILA AENS EST. UINCTAQUE PRENIS

ANICII MANLI SECIERINI

BOETHII EX CONS ORD

PATR PHILOSOPHAE CONS

EXPLICIT LIBI INCIPIT LIBI FELICITER

Post haec paulisper obtruncat. atque ubi ad ten

tionem meam modesta tactum nitate collegit

sic exorsaeft. Nipentus aegritudinis tuae cau

fas habitumque cognoui. fortunae prioris affectu

desiderioque tabescis ea scitum animi tui. sicut tu

tibi fingis mutata per uerit. Intellegomulti for

mes illius prodigii fugos. & eo usque cum his quos eu

dece nraur blandissimam familiaritatem dum in
lerabili dolore confundat quos Inesperata reliquerit;
E uius sinaturam mores aemortuum reminiscere. nec
habuissse te in ea pulchrum aliquid. nec amississe cog
nosces. sed ut arbitror. haud multum tibi haec in
memoriam reuocare laborauerim. Solebas enim p
sentem quoque blandientem quoque uiribus inces
sere uerbis. eamque de nostro ad te prolatis. Insecta
bare sententis. uerum omnis subita mutatio rerum.
non sine quodam quasi fluxu contingit animorum. Sic
factum est. ut utique paulisper atua tranquillitate
disces seris. sed tempus est haurire te aliquid ac degus
tare. molleatque iucundum. quod ad interiora trans
missum ualidioribus haustibus uiam fecerit. Ad sit
igitur rethoricae suade la dulcedinis. quae tum tantum
recto calle procedit cum nostra instrata non deserit.
Cumque haec musicalaris nostri uernacula punculauo
res nunc grauiore modos succinat. Quid est igitur o
homo quod te in maestram lucumque deiecit. noui
ostedo aliquid inuistatamque uidisti tu fortunam putas
erga te esse mutatam. Erras. si semper eius mores sunt
ista natura. Seruabit circare propriam potius in ipsa sui
mutabilitate constantiam. talis erat cum blandiebatur.
cum tibi falsae inlecebris felicitatis alluderet. De pra
bendisti caeci numinis ambiguos uultus. quae sese ad
huc uelut alis. tota tibi propus innotuit. Si probas u
tere moribus. nequ eraris. super fidiam perhorrescis.
sperno atque abice perniciofa ludentem. Nam quaenunc

exare semp e y scribi
si ne uis Siquis ee

Lata nos potest haurire
quidena nisi molis
mani faciant y

uerno fabruis curo

uip e mital. us A deo
se us ne n mura. uce
dian nacatum

cedit d'vane uolap. arch
dono. d'vane qu' d' tab
- ue modu y

te p'p'p'

tibi est tanta causa maioris. haec eadem tranquillita
tis esse debuisset. reliquit enim te. quam non reuoca
ram nemo umquam poterit esse securus. Auero ut pro
tiosam aestimas. abituram felicitatem. & carat tibi
fortuna praesens. nec manendi fida. & cum discesserit
allitura maerorem. Quod sine exarbitrio retinere po
test. & calamitosos fugens facit. quid est aliud fugax
quam futurae quoddam calamitatis indicium. Neque
enim quod ante oculos stetit est suffecerit. Inuicis
rum certus prudentia metatur. eademque inaltera u
tro mutabilitas. nec formidandas fortunae minas nec
exoptandas facit esse blanditas. postremo aequo
animo toleres oportet. quicquid intra fortunae area
geratur. eam semel iugo elus colla sum miseris. Quod si
manendi ab eundique scribere legem uelis. Equam tu
tibi dominam sponte legisti. nonne iniurius fueris. &
impatencia sortem exacerbes. quam permutare non
possis. Si uentis uela committeres. non quo uoluntas
peteret. sed quo flatus impellerent promoueres. Si
aruis semina crederes. feraces inter se annos steriles
que pensares. fortunae terregendum dedisti. Dominas
moribus oportet optempere. Tu uero uoluntas rotas
impetum. retinere conaris. At omnium mortalium sto
lidissim estimare incipit. fors esse desistit.
Haec tua superba uerterit uices dextra. Et aequantis more peritur curpi
duduo tremendos saeuaproterit recess. huanileo que uicti subleuat fallax uuluo

Quibretu dicitur
pponia uoluntas
Calamitatos casu
plios a calamitauo
quia Calamitauo
acasu dicitur.

Qua dicitur ppri
ubi sumit. dicitur
ab aquorace uicou
inc uio munom
obtinere ubi uicti
uicari boni. dicitur
uamun malis.

Nonne suat dicitur
leg. inuicis uoluntas
committit. dicitur
leg. a d'p'p'

Innocium uoluntas
fortuna uicti dicitur
uoluntas. dicitur
quia a d'vane uolap.
uic. aliquid dicitur
m. d'p'p'

pona qu' lantia. dicitur
fallax flammis
d'vane flammis. ma. p'p'p'p'

Conclat
Fortuna

NON ILLA ANSEROS AUDIT. AUT CURAT FLETUS.

VLTROQUE CEANTUS DURA QUOS FECIT RIDET

SIC ILLA LUDIT SIESUAS PROBAT UIRES

MAGNUM QUE SUI MONSTRAT OSTENTUO

SIGUIS VISATA VNA STRATUS AC PELIX HORA

Uellem autem pauca tecum fortunae ipsius uerbis
lagitare. Tu igitur anis postulet anim adueste
Quid tu homo neam me cotidanis agis quere lis. quon
tibi fecimus iniuriam. quae tui tibi de t aximus bona
quouis iudice de opum dignitatum que mecum possessio
ne contende. Et sic uisquam n ritalium proprium quid
horum esse monstraueris. ego iam tua fuisse quae re pe
tis sponte concedam. Cum te matris utero naxura pro
duxit. nudum rebus omnibus. In opem que suscep meis
opibus foui. & quod te nunc In paxentem nostri facit
pauore prona indulgentius educaui. omnium quae me
iuris sunt afluencia & splendore circum dedi. Nunc
mihi retrahere manum libet. habes gratiam uelut u

sus alienis. non habes ius quere lae tamquam profus

tua perdidideris. Quid igitur ingemescis nulla tibi ano

bis est allata uolentia. opes honores. cetera quae talia.

merisunt iuris. dominam famulae cognoscunt mecum ue

niunt. me abeunte discedunt. Audacter a firmem si

tua forent quae amissa conquereris. nullomodo per di

disser. A nego solamecum ius exercere prohibebor. licet

caelo proferre lucidos dies. eosdemque tenebrosis noc

tibus condere. Licet anno terrae uultum nunc flori

bus frugibusque redimere. nunc nubis frigoribusque

*circi dicit homopne
nisi uenata tea uoto
non uidetur sequi conche

no opendi. an. im. d. un.
p. q. se. quanda. n. l. un.
an. qu. tu. i. un. an. em.
u. u. e. s. me. d. i. q. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.

te. s. u. l. e. s. h. a. n. t.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.
u. e. e. q. u. i. a. d. h. p. u.*

confundere. Jus est mari nunc strato aequore blandiri.

nunc procellis ac fluctibus inhorrescere nos ad con

stantiam nostris moribus alienam. Inexpleta hominum

cupiditas allegant. Haec nostra uis est. hunc contu

um ludum ludimus. rotam uolubili orbe uersamus.

laxima summis. summa Infimis mutare gaudemus. A

cende si placet sed lege ne uita cum ludicri mei ratio

poscet. descendere iniuriam putes. Antumores igno

rabas meos. nesciebas croesum regem lydorum cito

paulo ante formidabilem. mox deinde miserandum

rogi flammis traditum. misso caelitus umbre defensu

Num te praeterit paulum persi regis ase capti calamita

abus. pias impendisse lacrimas. Quid tragoecharum

clamor aliud deplet. nisi Indiscreto ictu fortunam

felicia roma uerentem. Nonne ad alessandrus. Aro

tiotic ton oien ena kakun ton de teron kalon

In iouis lumine iacere didicisti. quid si uberius de bono

rum parte sumpsi. quid si a te non uita discessi. quid

si haec ipsa mei mutabilitas. iusta tibi causa est speran

di meliora tamen neanimo contabescas. & intra commu

ne omnibus regnum locatus. proprio uiuere iure deside

ref. u. h. b. a. s. t. a. s. e. n. t. p. h. i. l. o. s. o. p. h. i. s. t. o. r. i. a. s. s. u. b. i. u. n. t. s. e. p. o. r. t. u. n. e.

Siquantas raptis flantibus incitis. pontus uersa harenas.

aut quos telliferis cotanoctibus. caelostroera fulgent.

tantas pundoat opes nec retrahat manū. pleno copia cornu.

humano miserashant ideo gens. Cesset plere quere las.

quamuis uoalibens excipit deus. anuli prociqus au r.

et daxis autoos ornet honoribus. N il tam parca uideatur

*Infantia p. h. l. s. libro non solum facit sed
subiungit talis
i. nolamur
sugher a. h. e. g. e. a. Infimos eleuane
an. s. i. m. a. m. e.
i. s. h. i. n. o. n. e. s. t. o.
Cynus rex persar
et Croesus Insiu re
bellum a ille quo
rus iustis e flati
mis quid In d. ne
autē uidentur de
lo eximius s. r.
Ignis a. l. e. u. a.*

*Di. o. s. d. o. b. a.
h. u. i. d. i. s. p. a. s. e. n. t. a.
d. e. n. a. b. a. n. t. b. o. n. a. r.
F. e. c. i. t. g. e. n. t. i. s. b. o. n.
u. a. l. i.
h. u. i. d. i. s. p. a. s. e. n. t. a.
D. e. t. e. r. a. t. i. o.
L. o. n. i.
h. u. i. d. i. s. p. a. s. e. n. t. a.
U. e. l. u. o. r. u. m. i. n. t. e.
c. o. e. l. i. q. u. i. b. o. n. i. s.
u. e. l. l. i. q. u. i. s. i. n. d. i. a. n.
d. e. a. q. u. i. s. i. n. d. i. a. n.
D. i. e. q. u. i. d. i. n. t. e. n. t.
h. u. i. d. i. s. p. a. s. e. n. t. a.*

SEd QUAE SIT A UOR ANS SACUA APACIAS ALOS PARDU IN XUS; ...
QUAE IAM PRAECIPITUA FENA CUPTIO INCO CERTOPINER ENTA; ...
LAXIUS CUPTIO US ANNE RIBUS FLUENS SIMS ADESCIT HADENO; ...
N AQUA DIUES ERIT QUI TRAPTUS COWENS SESEREDIT ECF EAM;

Hic igitur si profectum fortuna loqueretur. Quid profecto contrahisceres non haberes aut siquid est quo querebam tuam iure tueraris; proferas oportet eda bimus dicendi locum; Tum ego speciosa quidem ista sunt inquam obliataque rethoricae ac musicae melle dulcedinis Tum tantum cum audiuntur oblectant sed miserris malorum altior sensus est. Itaque cum haec auribus in sonare desierunt instans animum maior praegrauat

Per illa tria est inquit haec enim nondum morbitur remedia sed ad huc coram aas aduersum curacionem doloris fometa quaedam sunt: Nam quae in profundum se se penetrant cum tempestuum fuerit animo ueborum tamen ne excusantur miserum uelis annumerum modum que tuae felicitatis obliatus es. Faceo quod de solatium parente summorum uisurum cura suscipit delectus que in affinitate principum ciuitatis quod proximum propinquitatis genus est prius carus quam proximus esse coepisti; Quis nonne felicissimum cum tanto splendore sacerorum cum coniugis pudore cum masculaculo quoque prolis oportunitate praediceant praeter eo libet enim praeterire communia sumptas in adolescentia negatas senibus dignitates ad singularem felicitatis tuae cumulum uenire delectat. Siquis rerum mortalium fructum ullum beatitudinis pondus habet.

B
Scribere a se bino lino

Cumulat solle sume ubi
consula deceptis uobiscum
tunc pitelebant

Quana Con p hndio
memorae formam
uia si sibi sruant
a se pte a nullo se
a tte amant xipar
deum p pte pte
caue t t t t t t t t
impeant t t

poterit ne illius memoria lucis quantalibet Inguentum malorum mole deleri; Tum duos partiter consules liberos tuos. domo prorehi. sub frequentia patrum. sub plebis maxime cruce uidisti. cum eisdem scurria curules. Insidens tabulae laudis orator Ingenii gloriam facundiaque meruisti. cum in circo duorum medius consis circum fuisse multitudinis expectationem. triumphali largitione sacraasti; Dedisti ut opinor uerba fortunae. dum te illa demulceret dum te ut delicias suas fouet munus quod nulli umquam priuato commodauerat. absaulisti; Visne igitur cum fortuna calculum ponere. puncte primum libenti oculo praestruxerit; In numerum modumque lactore tristium ue consideres adhuc te felicem negare non possis; Quod silecirco te fortunatum esse non aestimas. quoniam quae tunc laeta uidebantur abierunt. non est quod te miserum putet. quoniam quae uenire creduntur maerita praetercunt; Artu in hanc uitae scenam nunc primum subitus hospes que uenisti. ullam ne humanis rebus inesse constantiam. rorsus cum ipsum saepe hominem uelox herae dissoluat; Nam asirara est fortuitas manendi fides. ultimus tamen uitae dies mors quaedam fortunae est etiam manentis; Quid igitur referre putas. tunc illam moriendo deserat. ante illa fugiendo. Cui polo phoebus rosetis quadrans. Lucanus pargere deperit. paller abentes hereta uulnus. Plauentis stellae promentis; Cui non casu plau zephyriae pentis. Uernis in raibunt rosos. Spiret insanu nebulozus auster. Jam spinis abeadctus saepe manquillor adia sereno. In amons mare fluctibus

Dicitur in pho laur
in dignu aut w
nomi dabat t uer
uae no laudē ora
tonu in dila dōbat

Quana dignitudo
nulla accipit p
alca Dicitur uelut
uol phoebus quare
at no naqant
ue dā no t t t t t t t t t t
que illa ubi t t t t
not pua uo t t t t t t t t
ius q t a t t t t t t t t t t

In suo im
cum aat
ide uenit
post in d

pho adubri
u t t t t t t t t t t
phoat dno u t t t t t t t
t t t t t t t t t t
t t t t t t t t t t
t t t t t t t t t t
t t t t t t t t t t
t t t t t t t t t t
t t t t t t t t t t

Quando quis nobile se
saepeteruen res aquiloprocellas uersoconemta aequore
KARASIONSAT SUAFORAMUNDO. STANTAS UARIAT UICES
CREDEPORTUNIS HOMINUO CADUCIS. BONIS CREDE PUGACIBUS
CONSTAT AETERNAPOSTUMOR. NECESSI UT CONSTET GENIUMIBL

Tum ego uera inquam com memoras ouiratum omnium
nutrix. nec inficiari possum prosperitatis meae uelocissi-
mum cursum; Sed hoc est quod recolentem uehementius
coquit nam in omni aduersitate fortunae. Infelicissimū
est genus in fortunū felucem fuisse; Sed quod tu inquit fal-
sae opinionis supplicium luas. Id rebus iure imputat non
possis; Nam sicut hoc in anenomen fortunae felicitatis
mouet. quam pluribus maximisque habundes mecum
reputes. licet. Igitur. si quod in omni fortunae tuae cen-
su pretiosissimum possidebas. id tibi diuinitas illae-
sum adhuc inuolatū que seruat. poteris nemelio-
ra quaeque retinens de infortunio iure causari. Atqui
uiget incolomis illud pretiosissimum generis humani
decus. symmachus socer. & quod utae praetio non signis
emeres. uir totus ex sapientia uirtutibusque factus su-
arum securus. tuis ingemescit in iurus; Viuit uxor in
genio modesta pudicitia pudore praecollens. & ut om-
nes eius dotes breuiter includam. patri similis. Viuit
inquam. tibi que tantum utae huius exosa spiritum ser-
uat quoque uno felicitatis. minui tuam uel ipsa conce-
serim. tui desiderio lacrimis accolor abesert. Quid di-
cam liberos consulares. quorum iam ut in laetatis pue-
ris uel paterni uel auro specimen elucet ingenii. Cum
igitur praecipua sit mortalibus utae cura retinendae.

P
om ne sed animi cur
lon. & mirat qd ama
ambus

om dicit quisi sine
re. ille qui proba
si sine calone de

om dicit quisi sine
re. ille qui proba
si sine calone de

Ote stua bona cognoscas felicem. cui suppetunt etiam
nunc quae utae nemo dubitat esse cariota. Quare si ca-
tam lacrimas. nondum est adunum Omnes exosa fortu-
na. ne tibi nimium ualida tempestas incubuit. quando
tenaces haerent ancorae. quae nec praesentis solamen.
nec futuri spem temporis abesse patiantur; Ethenora
inquam praetior illis namque manentibus utcumque
seres habeant enatabimus. sed quantum ornamentis
nostris decesserit uides; Et illa promouimus inquit ali-
quantum. sicut nondum totius tuae sortis puer. Sed de-
licias tuas ferre non possum. qui abesse aliquid tuaeoba-
titudini tam luctuosus atque anxius conuerari; Quis
est enim tam compositae felicitatis. ut non aliqua expar-
te cum status sui qualitate praetur. Anxia enim re est
humanorum conditio bonorum. & quae uel numquam
tota proueniat. uel numquam perpetua subsistat. Hinc
census exuberat. sed est pudori defener sanguis. Hinc no-
bilitas notum facit. sed angustia rei familiaris in clusis
esse mallet ignotus; Ille utroque circum fluxus. ut amcae
libem deflet. Illenuptus felix ortus liberis. alieno censu
nutrit heredi; Alius prole laetatur. filii filiae uel delectat
maestus in lacrimat. Idcirco nemo facile cum fortunae
suae condatione concordat. In est enim singulis quod
inexpertus. ignoret. expertus exhorreat. Adde quod
felicissimi cuiusque delicatissimi sensus est. & nisi ad
nuntium cuncta suppetant. omnis aduersitatis inso-
lent. minimis quibusque prosterntur. Adeo per exigua
sunt. quae fortunatissimis beattitudinis summam dextra

mca rhor
inman adfelo

mca rhor
inman adfelo

B

P

Prochri sumis lau
aliget quando a no
dromi pelucato de
tu sicut non terat
corpus tu e forat
Prochri sumis lau
haec tuis coconu
non totu por uita
Si uel uita pro
intra quoc uita
non apud te uita
retrahit seror

Cap. dicit col
ura iuchit. & coll
dicit unio quia no
possunt dicit. e
um opone & tnae
e ad unglis in cast
phumanit
Si naclit
poma uita n
pau hanc
honore ut
milita pro
heura
quid uita
numa
e. p. hanc
bonu hanc

hunt ^{prout} ^{augu} ^{marquis} Quis multos esse coniectas. Quis esse caelo proximo
^{pro nobis} ^{arbitratur} arbitretur. sicut fortunae tuae reliquis pars eius
^{habere} minima contingat. Hic ipse locus quem tu exilium uocas.
^{habere} Incolentibus patria est. ^{pro nobis} ^{arbitratur} Apocribil est miserum. nisi cum
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} pure. contra que beata fors omnis est. aequanimitate
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} tolerantis. Quis est ille tam felix. quicum dederit impa
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} tentione manus fixum suum mutare non optet. Quam
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} multis amaritudinibus. humanae felicitatis dulcedores
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} perfaest. quae sicutiam ^{fructu} ^{laetitia} iocunda esse uideatur.
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} Tamen quominus cum uoluit ab ea retineri non possit.
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} Igitur igitur quam sit mortalium rerum misera beattitu
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} do. quae nec apud aequanimos perpetua perdurat. nec
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} in uos uia delectat. Quid igitur omnia tales extra peti
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} tis. Intra uos postquam felicitatem. error uos in uita que
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} confundit. Ostendam breuiter tibi. summae cardinem fe
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} licitatis. Estne aliquid tibi te ipso ^{causis} ^{dieis} praediosius. nihil in qui
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} es. igitur ^{scitum} ^{compos} fueris. possidebis quod nec tu a
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} mittere unquam uelis. nec fortuna possit auferre. At
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} que ut agnoscas in his fortunatis rebus beattitudinem
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} constare non posse. sic collige. si beattitudo est summum
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} naturae bonum ratione ^{degenis} nec est summum bo
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} num quod eripi ullomodo potest. quoniam praecellit id
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} quod nequeat auferri. Manifestum est. quin ad beati
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} tudinem percipiendam fortunae instabilitas a ^{sp} ^{pi}
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} rare non possit. Ad haec quem caduca ista felicitas ue
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} hit. uel sciream uel nescit esse mutabilem. Si nescit.
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} quoniam beata fors esse potest ignoratae cecitatis.
^{habere} ^{pro nobis} ^{arbitratur} si scit. metuat necesse est ne amittat quod amitti posse

nondubitat. Quare ^{ideo} ^{uolunt} ^{climere} continuus timor non sinit esse felicem.
^{quod} ^{aequo} ^{animo} ^{feratur} ^{amissum} ^{quoni}
^{am} ^{tydem} ^{scui} ^{per} ^{suasum} ^{atque} ^{instam} ^{per} ^{multis} ^{de}
^{mon} ^{strationibus} ^{scilicet} ^{mentes} ^{hominum} ^{nullo} ^{modo} ^{esse}
^{mortalis}. Cumque clarum sit fortunam felicitatem cor
^{poris} ^{morte} ^{finiri} ^{dubitari} ^{nequit} ^{si} ^{haec} ^{auferre} ^{bea}
^{titudinem} potest. quin omne mortalium genus in mise
^{riam} ^{mortis} ^{si} ^{ne} ^{labatur}. Quod si multos scimus beati
^{tudinis} ^{fructum} ^{non} ^{morte} ^{solum} ^{uerum} ^{etiam} ^{dolori}
^{bus} ^{supplicis} ^{que} ^{quaesisse} ^{quoniam} ^{modo} ^{praesens} ^{facere}
^{beatos} potest. quae miseris ^{trans} ^{acta} ^{non} ^{efficit}.
^{quis} ^{quis} ^{uoluit} ^{per} ^{ex} ^{reuo}. ^{cautus} ^{ponere} ^{sedem}.
^{stabilis} ^{que} ^{ne} ^{sonori}. ^{sterni} ^{plani} ^{bus} ^{eura}.
^{et} ^{fluctibus} ^{curas} ^{per} ^{nerae} ^{pontum}
^{montis} ^{caucien} ^{altis}. ^{bibulas} ^{ulter} ^{harenas}.
^{illu} ^{oprote} ^{ruus} ^{ausier}. ^{tonsuribus} ^{urget}.
^{hae} ^{penduluo} ^{soluae}. ^{pondus} ^{ferre} ^{recusant}.
^{fugiens} ^{periculosam}. ^{soritam} ^{seois} ^{amenda}.
^{humili} ^{dogum} ^{meu} ^{mento}. ^{certus} ^{fuere} ^{saxo}.
^{quoniam} ^{istone} ^{ruinis}. ^{discens} ^{aequora} ^{uentus}.
^{tu} ^{conditus} ^{quien}. ^{felix} ^{obor} ^{qualli}.
^{duces} ^{serenus} ^{aeuam}. ^{ridens} ^{ae} ^{theris} ^{iras}.
^{sed} ^{quoniam} ^{rationum} ^{tam} ⁱⁿ ^{te} ^{meam} ^{formam} ^{desen}
^{stant}. paulo ualidioribus utendum ^{puro} ^{agenum} ^{si}
^{tam} ^{caduca} [&] ^{momentaria} ^{fortuna} ^{dona} ^{non} ^{essent} ^{quod}
ⁱⁿ ^{est} ^{quod} ^{aut} ^{caprum}. ^{unquam} ^{fieri} ^{quidam} ^{aut}
^{non} ^{per} ^{spectum} ^{consideratum} ^{que} ^{uile} ^{scilicet} ^{duratae}

uel uestrae uel sui natura pretiosae sunt: quid ex arumpo-
 tus: aurumne aniuil congestae pecuniae: atqui haec effu-
 dendo magisquam coaceruando melius nitentur. **S**iquidem
 auaritia semper odiosos: claros largitas facit. Quod sima-
 nere apud quemque non potest quod transfertur in al-
 terum. Tunc est pretiosa pecunia cum translata in al-
 ios largiendi usum desinit possideri. **A**t eadem si apud
 unum quanta est ubique gentium congregatur: ceteros
 sui inopes fecerit. & uox quidem tota pariter multo-
 rum replet auditum: uestrae uero diuitiae nisi commu-
 nitae in plures transire non possunt. quod cum factum
 est: pauperes necesse est faciant quos relinquunt. **O**-
 ligatur angustas inopesque diuitias: quas ne habere
 totas pluribus licet. & ad quem libet sine ceteroru
 paupertate non ueniunt: Angemmarum fulgor
 oculos trahit: sed siquid est in hoc splendore praec-
 cipui gemmarum est lux illa non hominum: quas
 quidem mirari homines: uehementer ammiror;
Quid est enim carens animae motu atque compa-
 ge: quod animatae rationabilique naturae pulchrum
 esse iure uideatur. quae tam & si conditoris opera
 suiue distinctione postremae aliquid pulchritudi-
 nis trahunt. Intra uestram tamen excellentiam
 collocatae: admirationem uestram nullomodo nie-
 rebantur. **A**u uos agrorum pulchritudo delectat.
Quid n'est enim pulcherrimi operis pulchra portio:
Sic quondam sereni maris facie gaudemus: sic aequae
 lum. sidera lunam. solemque miramur. num te horu-

quando dolitas uis ad
 uentis tunc maxime
 factuuo casu iungit

Ammae
 compere

uicibus de uisio et uisio
 et uisio nunc uisio
 et uisio

aliquid attingit: num audeat alicuius talium splen-
 dore gloriari. **A**u uernis floribus ipsedistingueris
 aut tua in aestiuos fructus intumescent ubertas: **Q**uid
 in anibus gaudis raperis: quid ex terra bona proci-
 sis amplectaris: numquam tua faciet esse fortunae quae
 a te natura rerum fecit aliena. **T**errarum quidem fruc-
 tus: animantium proculdubio debentur alimentis:
 sed quod naturae satis est replere indigentiam uel uis-
 uibile est quod fortunae affluentiam petas: **P**aucis eni-
 minimisque natura contenta est: cuius satietatem si
 superfluis urgere uelis: aut in uocandum quod in su-
 deris fiet: aut noxium. **I**am uero pulchrum uarus
 fulgere uestibus putas: quarum signata intus speci-
 es est aut naturae naturam: aut ingenium mirabor-
 ar alicui: **A**u uero te longus ordo famulorum facit ef-
 se felicem: qui si uiciosi moribus sunt: perniciose domus
 sarcina & ipsi domino uehementer inimici. **S**in ue-
 ro probi: quoniam modo intus opibus aliena probitas
 numerabitur: **E**t quibus omnibus nihil horum quae
 tu intus computas bonistuum esse bonum liquido
 monstratur: **Q**uibus si nil inest appetendae pulchritu-
 dinis: **Q**uid est quod uel amissis doleas: uel lactentis
 reueras: quod si natura pulchra sunt: quid id tua re-
 fert: nam haec perse atque quoque opibus sequestrata
 placuisse: **N**eque enim idcirco sunt pretiosa quod
 intus uenere diuitias: sed quoniam pretiosa uide-
 bantur: tuis eaductis: **A**u numerare maluisti: **Q**uid
 autem tanto fortunae streptu desiderati fugare

uerborum solida non sunt
 Quae puras uisio
 lotum splendor
 quasi uisio peccat
 proci arbitrio sum
 possidit possit
 Quae possunt ante
 nullo modo possunt
 et propeud

quasi dicitur dicitur a se appropinquans
Quid autem dignitatibus potentiaque differam
quae uos uere dignitatis ac potestatis insensu celo
exaequatis: quae si in improbissimum quemque ceci
derunt: quot flammis aetherae eructuantibus quot
diluuium tantas frages dederint; Ete ut memi
nisse te arbitror consulare Imperium quod liber
tatis principum fuerat: ob superbiam consilium ues
tri ueteres abolere cepuerunt. Qui ob eandem su
perbiam prius regum decuitate nomen abstulerunt.
At si quando quod perarum est probis deseramus
quid in eis aliud quam probitas uentum placet;
ita sit ut non uirtutibus ex dignitate sed ex uirtu
te dignitatibus honor accedat. Quae uere est ista
uestra expetibilis ac praecleara potentia: non ne
oterrena animalia consideratis quibus qui praes
idere uideamini. Nunc silenter mures uideris unum
aliquem uis sibi ac potestatem praeceteris uindican
tem: quanto moueris cachinno. Quid uero si corpus
spectes in be cillus homine reperire que as quos
saepe muscularum quoque uel morsus uel in secreta
quaeque reptantium necat introitus. Quo uero
quisquam sus aliquod iniquitatem nisi in solum cor
pus: & quod in se corpus est fortunam loquor pos
sit exercere. Numque quam libero imperabis animo
num mentem firma sibi ratione coherentem de sta
tu propriae quietis amouebis. Cum liberum quen
dam uirum supplicis se tyrannus ad acturum pu
taret: ut aduersum se faciae conuirationis conscius

proderet linguam ille momordit: atque abscidit. a
in ostium saeuientis abiicit. Ita cruciatus quos
putabat tyrannus materiam crudelitatis: uir sapi
ens fecit esse uirtutis. Quid autem est quod in alio
facere quisque possit: quod sustinere ab alio ipse non
possit. Bursi uide accipimus necare hospites solitum: ab
hercule hospite fuisse mactatum. Regulus plures poe
torum bello captos in uindicta coniecerat: sed mox ip
se uictorum catenis manus praebuit. Vllam ne qui
am eius hominis potentiam putas: qui quod ipse
in alio potest: nec in se alter ualeat efficere non pos
sit. Ad haec si uis dignitatibus ac potestatibus in es
set aliquid naturalis ac proprii boni: numquam pes
simis prouenerent. Neque enim sibi solent aduersa
sociari natura: respuit ut contraria quaeque um
gantur. Ita cum pessimos plerumque dignitatibus
fungi dubium non sit: illud etiam liquet: natura sui
bona non esse: quae sepe sumis haerere patiuntur: quod
quidem decunctis fortunae muneribus dignius ex
istimari potest: quae ad improbissimum quemque ube
riora perueniunt. De quibus illud etiam conside
randum puto: quod nemo dubitat esse fortem au
fortitudinem inesse conspexerit: & cumque ue
locitas ad est manifestum est esse uelocem; Sic mu
sica quidem musica: medicina medicos: rhetorica
rethores facit; Agitur enim cuiusque rei natura est
proprium est: nec contrarium rerum miscetur ef
fectibus: & ultro quae sunt aduersa depellit. At qui

nomina ^{non potest} transire fama neque romanis hominis gloria
 progredietur. ^{non potest} Quod si uersarum gentium mores
 inter se atque insularum discordant ut quod a pud a
 lios laudata a pud alios supplicio dignum iudicatur.
 que sit ut si quem famae praedicatio delectat huic
 in plurimos populos nomen proferte nullomodo con
 ducatur. ^{non potest} Erit igitur per uagata inter suos gloria quisque
 contentus. ^{non potest} Si uero unius gentis terminos praedicta
 illa famae in oralibus ^{non potest} contabuit. Sed quam mul
 tos clarissimos ^{non potest} suis temporibus uiros scriptorum in
 opus eleuit obuiuo quam quam quid ipsa scripta pro
 fidant. ^{non potest} quia cum suis autoribus praesent longior
 atque obscura uetustas. ^{non potest} Vos uero immortalitatem
 uobis propagare uidemini. cum fixari famam tempo
 ris cogitatis. ^{non potest} Quod si ad aeternitatem infinita spatia per
 tractet. quid habes quod denominasti duritiam
 laetitia. unius ^{non potest} ueniam mora momenti. si decem mil
 bus conferatur annis. quoniam uiguit que spatium
 definitum est. ^{non potest} minimum licet habet tamen aliquam
 portionem. ^{non potest} Aethi ipse numerus annorum eius que
 quam libet ^{non potest} multiplex ad inexterminabile duritiam
 tantam nec comparari quidem potest. ^{non potest} Et tamen finitas ad
 se in uicem fuerit quaedam. ^{non potest} In finita uero atque finita
 nulla unquam potuit esse collatio. ^{non potest} Ita sit ut quae
 libet ^{non potest} pro tempore fama sicut in ex hausta aeter
 nitate cogitur non parua sed plane nulla esse uide
 atur. ^{non potest} Vos autem nisi ad populos auras inanes queru
 more. recte facere nescitis et redita conscientiae

uener loquitur

Philosophi dicunt quod
 sunt quos quos si quis
 aegrit aliquos aeternum
 unde nomis ad quos
 de immortalis quia licet
 non inueniunt. Compono
 fama inueniunt.

Philosophi loquitur

uir tutis que praestantia de alienis ^{subsidia} praesentia sermone
 potulatis. ^{intelle} Accipe in huius modi ^{subsidia} praesentia leuitate qua
 festiue aliquis ^{intelle} illuserit. ^{intelle} Nam cum quidam ^{intelle} ad ortus esset
 hominem contumeliosus. ^{intelle} quoniam ad ueracem uirtutis usum.
 sed ad superbam gloriam falsum sibi philosophi nomen
 induerat. ^{intelle} ad iecisset que iam se sciturum. ^{intelle} an ille philo
 sophus esset. ^{intelle} siquidem ^{intelle} illatas iniurias. ^{intelle} Leniter pati
 enterque tolerasset. ^{intelle} ille patientiam. ^{intelle} paulisper ad sum
 sit. ^{intelle} accepta que contumelia uelut ^{intelle} insultans. ^{intelle} iam tunc de
 inquit intellegis me esse philosophum. ^{intelle} Tum ille nimium
 mordaciter intellexeram. ^{intelle} inquit. ^{intelle} si tu ausisset. ^{intelle} Quid autem est
 quod ad praecipuos uiros. ^{intelle} De his enim sermo est. ^{intelle} qui uir
 tute gloriam petunt. ^{intelle} quid inquam est. ^{intelle} quod ad hos de
 fama post resolutum ^{intelle} morte ^{intelle} superuenit. ^{intelle} corpus ^{intelle} aeternum
 Nam si quod nostrae rationes ^{intelle} credipibent. ^{intelle} tam ^{intelle} mortuorum
 homines. ^{intelle} nulla est omnino gloria. ^{intelle} cum ^{intelle} is cuius ^{intelle} esse de
 cuit. ^{intelle} non ^{intelle} exeat omnino. ^{intelle} Si uero bene sibi ^{intelle} mens ^{intelle} conscientia
 reno carcere resoluta caelum libera petat. ^{intelle} non ne omne
 terrenum negotium ^{intelle} spernet. ^{intelle} quae ^{intelle} se caelo ^{intelle} fruetur terre
 nis gaudet ^{intelle} exentiam. ^{intelle} lam ^{intelle} tunc ^{intelle} apud ^{intelle} homines ^{intelle} et ^{intelle} sub ^{intelle} uentis ^{intelle} et ^{intelle} an ^{intelle} et ^{intelle} di ^{intelle} diuinitatibus.
 Quicumque sola ^{intelle} uenit ^{intelle} praecipua ^{intelle} petunt. ^{intelle} De his ^{intelle} fabrice ^{intelle} dicunt ^{intelle} in ^{intelle} finitibus ^{intelle} quos
 suorumque ^{intelle} crepti ^{intelle} gloriae. ^{intelle} quando ^{intelle} pene ^{intelle} xit. ^{intelle} quae ^{intelle} causa ^{intelle} del ^{intelle} illa
 Actuantes aetheris ^{intelle} cernat ^{intelle} plagas. ^{intelle} pueri ^{intelle} eos ^{intelle} debet ^{intelle} una ^{intelle} pape ^{intelle} sicut ^{intelle} uerba
 Artumque terra ^{intelle} apud ^{intelle} sitio. ^{intelle} In ^{intelle} medi ^{intelle} pte ^{intelle} quae ^{intelle} uolunt ^{intelle} et ^{intelle} diuini ^{intelle} quo
 Breuiter ^{intelle} replere ^{intelle} non ^{intelle} ualentis ^{intelle} ager ^{intelle} tuas. ^{intelle} ne ^{intelle} quis ^{intelle} et ^{intelle} poma ^{intelle} et ^{intelle} uerba ^{intelle} a ^{intelle} quo ^{intelle} dicit
 pudesit ^{intelle} aucti ^{intelle} nominis. ^{intelle} Ind ^{intelle} gae ^{intelle} fide ^{intelle} diuini ^{intelle} in ^{intelle} on ^{intelle} sicut ^{intelle} et ^{intelle} poma
 Quid ^{intelle} superbi ^{intelle} colla ^{intelle} mortali ^{intelle} uico. ^{intelle} diuini ^{intelle} et ^{intelle} am ^{intelle} manes
 Filii ^{intelle} male ^{intelle} uare ^{intelle} gestu ^{intelle} pnt.

longe postea ambulans
Licer remotostama per populos aetas
diffusallinqvas explicet
Et magna titulis fulgeat claris doctus
mors spernit altaa gloriaa
Inuoluit huuile pariter et celsua caput
dequaque suauis in pida
Ubi nunc oia fidelis
Quid bruius aut rigoris caio
Signat superstes paucatenus paucalis
Inane nouen litteris
Sed quod decora nouimus uocabula
Nua scire consuatos datur
Jacetis ergo prorsus ignorabiles
Nec fama notos efficit
Quod siputans longius uitam trahit
Mortalis aura nouenis
Cuase rauobis rapiet hoc etiam dies
Iam uos secunda mors auanet
Sed neme inexorabile contra fortunam
putet est aliquando cum de hominibus
nihil bene meretur tum felicit cum se aperit cum fron
tem detegit more que proficitur nondum forte quid
loquar intellegis Mirum est quod dicere gestio eoque
sententiam uerbis explicare uixq uero & onim plus ho
minibus reor aduersam quam prosperam prodesse for
tunam Illa enim semper specie felicitatis cum uidetur
blanda mentitur haec semper uera est cum se instabile
mutatione demonstrat illa fallit haec instruit illa men

fabrius fuit rex
romanus qui propo
dicitur quia ne
publica seruauit ipse
non ponit legem suam
nisi opprobrio auctu
dicitur romanus populus
non auit sed postro
dicitur quibus postro

Heo uo uisus semp uia
cum se felicitate mutare
no ubi uisus

simulacra pulcherrima acce
daciun specie bonorum mentes fructuum ligat haec
cognitione fragilis felicitatis absouit itaque illam ut
deas uentorum fluctem; saue semper ignaram haec
sobriam succinctamque & ipsius aduersitatis exor cito
tione prudentem; Postremo felix aucto bono deos
blanditiis trahit aduersa plerum que ad uer abona re
duces unco retrahit; In hoc interminua aestimandum
putat quod amicorum tibi fidulum mentes haec aspera
haec orribilis fortuna detrahit haec tibi gerit sodaliu
autus ambiguosque sequeur discors deus suos abstulit
tuos reliquit Quantu hoc interer ut uidebaris tibi for
tunatus emisses; Desine & amissas opes quaerere quod
pretiosissimum diuitiarum genus est amicos inuenisti
Quod auuouis stabili proe Concordes uariar uices
Quod pugnantia serena foedus per petuam tenent
Quod hoc bus roscum dico curru procliti aureo
vique duxerit hesperus phoebe noctibus imperet
ut fluctus arduum mare certofine cohercedat
ne terris liceat uacis laos tenero tyrannos
hanc rerum sericam ligat terras aepelagus regens
et caelo imperans amor hic si frenare uiserit
Quicquid nunc avari inuicem bellum continuo geret infacies
et quum nunc sociis de pulchris montibus incantant
certient solueremachinam hic sancto populos quoque
lunctos fodere continet hic et conuicu sacrauo
castis necni amoribus; hic proseruau sua
dicitur iura sodalibus; Ofelix hominum genus
Suestros amicos amor Quod caelum recitat rogat
Quasi orxista haec estis sui impar laos
tam passum qua silla inculcat ego oluzum dorum seruatorem
Qua tu uisus amor uisus non phidias sed uentus sagittis iusticia
Somnare tota uisus amor uisus non phidias sed uentus sagittis iusticia

X X
pudex dicit quid
ali qua aduistaco
reducentur
to est crano locu
plu qus
Alia tri habet illu
amata opus quere
nclus et uer yam
Scabiles dicit quia
omni dicitur se p
uac hoc
Quaerens ubi uisus
aliquando inuicem
Consequantia dicitur
quos de ser uisus
fama huc uisus
mtra quos uisus
Phoebe uisus
Cortice uisus
Dec tota dicitur
dum inuicem
Dec tota dicitur
dum inuicem
Dec tota dicitur
dum inuicem
Dec tota dicitur
dum inuicem
Dec tota dicitur
dum inuicem

constituant. Hi uel regnare ipsi uolunt uel regnari ab aliis
 adhaerere conantur. **A**equibus optimum quidam cla-
 ritas uideatur: hi uel belli uel pacis armibus gloriosum nom-
 inum ab hominibus uolunt propagare. **P**lurimum uero boni fructuum gaudia lae-
 titiaeque metuantur. hi felicissimum putant uoluptate
 diffuere. **S**unt etiam qui horum finem causaque alter uero
 permittunt ut qui diuitias. opulentiam uoluptatesque
 desiderant. uel qui potentiam seu pecuniae causa seu pro-
 ferendi nominis petunt. **I**n his igitur ceterisque talibus
 humanorum actuum uocorūque uersatur intentio.
 ueluti nobilitas fauorque popularis. quae uidentur quan-
 dam claritudinem comparare. uxor ac liberis quae ita an-
 ditatis gratia petuntur. Amicorum uero quod sanctissimum
 quidem genus est non in fortuna sed in uirtute numera-
 tur. reliquum uero uel potentiae causa uel delectationis
 assumitur. **S**ancti uero corporis bona promptum est ut ad
 superiora referatur. **R**obor enim magnitudoque uidetur
 praestare ualentiam. pulchritudo atque uelocitas. **C**elebri-
 tatem salubritas uoluptatem. quibus omnibus solam bea-
 titudinem desiderari liquet. **N**am quod quisque praeco-
 ris petit. id summum esse iudicat bonum: sed summum
 bonum beatitudinem esse definimus. **Q**uare beatum esse
 iudicat statim quem praeco-
 ris ante oculos propositam fere formam felicitatis
 humanae. **O**pes honores potentiam gloriam uoluptatesque
 quidem sola considerans epicurus consequentur sibi sum-
 mum bonum uoluptatem esse constituit: quod cetera om-
 nia laetantiam animo uideantur afferre. **S**ed ad homini-

6 qui laetare se
 ab hominibus
 felicitatem
 hominibus
 in libidine
 in diuitiis
 in honore
 in potentia
 in gloria
 in uoluptate
 in ceteris
 in summo bono
 in beatitudinem

studia reuertor quorum animus **E**ssic aliquid memoria
 tamen bonum suum repperit sed uelut ebrius domum
 quocumque euerit ignorat. **N**umenim uidentur er-
 rare hi qui nihilo indigere nuntiant. at qui non est aliud
 quod atque perficere beatitudinem possit quam copiosus
 bonorum omnium status: nec alieni egent sed sibi ipse
 sufficiens. **N**um uero labuntur hi qui quod sit optimum
 id etiam reuerentiae cultu dignissimum putant. minime
 Neque enim uile quiddam contempnendum quae est quod
 ad ipsi omnium fere mortalium laborat intentio. **A**
 in bonis non est numeranda potentia. **Q**uid igitur num-
 im becillum ac sine uiribus aestimandum est quod omni-
 bus rebus constat esse praestatius. **A** claritudo nihilo
 pendenda est sed sequetur nequit. **Q**uoniam ne quod ce-
 cellentissimum sit. id etiam uideatur esse clarissimum.
Nam non esse anxiam tristis que beatitudinem nec do-
 loribus molestis que subiectam. **Q**uid ad tunc dicere
 quando in minimis quoque rebus id appetatur. quod habe-
 ri fruique delectat. **A**t qui haec sunt quae ad ipsi homines
 uolunt. ea que de causa diuitias dignitates. **R**egna gloriae
 uoluptatesque desiderant. quod per haec sibi sufficientiam
 reuerentiam. potentiam. celebritatem. laetantiam credunt
 esse uenturam. **B**onum est igitur quodam diuersis studiis
 homines petunt. **I**n quo quantitas sit naturae uis facile mons-
 stratur cum licet uariae dissidentesque sententiae tamen
 indulgendo boni sine consentiunt. **P**roloquium anaphoricum.
QUANTAS RE RUM FACIAT HABENAS. NATURA POTENS QUAE VISIOA ENSE.
 LEGIBUS ORDEA PROATA SE RUET. **S**IT IN CAUQUE LIGANS IN RESOLUTO.

et hominum
 quamquam o bumbiance
 rebus patre
 ueluti ebrius
 quocumque
 Num enim
 sufficiens
 id etiam
 Neque enim
 ad ipsi
 in bonis
 im becillum
 bus rebus
 pendenda
 cellentissimum
 Nam non
 loribus
 quando
 re fruique
 uolunt
 uoluptates
 reuerentiam
 esse
 homines
 stratur
 indulgendo
 QUANTAS
 LEGIBUS

Licet aliquando
 in peccati
 Partis
 ut semper
 in se
 tamen
 propositum
 nulla
 hoc
 tunc
 ut

Singula nec placet arguto fribus levis pro mercedant;

Qua quis potest pulchralcones. Uincula gestis in iudicibus datis.

Capientes quoque in uero solimur berare reuacis st.

Sicut horrida inceduntur. Esides oia redentantion.

Prouti que graui memineres in lazan non scolla solitis.

Damusque lac tidenter uentid. Domitor rabidas iobuit iras.

Qua conit alia garhulaxanis. Ales caue ac clauduntur antio.

Lapes hancium curat in stret. Stia uenar to saliens teo.

Nec oia uo gratas uiderit uaras. Sparsas petis us poterit escas.

Siluas natiua adesta requirit. Siluas dulci uoce susurrat.

Valois quondam uiribus acta. Pronua plectit uirga accuocem.

Canti hesperias phoebus in undas. Sed secrete iograante rursus.

Curruo solito uerit ad ortus. Repertunt proprios que curans.

Redituque suos incula gaudent. Nec uo que nulli raxmus ordo.

Nisi quod fimi uiderit ortu. Si abile que suie peccat orsen.

Uos quoque oterrena animala tenuit licet inagine. uelstru.

tanen principium somnias. uerum que illum beatu

dinis finem licet minime perspicaci. qualicumque tamen

cogitatione prospiciat. eoque uos ad uertum bonum natura

lis ducit in mento. & ab eodem multiplex error abducit.

Con sidera namque an perea quibus se homines adepturos bea

titudinem putant. ad destinatum finem ualeant perueni

re. Si enim uel pecunia. uel honore. ceteraque tale quid

afferunt. cui nihil bonorum abesse uideatur. postquoque fa

cturum fieri aliquos horum adeptione felices. quod sine quid

ualeant efficere quod promittunt. bonisque pluribus carere

of natyia hui Vsih
 sanyinnis sensur facam
 oae ar uenferiam fthoo

altrou r intellieaf
 d eu aliquis possit
 ut fuzum illius de
 pope exat quos fa
 uedh ar pufana nab
 ure Aliquando ponit
 miam uel confecta
 sed sic pmo ad deec
 tu est toste huf
 ulant in comreopa
 ta dicit toq qua non
 spant in dulcia pocu
 nalu fieri ame
 spicum tiam rae uioe
 do sube gnanr

imp nioi uibro ca
 upnam necler

ua que uil fumit
 m p uano

ari de uero gnanie
 imp honore & oia a
 d amittantur Consequunt

nonne liquido falsa in eis beatitudinis species deprehenden

ditur. Primum igitur te ipsum. quia paulo ante diuitis as

fluebas interroga. Inter illas habundantiissimas opes. num

quam ne animi tuum concepta ex qua liba in lura

confidit anxietas. Ac quinquam. liberome fuisse animo

quinaliquid semper angeter. remissis non qu eo. Non

ne quia uelaberat quoda esse non uelles. uel aderat

quod adesse noluisset. Ita est inquam. Illius igitur pra

sentiam. huius absentiam desiderabas. Constat or in qua

Eger uero inquit. eoque quisque desiderat. Eger inquam.

Qui uero eger aliquo. non est usquequaque sibi ipse suf

ficiens. Minime inquam. Tutaque hanc insufficientiam.

plenus inquit opibus sustinebas. Quid inquam. O pes

igitur nihilo indigentem. sufficientem que sibi facere

nequeunt. & hoc erat quod promittere uidebantur. ad

quid hoc quoque maxime considerandum puto. quod ni

hil habeat suapte natura pecunia. utris aquibus pos

sidetur inuitis. nequeat auferri. fateor inquam. Quidni

facta. cum eam coradio ualentior aliquis eripiat inuito.

Unde enim forenses quaerunt omnia. nisi quod uel uel fra

de nolentibus pecuniae repetuntur eripit. Ita est in qua.

Eger igitur inquit extrinsecus petito praesidio quosua

pecuniam. quisque tuetur. Quis inquam neget. Adqui non

egeret eo nisi possideret pecuniam. quam possit amittere.

Dubitar. inquam nequit. Incontrarium igitur relapsus

est. nam quae sufficientes sibi facere putabantur opes. a

leno potius praesidio faciunt indigentes. Quis autem mo

dus est. quo pellatur diuitis indigentia. numen diuites

B

P

B

B

P

P

B

B

P

B

P

B

B

P

B

P

B

B

P

B

P

B

B

id ang zabun
 non possum
 non possum
 an uia abitar
 p
 in aduar
 enolo
 hoc e aliquis
 p
 in ali qua causa
 in uo. fact
 p
 p
 p
 in p
 ut sufficientem
 quum
 qd est ut uel ali
 nihil in e uel de
 facere

^{edificat} ^{non possunt} ^{verum} ^{verum} ^{frigus}
Esuriens nequaquam: num stare non possunt: ^{verum} ^{frigus} in
^{male} ^{fortis} ^{duces} ^{pecuniam} ^{plurimum}
bernium pecuniosorum membra non sentiant: sed ad est in
^{die} ^o ^{bonis} ^{chiribus} ^{immo} ^{opibus}
quies opulentis quosanam satiant. quos tam frigusque
^{depellat}: Sed hoc modo consolari quidem diuitis indi
^{gentia} ^{potest} ^{auferri} ^{penitus} ^{non} ^{potest} ^{Nam} ^{sibi} ^{baechi}
^{ans} ^{semper} ^{atque} ^{aliquid} ^{poscens} ^{opibus} ^{expletur} ^{mane}
^{at} ^{necessesse} ^{qua} ^{possit} ^{expleri}: ^{Taceo} ^{quod} ^{naturae} ^{mi}
^{numum} ^{quod} ^{auaritia} ^{nil} ^{sciat} ^{est} ^{quare} ^{si} ^{opes} ^{nec}
^{summuere} ^{indigentiam} ^{possunt} [&] ^{ipsi} ^{fluam} ^{faciunt}
^{Quid} ^{est} ^{quod} ^{ex} ^{sufficiencia} ^{praestare} ^{credas}: ^{Orbis} ^{lambicu}
^{Quauis} ^{fluente} ^{diues} ^{auxilium} ^{curant} ^{quoniam} ^{subposita} ^{est} ^{ei} ^{elaxata}
^{non} ^{expletur} ^{as} ^{coerit} ^{auarus} ^{opes} ^{Baechus} ^{appellat} ^{ymon} ^{prope} ^{nomina}
^{ONCRET} ^{QUE} ^{BACIS} ^{COLLARIBUS} ^{LIORIS} ^{qua} ^{habet} ^{infimul} ^{reuerentia} ^{Baechus} ^{baechus}
^{RUBA} ^{QUE} ^{CENTE} ^{NO} ^{SCINDAT} ^{OPINA} ^{BOUE} ^{quod} ^{genus} ^{gomanu} ^{inuitur}
^{na} ^{accura} ^{uordax} ^{deserat} ^{super} ^{stiteo} ^{In} ^{lucane} ^{nubis} ^{manis}
^{de} ^{functio} ^{que} ^{leues} ^{non} ^{contantur} ^{opes} ^{Baechus} ^{dicere} ^{summas} ^{edite}
^{Sed} ^{dignitates} ^{honorabilem} ^{reuerendum} ^{que} ^{cu} ^{proue}
^{nerunt} ^{reddunt} ^{Num} ^{uis} ^{ea} ^{est} ^{magistratus} ^{ut} ^{utentiu}
^{mentibus} ^{uir} ^{atque} ^{inferant} ^{uita} ^{depellant} ^{Ad} ^{qui} ^{non}
^{fugare} ^{sed} ^{inlustrare} ^{potius} ^{nequitiam} ^{solent} ^{quod} ^{fit} ^{ut}
^{indignemur} ^{eas} ^{saepo} ^{nequissimis} ^{hominibus} ^{contigas}
^{se} ^{Vnde} ^{cautus} ^{licet} ^{incuruli} ^{nonium} ^{sedemem} ^{ferma}
^{ta} ^{non} ^{appellat} ^{Vides} ^{nequidam} ^{malis} ^{dedecus} ^{adiuant}
^{dignitates}: ^{At} ^{qui} ^{minus} ^{eorum} ^{parebit} ^{indignitas} ^{sinul}
^{lis} ^{honoribus} ⁱⁿ ^{clarescant}: ^{Tu} ^{quoque} ^{num} ^{tandem} ^{tot}
^{periculis} ^{ad} ^{duci} ^{potuisti} ^{ut} ^{caum} ^{decorato} ^{gerere} ^{magis}
^{tra} ^{trum} ^{putares} ^{cum} ^{inco} ^{mentem} ^{nequissimi} ^{scitrae}
^{delatoris} ^{que} ^{respiceres}: ^{Non} ^{enim} ^{possumus} ^{ob} ^{honores}

Laetitia paruo contenti
a se trauique nihil facit
ppl. ppriam inuoluntate
Laetant

3
reuerentia dignos iudicare quos ipsi honoribus iudicamus
Indignos; Atque sapientia praeditum uideres. numpos
se eum uel reuerentia uel qua est praeditus sapientia
B non dignum putare; Minime; Inest enim dignitas propria
uici quam provarius in eos quibus fuerit adiuncta trans
fundit. Quod quia populares facere nequeunt honores. licet
eos propria dignitatis pulchritudinem non habere. In quo
illud est anim aduer tendum magis: non stabilius est quo
magis a pluribus quisque contempnitur: cum reuerentis fa
cere nequeat quos pluribus ostentat. despectores potius
improbos dignitas facit. Verum non in puno reddunt nam
que improbi partem dignitatus uicem: quas sua contagio
ne commaculant. atque ut agnoscas ueram illam reueren
tiam perhas umbrabiles dignitates non posse contingere
siqui multiplici consultiu finctus in barbaras nationes
forte deuenerit. uenerandum ne barbaris honor faciet
At qui si hoc naturale munus dignitatus forte ab officio
suo quoque gentium nullomodo cessarent. Sicut ignis ubi
que terrarum numquam tamen calere desistit. Sed quoma
lides non propriauis. sed hominum fallax adnectit opinio.
Uanescent illic cum adeos uenerunt quid dignitates eas esse
non aestimant. Sed hoc apud ceteras nationes. inter eos
uero apud quos ortae sunt numpo perpetuo perdurant. At
qui praetura magna olim potestas nunc inane nomen
& senatoris census grauissaria. si quis quondam populi
curasset. an non nam magnus habebatur. nunc ea praefec
tura quid abiectus. Venim paulo antea diximus. quod nihil
7. Annona dicitur ab anno hunc uicem populi phannu;

B

Principum
a prima
uicem esse

7. Senatus
sinatus
nomen
est

babet propriam opinionem utentium p[er] se splende
 rem accipit nunc amittit. Si igitur reuendos facere
 nequeunt dignitate suorum improborum contagione for
 desunt. Simulatione temporum splendere desunt. si
 gentium aestimatione uilescunt: quid est quod in se ex
 petendae pulchritudinis habeant. necdum aliis praeser
 Quauis seruario superbus ostro. m[er]itum fallentis. h[ic] p[er]p[et]u[us] est
 Coacerei et niuis lapillis. bicum Anuloicum. h[ic] p[er]p[et]u[us] quid
 Inuisus tamen omnibus uideat. pulchritudine ibi n[on] p[er]p[et]u[us] est
 Luxuria ne rosacientis. t[er]tia e[st] d[ic]t[ur] n[on] ab eo q[ui] d[ic]t[ur]
 Sequondao dabit improbus uerentis. h[ic] t[er]tia e[st] d[ic]t[ur] n[on] ab eo q[ui] d[ic]t[ur]
 patribus indecores curules. Inuideo. h[ic] e[st] p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us]
 quis illos igitur p[er]p[et]u[us] beatis

Quos anseri tribuunt honores
 Anuero regumque familiaritas efficere potentem
 ualet. Quidni. quando eorum felicitas perpetuum per
 durat. Acqui plena est exemplorum uetustas. plena etiam
 praesens actas. qui reges felicitatem calamitate mutauit
 runt. Op[er]a clara potentia quaene ad conseruationem
 quidem sui satis efficax inuenitur. Quod si haec regno
 rum potestas beatitudinis auctor est. nonne si qua par
 te defuerit felicitatem minuat miseriam inportet. Ad
 quemuis late humana tendatur imperia plures neces
 se est gentes relinqui quibus regum quisque non im
 peret. Quauero parte beatos faciens desinit potestas
 hac in potentia subintrat quauiseros facit hoel p[er]p[et]u[us]
 modo maiorem regibus inesse necessesse est miseriae for
 tionem. Operatus for as suae periculorum tyrannus reg

nimicus pendens supra ueracem gladii terror e simu
 laur. Quae est igitur haec potestas quae sollicitudinem
 morsus expellere. quae formidinum aculeos uirarene
 quit. Quau uellent ipsi uixisse securi sed nequeunt de
 h[ic] de potestate gloriantur. At uo potentem censes que
 uideas uelle quod non possit efficere. potentem censes
 qui satellitatus ambit. qui quos terret ipse plus metu
 te. qui uo potens esse uideatur. Inseruentium manu
 strus est. Nam quidego dereregum familiaribus disse
 ram. cum regna ipsa tartae imbecillitatis plena
 demonstrem quos quidem regia potestas saepe inco
 lomus saepe autem lapsa prostermit. Nero senecam
 familiarum praecipientem que suum ad eligenda mor
 tis coegit arbitrium. papinianum diu inter duos
 potentem militum gladiis antoninus obiecit. At
 qui uterque potentiae suae renuntiare uoluerunt
 quoum seneca opes etiam suas tradere neroni seque
 innotum conferre conatus est. sed dum rursum mo
 les ipsa rabiit neuter quod uoluit efficit. Quae est
 igitur ista potentia. quam per amoscunt habentes. qua
 neccum habere uelutis sifia cum deponere cupias
 uitare non possis. An praesidio sunt amici quos non
 uirtus sed fortuna conciliat. sed quem felicitas omi
 cum fecit infortunium faciet inimicum. Equae ue
 ro pestis efficacior ad nocendum. quam familiaris in
 mie is.

Qui uolet esse potentem a nidos domet illi perocis
 set uenali bronie colla foedis suumit habentis

Solent ut non ha
 bant sollicitudine
 ne ipsa sollicitu
 dine deo m[er]ito
 memorantur
 Euleus uicium um
 culu aculeus tam h
 acumit unius curio
 met
 Quia inuolunt po
 tens. Cui sententia
 non in p[er]p[et]u[us]

Cela p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us]
 p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us]
 p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us] p[er]p[et]u[us]

In dicitur & coniectum non ab eo quod e Inoia. & sic Inoicus & Inoia & Inoicum & hic plura sunt quae dicitur
Inoica tollit & dicitur tollit quasi tollit eo quod Inoia tollit. Inoia tollit ubi dicitur
Inoia tollit & dicitur tollit quasi tollit eo quod Inoia tollit. Inoia tollit ubi dicitur

Eteniam licet indicat longe Tollis naturam coeacta
Et scriuat ulumathyle Tacet auras pellere curas
conserasque puaaequacuellas non possopotentia de

Gloria uero quam fallax saepe quam turpis est. unde non
tura tragicus exclamat. wa oza oza u u p r i o r i a u s p o r u
noy a e r e t u c i e t o r u r k w c a c n e r a n Plures enim mag
num saepe nomen falsis uulgi opinionibus abstule
runt. quod turpius excogitari potest. Nam qui
falso praedicantur suis ipsi necesse est laudibus eru
bescant. quae fictam meritis conquistatis. quid tamen
sapientis adiecerint conscientiae. qui bonum suum non
populari rumore. sed conscientiae ueritate merentur.

Quod si hoc ipsum propiagasse nomen pulchrum uidetur.
consequens est ut foedum non extendisse iudicatur.
sed cum ut paulo ante disserui plures gentes esse neces
sesit ad quas unius fama hominis nequaecat perueni
re. sit ut quem tu aestimas esse gloriosum pro maxima
parte terrarum uideatur in gloriosus. Inter haec uero
popularem gratiam nec commemoratione quidem digna
puto. quae nec iudicio prouenit. nec umquam firma p
durat. Iam uero quam sit Inane quantitate nobilitatis
nomen quis non uideat. quae si ad claritudinem refer
tur aliena est. Videtur namque esse nobilitas quae a
demeritis ueniens laus parentum. quod si claritudinem
praedicatio facit. illi sint clarum necesse est qui praedican
tur. quare splendidum testatum non habet aliena clari
tudo non efficit. Quod si quid est in nobilitate bonum id
esse arbitror solum. ut imposta nobilibus necessitudo.

Ouideatur ne maiorum uirtute degenere. dicitur aliamen Conscius
Vnus enim per uisus pater est unus cuncta ministrat.
ille dedit phoebor adios dedit et cornua lunae.
Ille homines etiam terras dedit ut sidera caelo.
hic clausit muros aruinos celsas edepertus.
mortales igitur igitur cunctos edit non legere non.
quid genus et pro uisus streptissimam uia uostra
auctore que dicitur species nullus degenere. extra
nuitis periora uisus propria uo deserat ortum.

Quid autem de corporis uoluptatibus loquar. quarum
apparentia quidem plena est amicitias. factas.
uero paenitentia. Quamuis illae morbos. quam inole
rabiles dolores. quasi quendam fructum nequitas fru
entium solent referre corporibus. quarum motus quid
habeat iucunditatis ignoro. Tristes uero esse uolup
tatum extris quisquis reminisci libidinum suarum uo
let intelleget. quae sibi uisus explicare possunt. nihil cau
sae est quin pecudes quoque beatae esse dicantur. quarum
omnis ad explendam corporalem lacrimam festinat in
tentio honestissima quidem coniugis foret liberorumque
iucunditas. sed nimis enatura dictum est. nescio quem si
lios inuenisset ortore. quorum quam sit mordax quae
cumque condicio neque alias experium te. nequene
arxium necesse est ammonere. In quo curipidis meis en
tentiam proba. quicarentem liberis infortunio dixit es

Habe hoc uoluptas omnis Striulus agit fruentes

Quis dicitur par
pauis & pauis
pauis & pauis
aut quasi pro
cul aut

Locen et in
cunctis ser
locundis

animal simile
Aptumque parvolum ubi gratia cella fuit
Fugit et nimis tenax. ^{perit} ^{qualem} ^{aliqua} ^{vi} ^{quia} ^{capud} ^{nos}
Fertur ita cora morsu. ^{ambiguit} ^{serio} ^{xx} ^{scilicet} ^{scilicet}
Nihil igitur dubium est. quin haec ad beatitudinem uiae
Deiua quaedam sint. nec perducere quemquam eouale
ant ad quod se perducatur esse promittunt. Quamuis ue
ro implicatae malissint breuissime monstrabo. Quid
enim pecuniam ne congregare conabaris. sed eripies ha
bera. dignitatibus fulgere uelis. danti supplicabis. & qui
praecire ceteros honore cupis. postcondi humilitate ui
lesces. Potentiam ne desideras. subiectionum insidias ob
noxius periculis subiacebis. Gloriam petis. sed per aspe
ra quaeque distractus securus esse desists. uoluptaria
uram dezas. sed quis non spernat. atque abiciat uilissi
mae fragilissimaeque rei corporis seruum. Nam uero
quibus bona praese corporis ferunt. quam exigua quam
fragili possessione nituntur. Num enim elephantos mo
le tauros robore superare poteris. num tigres uelo
citate praecibris. respicere caeli spatium. firmitudine.
celeritatem. Aliquando desinit uilia mirari. quod qui
dem caelum non his potius est quam sua quaregitur
ratione mirandum. Formae uero nititur ut rapidus est
ut uelox & uernalium florum mutabilitate fugacior.
Quod sicut aristoteles ait. Lynceis oculis homines uter
rentur. ut eorum uisus obstacula penetraret. non
ne introspectis uisceribus illud alciadus super facie
pulcherrimum corpus turpissimum uideretur. Igitur
repulchrum uideri non tua natura sed oculorum spec
tantium reddit infirmitas. Sed aestimare quam uultus

K
Nihil igitur dubium est. quin haec ad beatitudinem uiae
Deiua quaedam sint. nec perducere quemquam eouale
ant ad quod se perducatur esse promittunt. Quamuis ue
ro implicatae malissint breuissime monstrabo. Quid
enim pecuniam ne congregare conabaris. sed eripies ha
bera. dignitatibus fulgere uelis. danti supplicabis. & qui
praecire ceteros honore cupis. postcondi humilitate ui
lesces. Potentiam ne desideras. subiectionum insidias ob
noxius periculis subiacebis. Gloriam petis. sed per aspe
ra quaeque distractus securus esse desists. uoluptaria
uram dezas. sed quis non spernat. atque abiciat uilissi
mae fragilissimaeque rei corporis seruum. Nam uero
quibus bona praese corporis ferunt. quam exigua quam
fragili possessione nituntur. Num enim elephantos mo
le tauros robore superare poteris. num tigres uelo
citate praecibris. respicere caeli spatium. firmitudine.
celeritatem. Aliquando desinit uilia mirari. quod qui
dem caelum non his potius est quam sua quaregitur
ratione mirandum. Formae uero nititur ut rapidus est
ut uelox & uernalium florum mutabilitate fugacior.
Quod sicut aristoteles ait. Lynceis oculis homines uter
rentur. ut eorum uisus obstacula penetraret. non
ne introspectis uisceribus illud alciadus super facie
pulcherrimum corpus turpissimum uideretur. Igitur
repulchrum uideri non tua natura sed oculorum spec
tantium reddit infirmitas. Sed aestimare quam uultus

3
XXVII
nimio corporis bonadum sciat. hoc quodcumque mi
ramini triduanae febris igniculo posse dissolui. Ex
quibus omnibus illud redigere in summam licet. quod
haec quaecumque praestare quae pollicentur bona possunt.
nec omnium bonorum congregatione perfecta sunt.
ea nec ad beatitudinem quasi quidam calles ferunt
nec beatos ipsa perficiunt
Hec uia ad miseris traante deuios. Abducti ignorantia.
NON ARDUM INUIRIDI QUAE RITIS ARBORE. NEC UITE COMAS CAPRIS.
NON ALTIUS LAQUEOS MONTIBUS ADDITIS. UTPISCEDITE TIS DAPES
NEC UOBIS CAPREAS SILIBEAT SEQUI. TYRATHENA CAPTIATIS VADA.
IPSO QUIN ETIAM FLUCTIBUS ABDITOS. NORUNT RECESSUS AQUIORIS
QUAE ECCE OMNIS NTUCIS UNDA PERACIOR. UEL QUAE RUBENTIS PURPURE
NEC NON QUAE TENEROPISCE UEL ASPERIS. PRAESENTECHNIS LITORA.
SED QUONAM LATENT QUOD CUPIUNT BONUM. NESCITRE CECISUS INNE.
ET QUOD STELLIPERUO TRANSABIT POLIUM. TELLURE DEMERSI PETUM
QUI DIGNUS STOLIS MENTIBUS INPRE. CER. OPES HONORES ADIBIAD
ET QUAE PALSAGRAM MOLE PARAUERINT. TU QUAE COGNOSCAN BONA
Hactenus mendacis formam felicitatis ostendisse sus
ficerit. quam si per spicaciter intueris ordo est delinceps
quaesit ueram monstrare. Atqui uideo inquam necopi
bus sufficientiam. nec regnis potentiam. nec reueren
tiam dignitatibus. nec celebratam gloria. nec laeti
tiam uoluptatibus posse contingere. Aneiam causas
cur idta sit deprahendisti. Tenui quidem uelut rimu
la mihi uideo intueri. sed ex te cognoscere malum a per
tuis. Atqui promptissima ratio est. quod enim simplex
est indiuisum que natura id error humanus separar.

H
NON ARDUM INUIRIDI QUAE RITIS ARBORE. NEC UITE COMAS CAPRIS.
NON ALTIUS LAQUEOS MONTIBUS ADDITIS. UTPISCEDITE TIS DAPES
NEC UOBIS CAPREAS SILIBEAT SEQUI. TYRATHENA CAPTIATIS VADA.
IPSO QUIN ETIAM FLUCTIBUS ABDITOS. NORUNT RECESSUS AQUIORIS
QUAE ECCE OMNIS NTUCIS UNDA PERACIOR. UEL QUAE RUBENTIS PURPURE
NEC NON QUAE TENEROPISCE UEL ASPERIS. PRAESENTECHNIS LITORA.
SED QUONAM LATENT QUOD CUPIUNT BONUM. NESCITRE CECISUS INNE.
ET QUOD STELLIPERUO TRANSABIT POLIUM. TELLURE DEMERSI PETUM
QUI DIGNUS STOLIS MENTIBUS INPRE. CER. OPES HONORES ADIBIAD
ET QUAE PALSAGRAM MOLE PARAUERINT. TU QUAE COGNOSCAN BONA
H
actenus mendacis formam felicitatis ostendisse sus
ficerit. quam si per spicaciter intueris ordo est delinceps
quaesit ueram monstrare. Atqui uideo inquam necopi
bus sufficientiam. nec regnis potentiam. nec reueren
tiam dignitatibus. nec celebratam gloria. nec laeti
tiam uoluptatibus posse contingere. Aneiam causas
cur idta sit deprahendisti. Tenui quidem uelut rimu
la mihi uideo intueri. sed ex te cognoscere malum a per
tuis. Atqui promptissima ratio est. quod enim simplex
est indiuisum que natura id error humanus separar.

^{si bono}
Sed uero atque perfecto ad falsum Inperfectumque
^{in ipso} traducit. An uero bitrat^{is} quod nihilo indigeat egere

B. ^{si finem} potentia; Minime inquam; ^{si finem} Recte uideamus nam si quid ^{in se} P
est quod in uillare imbecillioris ualentiae sit. In hac ^{in se} P

B. ^{si finem} sidio necesse est egere alieno; ^{si finem} Haec inquam; ^{si finem} Igitur ^{si finem} P
^{si finem} sufficientiae potentiaeque una est eademque natura;

B. ^{si finem} Sic uideatur; ^{si finem} Quod uero huiusmodi sit spernendum ne ^{si finem} P
esse censet. An contra rerum omnium ueritate dig

B. ^{si finem} nissimum. Ad hoc inquam. nec dubitari quidem potest ^{si finem}

P. ^{si finem} Ad damus. Igitur sufficientiae. potentiaeque. reueren

B. ^{si finem} tiam. ut haec tria unum esse iudicemus. Ad damus ^{si finem} P
si quidem uera uolumus confiteri; ^{si finem} Quid uero inquit.

P. ^{si finem} obscurumne hoc atque ignobile censet esse. an omni ^{si finem}
celebritate clarissimum. considerauero ne quod nihi

lo indigere; quod potentissimum; quod honore digni

simum esse concessum est. egere claritudine quam si

B. ^{si finem} bi praestare non possit. atque ob id aliqua ex parte ui ^{si finem} P
datur abiectius. ^{si finem} Nihil possim inquam. quin hoc ut est

P. ^{si finem} tra etiam celeberrimum esse confitear. ^{si finem} Consequens

B. ^{si finem} igitur est ut claritudinem superioribus tribus nihil ^{si finem} P
differre fateamur. ^{si finem} Consequitur inquam. ^{si finem} Quod digni

B. ^{si finem} tur nullius egere alieni. quod susceunccia uiribus pos ^{si finem} P
sit. quod sic clarum atque reuerendum. nonne hoc

B. ^{si finem} nam conficit esse latissimum. ^{si finem} Sed unde huc inquam ^{si finem} P
tali maeror ullus obrepat. ne cogitare quidem pos

P. ^{si finem} sum. quare plenum esse latitiae si quidem superio ^{si finem}
ra manebunt. necesse est confiteri. ^{si finem} Atqui illud quo ^{si finem} P
que pereadem necessarium est. sufficientiae potan

uae claritudinis reuerentiae iucunditatis nomina
quidem esse diuersa nullomodo uero discrepare substan

B. ^{si finem} tia; ^{si finem} Necesse est inquam. ^{si finem} hoc igitur quod est unum sim ^{si finem} P
plexu naturae praueitas humana disposita. & dum rei

^{si finem} quae partibus caret partem conatur adipisci. nec ^{si finem} P
portionem quae nulla est. nec ipsam quam minime

B. ^{si finem} affectat affertur. ^{si finem} Quoniam inquam modo quid ui ^{si finem} P
tas inquit petat. paenuriae fugae depotentia nihil

^{si finem} laborat. uilis obscurusque esse mauult. ^{si finem} uultas eam ^{si finem} P
sibi naturales quoque subtrahit uoluptates. ne petu

^{si finem} iam quam parauit amittat. ^{si finem} Sed hoc modo ne suffi

^{si finem} cientia quidem conatit ei quem ualentia deserit. ^{si finem} P
quem molestia pungit. quem uilitas abiecit. quem re

^{si finem} conatit obscuritas. ^{si finem} Qui uero solum posse desiderat pro ^{si finem} P
fligat opes. dispiciat uoluptates. honoremque poten

^{si finem} tia carentem. gloriam quoque nihil pendit. ^{si finem} Sed huc ^{si finem} P
quoque quam multa deficient. uides. si enim ut ali

^{si finem} quando necessarius egere. ut in uentibus mori datur. ^{si finem} P
Cumque haec de pellere nequeat. etiam id quod maxi

^{si finem} me petebat potens esse desistat. ^{si finem} Similiter ratiocina

^{si finem} ri de honoribus. gloria. uoluptatibus licet. ^{si finem} non cum ^{si finem} P
unum quodque horum idem quod cetera sit. quisquis

^{si finem} horum aliquid sinceriter petit. ne illud quidem quod ^{si finem} P
desiderat apprehendat. ^{si finem} Quid igitur inquam. si quis

^{si finem} cuncta simul cupiat adipisci. ^{si finem} Nummanquidem ille bea ^{si finem} P
titudinis uelit. ^{si finem} seipsum in his eam reperiet quae de

^{si finem} monstrauimus id quod pollicentur non posse conferre; ^{si finem} P
Minime inquam; ^{si finem} In his igitur quae singula quaedam ex

^{si finem}

Turquies tranquilla p[er] te, recorre te p[er] his;
principia vector d[omi]ni, secunda te r[ati]o inus idem 7

Quoniam igitur quae sit imperfecta, quae etiam perfecti
boni forma vidisti, nunc demonstrandum reor
quoniam haec selectas perfectio constituta sit in quo
illud primum arbor in inquirendum, an aliquid huius
modi bonum quale paulo ante definisti in rerum natura
possit existere, penos praeter rei subiectae uertit
omnis causa cogitationis imago decipiat, sed quin existat
sitque hoc ueluti quidam omnium bonorum nega
ri nequit. Omne enim quod imperfectum esse dicitur
id in diminutione perfecti imperfectum esse perhibetur,
quod fit ut si in quo libet genere imperfectum quid esse uideatur,
in eo perfectum quoque aliquid esse necessesse sit;

Et enim perfectione sublata, unde illud quod imperfectum
perhibetur extiterit, ne fingi quidem potest, ne
que enim ab deminutione incommensurataque natura
rum coepit exordium, sed ab integris, absolutisque pro
cedens, in haec extrema atque effecta dilabitur, quod si
uti paulo ante monstrauimus, est quaedam boni fragilis
imperfecta selectas, esse aliquam solidam perfectamque
non potest dubitari, firmissime inquam, uersissimeque con
clusum est, Quouero inquit habet ita considera, d[omi]ni re
rum omnium principem bonum esse communis humani
rum conceptio probat animorum, nam cum nihil domi
nus excogitari queat, id quo melius nihil est bonum esse
se quis dubitet, saucero bonum esse d[omi]ni ratio demonst
rat, ut perfectum quoque in eo bonum esse conuincat.

Marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'Inchoant inchoant' and 'Inchoant inchoant'.

nam tale sit, rerum omnium princeps esse non poterit;
Erit enim eo praestantius aliquid perfectum possidens

bonum, quod hoc prius atque antiquius esse uideatur;
omniamque perfecta minus integris priora esse da
ruerunt, quare ne in infinitum ratio prodeat constituendum
est summum d[omi]ni summi perfectique boni esse plenissimum.
Sed perfectum bonum ueram esse beatitudinem consti
tuimus, ueram igitur beatitudinem in summo modo sta
tuimus, ueram igitur beatitudinem in summo modo sta

Besseneceesse est, Accipio inquam, neceste quod contradic
ullomodo queat, Sed quae sit inquit quam id se atque
in uolubilitate probet, quod boni summi, summum d[omi]ni
diximus esse plenissimum, quoniam inquam modo hunc
rerum omnium patrem illud summum bonum quoque plenissi
mus esse perhibetur uel extrinsecus accepisse, uel tra na
turaliter habere praesumas, quasi habentis di habereque
beatitudinis diuersam cogites esse substantiam; Nam si
extrinsecus acceptum putet, praestantius id quod dedit
eo quod accepit existimare possis, sed hunc esse re
rum omnium praecellentissimum dignissime constituimus.

Quod si natura quidem inest, sed estratione diuersum
dererum principe loquamur, do fingat qui potest, quis
haec diuersa coniunxerit, postremo quod aequalibere
diuersum est, id non est illud a quo intellegatur esse diuer
sum, Quare quod a summo bono diuersum est, suu natura,
id summum bonum non est, quod nefas est deo cogita
re, quoniam nihil constat esse praestantius, omnino enim
nullius rei natura suo principio melior poterit existe
re, Quare quod omnium principium sit, id etiam sui

Marginal notes on the right side of the page, including phrases like 'Inchoant inchoant' and 'Inchoant inchoant'.

^{substantia} ^{esse bonum} ^{uerissima} ^{ratione} ^{con-}
B ^{cluserim} ^{Rectissime} ^{Inquam} ^{sed summum bonum beati-}
^{tudinem} ^{esse concessum est} ^{Ita est} ^{Inquam} ^{Igitur In-}
^{quit} ^{dm esse ipsam beatitudinem} ^{necessesse est} ^{confiteri} ;
B ^{Nec propositis} ^{Inquam} ^{prioribus} ^{refragari} ^{quaeo} : &
^{illis} ^{hoc in latum} ^{consequens} ^{esse} ^{perspicio} ; ^{Respice} ^{In-}
^{quit} ^{an hinc} ^{quo que} ^{idem} ^{firmus} ^{approbetur} ^{quod duo}
^{summa} ^{bona} ^{quae a se} ^{diuersa} ^{sunt} ^{esse} ^{non} ^{possunt} ^{et}
^{enim} ^{quae} ^{discrepant} ^{bona} ^{non} ^{esse} ^{alterum} ^{quod sit}
^{alterum} ^{liquet} ^{quare} ^{neutrū} ^{poterit} ^{esse} ^{perfectū} ^{cum}
^{alterum} ^{alterum} ^{deest} ^{sed} ^{quod} ^{perfectum} ^{non}
^{sit} ^{id summum} ^{non} ^{esse} ^{manifestum} ^{est} ^{Nullomodo} ^{igitur}
^{quae} ^{summae} ^{sunt} ^{bona} ^{ea} ^{possunt} ^{esse} ^{diuersa} ^{atque}
[&] ^{beatitudinem} [&] ^{dm} ^{summum} ^{bonum} ^{esse} ^{collegimus} ;
^{quare} ^{ipsam} ^{necessesse} ^{est} ^{summam} ^{esse} ^{beatitudinem} ^{que}
^{sit} ^{summadiuinitas} ; ^{Nihil} ^{Inquam} ^{ne} ^{re ipsa} ^{uerius} ^{ne}
^{ratione} ^{firmus} ^{ne} ^{de} ^{dignius} ^{concludi} ^{potest} ;
P ^{Super haec} ^{Inquit} ^{igitur} ^{ueluti} ^{geometrae} ^{solent} ^{de}
^{monstratis} ^{propositis} ^{aliquid} ^{inferre} ^{quae} ^{porismata}
^{ipsi} ^{uocant} : ^{haec} ^{quoque} ^{tibi} ^{ueluti} ^{corollarium} ^{da-}
^{bo} ^{Nam} ^{quoniam} ^{beatitudinis} ^{adeptione} ^{fiunt} ^{hinc}
^{beati} ^{beatitudo} ^{uero} ^{est} ^{ipsadiuinitas} ^{diuinitatis} ^{ad-}
^{deptione} ^{beatos} ^{fieri} ^{manifestum} ^{est} ; ^{Ueluti} ^{iustitiae}
^{adeptione} ^{iusti} ^{sapientiae} ^{sapientes} ^{funt} ^{ita} ^{diuini-}
^{tatem} ^{adeptos} ^{deos} ^{fieri} ^{similitudine} ^{necessesse} ^{est} ;
^{Omnis} ^{igitur} ^{beatus} ^{dm} ^{sed} ^{natura} ^{quidem} ^{unus} ^{par-}
^{ticipatione} ^{uero} ^{nihil} ^{prohibet} ^{esse} ^{quam} ^{plurimos} ;
[&] ^{pulchrum} ^{Inquam} ^{hoc} ^{atque} ^{pytiosum} ^{sive} ^{porisma}

in fine dicitur m...
illius dicitur
coronam me
et uelut p...
et uelut p...
et uelut p...

^{sive corollarium} ^{uocari} ^{maius} ^{Atque hoc quoque} ^{pulchrius}
^{nihil est} ^{quod his} ^{annectendum} ^{esse} ^{ratio} ^{persuadet} ; ^{Quid} ^B
^{Inquam} ^{Cum} ^{multa} ^{Inquit} ^{beatitudo} ^{continere} ^{uideatur} ;
^{utrum} ^{ne} ^{haec} ^{omnia} ^{unum} ^{ueluti} ^{corpus} ^{beatitudinis}
^{quadam} ^{partium} ^{uarietate} ^{coniungant} ; ^{an} ^{sit} ^{eorum} ^a
^{liquid} ^{quod} ^{beatitudinis} ^{substantiam} ^{compleat} ^{ad} ^{hoc}
B ^{uero} ^{cetera} ^{referantur} ; ^{Velle} ^{Inquam} ^{ut} ^{ipsarum} ^{rerū}
P ^{commemoratiōe} ^{participare} ; ^{Nonne} ^{Inquit} ^{beatitudinē}
B ^{bonum} ^{esse} ^{ensemur} ^{ac} ^{summum} ^{quidem} ^{Inquam} ^{ad}
P ^{das} ^{Inquit} ^{hoc} ^{omnibus} ^{liget} ^{nam} ^{eadem} ^{sufficiencia} ;
^{summa} ^{est} ^{eadem} ^{summa} ^{potencia} ; ^{Reuerentia} ^{quoque} ;
P ^{claritas} ^{ac} ^{uoluptas} ^{beatitudo} ^{esse} ^{iudicatur} ; ^{Quid} ^{igitur} ;
^{haec} ⁱⁿ ^{omnia} ^{bonum} ^{sufficiencia} ^{potencia} ^{cetera}
^{raque} ^{ueluti} ^{quaedam} ^{beatitudinis} ^{membra} ^{sunt} ^{an}
B ^{ad} ^{bonum} ^{ueluti} ^{ad} ^{uerticem} ^{cuncta} ^{referantur} ; ^{Intel-}
^{go} ^{Inquam} ^{quid} ^{inuestigandum} ^{proponas} ^{sed} ^{quid} ^{cons-}
P ^{tituas} ^{audire} ^{desidero} ; ^{Quis} ^{discretionem} ^{rei} ^{sic} ^{accipe} ;
^{si} ^{haec} ^{omnia} ^{beatitudinis} ^{membra} ^{forent} ^a ^{se} ^{quoque} ⁱⁿ
^{uicem} ^{discrepantes} ; ^{haec} ^{est} ^{enim} ^{partium} ^{natura} ^{ut}
^{unum} ^{corpus} ^{diuersa} ^{componant} ^{atque} ^{haec} ^{omnia} ^{idē}
^{esse} ^{monstrata} ^{sunt} ^{minime} ^{igitur} ^{membra} ^{sunt} ^{alio}
^{quin} ^{ex} ^{uno} ^{membro} ^{beatitudo} ^{uidebitur} ^{esse} ^{coniuncta} ;
B ^{quod} ^{fieri} ^{nequit} ; ^{Id} ^{quidem} ^{Inquam} ^{dubium} ^{non} ^{est} ^{si} ;
P ^{id} ^{quod} ^{refert} ^{expecto} ; ^{Ad} ^{bonum} ^{uero} ^{cetera} ^{referri}
^{palam} ^{est} ; ^{Idcirco} ^{enim} ^{sufficiencia} ^{petitur} ^{quoniam}
^{bonum} ^{esse} ^{iudicatur} ; ^{Idcirco} ^{potencia} ^{quoniam} ^{id} ^{quo}
^{que} ^{esse} ^{credatur} ^{bonum} ; ^{Idem} ^{de} ^{reuerentia} ^{claritudi-}
^{ne} ^{iacunditate} ^{con} ^{rectare} ^{licet} ; ^{Omnium} ^{igitur} ^{expe-}

in fine dicitur m...
illius dicitur
coronam me
et uelut p...
et uelut p...
et uelut p...

tenedorum ^{beatitude profecto} summa atque ^{summum} causa bonum est. quod enim ne-
que se neque similitudine ullum ^{boni} inseretinet bonum id
expecta ^{ad idem} nullomodo potest. ^{consequens} Contra quae etiam quae natu-
ra bona non sunt. tamen esse uideantur quasi uera
bona sint appetuntur. quo fit ut ^{summam} causa atque
causa ^{ad idem} expectendorum omnium bonitas esse iure creda-
tur. Cuius uero causa ^{quid} expectatur. id maxime uide-
tur optari. ueluti si salutis causa quis spem uelit equi-
tate. non tam ^{equitandi} motum desiderat quam salu-
tis effectum. Tum igitur ^{omnia} boni gratia petantur.
non illa potius quam bonum ipsum desideratur ab om-
nibus. sed propter quod cetera optantur beatitudinem
esse concessissimum. quare sic quoque sola quaeritur beati-
tudo. ex quo liquido apparet ipsius boni & beatitudinis
unam atque eadem esse substantiam. Nihil uideo cur
disserentur quispiam possit. sed ^{dm} ueramque beatitudi-
nem unum atque idem esse monstrauimus. Ita inquam.
seculo igitur concludere licet. di quoque in ipso bono.

Huc omnes partes uenit capiti. Quos fallax igitur in propolis caecus
terrenis habitans libido uenies haec erit uotis eques labor
Inceperit placida manens quiete hoc patens unum in seruas la-
Non quicquid tacus aureis harenis. donat atherous in laeupa
Aut in uis calido propinquus orbi. Carditis onces unum lapillos
In lustrant acies magis que caecos. In suas conuunt amicos tenebras.
hoc quicquid placet excarnatentes. In pians id lusaluncaeris.
Splendor quorocur uicere caelum. Unatros cum asanayruas
hancquisquis poterit notare. Luceo. Carditis phoebraxios nequid

Assertior inquam cuncta enim firmisimam nexa ratio
Pnibus constant. Tum illa quarta inquit aestimabis
Bsibonum ipsum quid sit agnoueris. Infinito inquam siqui-
dem mihi pariter ^{dm} quoque quibonum est contanger
Pagnoscere. At qui hoc uerissima inquit ratione patefacia.
Pmaneat modo quae paulo ante conclusa sunt. Manebunt; B
PNonne inquit monstrauimus ea quae appetuntur pluri-
bus. Idcirco uera perfecta que bona non esse. Quoniam
a se inuicem discrepant. cumque alteri ab esset alte-
rum plenum absolutumque bonum afferre non posse.
Tum autem uerum bonum fieri. cum in unam ueluti for-
mam atque efficientiam colliguntur. ut quae sufficien-
tia est eadem sit potentia. reuerentia. claritas. atque
iucunditas. Nisi uero unum atque idem omnia sineni-
Bhil habere quo inter expectenda numerentur. Bemonis
Ptratum inquam nec dubitari ullomodo potest. Quae
igitur cum discrepant minime bona sunt. Cum uero unum
esse coeperint bona sunt. nonne haec ut bona sint unum
Btis fieri adceptione contangit. Ita inquam uideatur. sed
Pomne quod bonum est boni participatione bonum esse con-
cedis animi. Ita est. Oportet igitur idem esse unum
atque bonum similiratione concedas. eadem namque subs-
tantia est eorum quorum naturaliter non est diuersus
Beffectus. Negare inquam neque. Nostri ne igitur inquit om-
Pne quod est tam diu manere atque subsistere. quam diu sit
unum. sed interire atque dissolui pariter. quia unum est
Bse distinet. Quoniam modo. Ut in animalibus inquit cum p
in unum coeunt ac permanent anima corpq. id animal

uocatur. Cum uero haec unitas ^{compositio} utriusque ^{separatio} separatione dis-
solvatur. Intere neciam esse animalia liquet. ^{quod} Ipsum quoque
corpus cum in una forma membrorum ^{conjunctione} conjunctione per-
manet humana uisitur species. ^{at} At si ^{disturbata} disturbatae ^{segrega} segregataeque
partes corporis ^{distraxerint} distraxerint ^{unitatem} unitatem ^{desinit} desinit
esse quod fuerat: eoque modo ^{per} per ^{re} re ^{cetera} cetera ^{procul} procul
dubio ^{patet} patet. ^{sub} sub ^{sistere} sistere unum quodque dum unum est.
B Cum uero unum esse ^{desinit} desinit ^{intere} intere ^{consideranti} consideranti in qua
P mihi plura minime aliud uidetur. ^{Et} Et ^{sine} sine ^{ignis} ignis
inquit. quod in quantum ^{naturaliter} naturaliter agit. ^{relicta} relicta ^{sub} sub ^{sist} sist
tendi appetentia uenire ad ^{interitum} interitum ^{corruptionemque} corruptionemque
B desiderat. ^{Nam} Nam animalia inquam ^{considerem} considerem ^{quae} quae ^{habent} habent
aliquam uolendi nolendique naturam. ^{nihil} nihil inueniome
nullis extra cogentibus ^{abiciant} abiciant ^{manendi} manendi ^{intentionem} intentionem.
^{Ad} Ad ^{interitum} interitum ^{sponte} sponte ^{festinant} festinant. ^{Omnes} Omnes ^{nam} nam ^{que} que ^{animal} animal
tuera salutem laborat. ^{mortem} mortem uero ^{perniciem} perniciemque ^{deu} deu
tat: sed quid de herbis arboribus que quid de inanimatis
P omnino consentiam rebus ^{pro} pro ^{sus} sus ^{dubito} dubito. ^{At} At ^{qui} qui ^{non} non ^{est} est
quod de hoc quoque possis ^{ambigere} ambigere. ^{cum} cum ^{herbas} herbas ^{atque} atque
arboreas ^{intendat} intendat. ^{primum} primum ^{sibi} sibi ^{conuenientibus} conuenientibus ⁱⁿ in ^{his} his
locis ubi quantum earum natura ^{quae} quae ^{at} at ^{cito} cito ^{ex} ex ^{arsc} arsc
atque ^{intere} intere ^{non} non ^{possint} possint. ^{Nam} Nam ^{aliae} aliae ^{quidem} quidem ^{campis} campis ^{ali} ali
montibus ^{oriuntur} oriuntur. ^{alias} alias ^{ferunt} ferunt ^{paludis} paludis. ^{aliae} aliae ^{saxis} saxis ^{hac} hac
rent. ^{alia} alia ^{um} um ^{fecundis} fecundis ^{sunt} sunt ^{steriles} steriles ^{harenac} harenac ^{quas} quas ^{si} si ^{na} na
lia quisquam ^{loca} loca ^{transferre} transferre ^{conetur} conetur ^{arscant} arscant. ^{Sed} Sed ^{dat} dat
cuique natura ^{quod} quod ^{conuenit} conuenit. ^{et} et ^{nedum} nedum ^{manere} manere ^{possunt} possunt
interire ^{elaborat} elaborat. ^{Quid} Quid ^{quod} quod ^{omnes} omnes ^{uelut} uelut ^{inter} inter ^{ras} ras ^{ore} ore
demerso ^{trahunt} trahunt ^{alimenta} alimenta ^{radicibus} radicibus: ^{ac} ac ^{per} per ^{medullas} medullas.

3
XXIII
robur corticemque diffundunt. ^{Quid} Quid ^{quod} quod ^{mollissimum} mollissimum
quidque ^{stati} statim ^{medulla} medulla ^{est} est ^{interiore} interiore ^{semper} semper ^{sedere} sedere ^{condi} condi
tur. ^{Ex} Ex ^{tra} tra ^{uero} uero ^{quadam} quadam ^{ligni} ligni ^{firmitate} firmitate ^{ul} ul ^{am} am ^{autem} autem
cortex ^{aduersum} aduersum ^{caeli} caeli ^{intemperiem} intemperiem. ^{quasi} quasi ^{malipatientis} malipatientis
defensor ^{opponitur} opponitur. ^{Iam} Iam ^{uero} uero ^{quarta} quarta ^{est} est ^{naturae} naturae ^{diligen} diligen
tia. ^{ut} ut ^{cuncta} cuncta ^{femine} femine ^{multiplicata} multiplicata ^{propagantur} propagantur. ^{quae} quae
omnia ^{non} non ^{modo} modo ^{ad} ad ^{tempus} tempus ^{manendi} manendi. ^{uerum} uerum ^{generatim} generatim
quoque ^{quasi} quasi ⁱⁿ in ^{perpetuum} perpetuum ^{permanendi} permanendi. ^{uelut} uelut ^{quasda} quasda
machinas ^{esse} esse ^{quis} quis ^{nesciat} nesciat. ^{Caeteram} Caeteram ^{quae} quae ^{inanimatae} inanimatae
se ^{credunt} credunt. ^{Nonne} Nonne ^{quod} quod ^{suum} suum ^{est} est ^{quaeque} quaeque ^{similitudo} similitudo
ne ^{desiderant} desiderant. ^{Cum} Cum ^{enim} enim ^{flammae} flammae ^{quidem} quidem ^{sursum} sursum ^{leui} leui
tas ^{uehit} uehit. ^{terra} terra ^{uero} uero ^{deorsum} deorsum ^{pondus} pondus ^{deprimit} deprimit. ^{nisi} nisi
quod ^{haec} haec ^{singulis} singulis ^{loca} loca ^{motionesque} motionesque ^{conueniunt} conueniunt. ^{Porro} Porro
autem ^{quod} quod ^{cunque} cunque ^{consentaneum} consentaneum ^{est} est ^{id} id ^{unum} unum ^{quodque} quodque
consentaneum ^{quae} quae ^{sunt} sunt ^{inimicae} inimicae ^{corrumunt} corrumunt. ^{Iam} Iam
uero ^{quaedam} quaedam ^{sunt} sunt. ^{ut} ut ^{lapides} lapides. ^{adherent} adherent ^{tenacissime} tenacissime
partibus suis. ^{de} de ^{facile} facile ^{dissoluantur} dissoluantur. ^{resistunt} resistunt. ^{Quae} Quae
ro ^{liquetas} liquetas ^{ut} ut ^{aer} aer ^{atque} atque ^{aqua} aqua ^{facile} facile ^{quidem} quidem ^{diuiduntur} diuiduntur
cedunt. ^{Sed} Sed ^{et} et ⁱⁿ in ^{caeris} caeris ⁱⁿ in ^{quibus} quibus ^{sunt} sunt ^{abscessa} abscessa ^{la} la
buntur. ^{Ignis} Ignis ^{uero} uero ^{omnem} omnem ^{refugit} refugit ^{sectionem} sectionem. ^{Ne} Ne ^{quene} quene
nos ^{deuoluntur} deuoluntur ^{animae} animae ^{cognoscant} cognoscant ^{motibus} motibus. ^{Sed} Sed ^{dena} dena
tura ^{intentione} intentione ^{tractantur} tractantur. ^{scitum} scitum ^{est} est ^{quod} quod ^{acceptas} acceptas ^{et} et
sine ^{cognitione} cognitione ^{transiguntur} transiguntur. ^{quod} quod ⁱⁿ in ^{sonno} sonno ^{spiritum} spiritum ^{du} du
cimus. ^{nescientis} nescientis. ^{Nam} Nam ^{ne} ne ⁱⁿ in ^{animalibus} animalibus ^{quidem} quidem ^{manendi} manendi
amor ^{ex} ex ^{ante} ante ^{uoluntatibus} uoluntatibus. ^{uerum} uerum ^{ex} ex ^{natura} natura ^{principis} principis
uenit. ^{Nam} Nam ^{saepe} saepe ^{mortem} mortem ^{cogentibus} cogentibus ^{causis} causis ^{quum} quum ^{natu} natu
ra ^{reformidat} reformidat ^{uoluntas} uoluntas ^{amplectitur} amplectitur. ^{contra} contra ^{quod} quod ^{illud} illud
quod ^{solam} solam ^{mortalium} mortalium ^{rerum} rerum ^{durat} durat ^{diuturnitas} diuturnitas ^{gignendi} gignendi.

opus quod natura semper appetit interdum coarctet uoluntatem. ad cohaec suauitas non ex animati motione sed ex naturali intentione procedit. **Dedit enim prudentia creatis a se rebus hanc uel maximam manendi causam: ut quo**

ad possunt naturaliter manere desiderant. Quare nihil est quod ullomodo queas dubitare. cuncta quae sunt appetere naturaliter constantiam permanendi. deuita e perniciem. **Constitit inquam nunc me indubitate corne**

B **P** **re: quae dudum incerta uidebatur. Quod autem inquit**

subsistere ac permanere petit id unum esse desiderat. hoc enim sublato necesse quidem cuiquam permanebit. **Veru B**

P **P** **est inquam. Omnia igitur inquit unum desiderant. boni sensu. sed unum id ipsum monstrauimus esse quod bonum.**

ita quidem: cuncta igitur bonum petunt. quod quidem ita describas licet. ipsum bonum esse quod desideretur ab omnibus. **Nihil inquam uerius excogitari potest. nam uel ad**

B **nihil um. cuncta referuntur. a uno ueluti uerace definitura sine rectore fluitabunt. aut si quid est. ad quod uni**

P **uersa festinant. id est omnium summum bonum. Facillanimum inquit. oalum ne laetor. ipsam enim medie**

ueritatis notam mente fixisti. sed in hoc peccasti tibi quod ignorare te paulo ante dicebas. **Quid inquam. quis esset**

P **inquit rerum omnium finis. Iste est enim profecto quod desideratur ab omnibus. quod quia bonum esse colligimus. oportet rerum omnium finem bonum esse faceremus.**

Quis quis profunda mente ues neat ueritas. Cupitque nullis ille deus palla. Quis lambicium sponatiam

IN SERA uoluit. IN NAN LUCEO USUS. IN MENTIS ACACALACTON

quod... quibus...
quarum

Et...
quod...

Philosophus...
sunt...

LONGOSQUE INORDEN COCAT INPLETENS MOTUS. ANIQUAQUE DOCEAT QUICQUID EXTRAMOLITUR.

SINUS RETRUSUS POSSEDERE THESAUROS. DUDUM QUOD ARATRETTI CARORIS NUBES.

LUCEBIT IPSE PERSPICUA. CUIS PHOEBUS. NON OARNE NAMQUE MENTE DEPULIT LUMEN.

OBLIUOSUM CORPUS INUEHENS MOLA. HAERET PROPECTO SEWEN INTROR SUO UERI.

QUOD EXCITATUR UENTILANTE DOCTRINA. NAQ CURROCATI SPONTE RECTA CENSETIS USTRI LABUM DICERE ILLRO.

NIQER SVS ALTO UIUERET POTERIT CONDO. QUOD SI PLATONIS CAUSA PERSONAT UERUO. QUOD QUIS QVE DISCIT TAMEMOR RECOR DATUR.

B **T** **ame coplatoni inquam uehementer assentior. namque horum iam secundo memoras. Primum quod me moriam**

corpora conatione dehinc cum merorij, mole praesuf. **Amisisti sumilla signora inquit concessa respicias. ne**

B **P** **illud quidem longius aberit. quin reor deris. quod te dudum nescire confessus es. quid inquam. quibus ait illagu**

B **B** **bernaculis mundus regatur. Memini inquam me in setiam meam fuisse confessum. sed quid afferas licet**

P **iam prospiciam. planiustamen de re audire desidero. Mundum inquit hunc de grege paulo ante minime dubitandum putabas. Nunc quidem arbitror inquam. necum**

quam dubitandum putabo. quibusque in hoc rationibus accedam breuiter exponam. **Mundus hic ex tam diuersis**

sis contrariis que paratibus in unam formam minime conuenisset. nisi unus esset. quitaam diuersa coningeret.

U...
in...

Coniuncta uero naturarum ipsa diuersitas inuicem dis
correspondentia et atque diuideret. nisi unus esset qui quod
necurrit contineret. Non tam uero certus naturae ordo
procederet. nec tam dispositos motus; locis; temporibus;
efficientia; spatii; qualitatibus; explicaret. nisi unus es
set. qui has mutationum uarietates manens ipse dispone
ret. Hoc quicquid est quo condita manent atque agitan

P

tur. Iurato cunctis uocabulo dñi nomino. Tum illa cū
haec inquit tamen mihi restare oportet
puto ut felicitatis compos patriam sospes reuifas. sed
quae proposuimus irruamur. Nonne in beatitudine
sufficienciam numerauimus. dñi que beatitudinem ip
sam esse consensimus. Itaque idem; & admodum igitur
istum regendum nullis extrinsecus auxiliis in
digebit. Alioquin si quo egeat plenam sufficienciam non

B

habebit. Id inquam ita est necessarium: per se igitur
solum cuncta disponit. negari inquam nequit. at qui
dñi ipsum bonum esse monstratus est. meminuit inquam
bonum igitur cuncta disponit. siquidem per se regit om
nia. quem bonum esse consensimus. & hic est uelut qui
dam clauis atque gubernaculum. quo mundana machi
na stabilis atque incorrupta seruetur. uehementer
assentior inquam. & Idem paulo ante dicitur am tenuili
cer suspicione prospexi. Credo inquit iam enim utar

P

bitur uigilantius adcernenda uera oculos deducis.
bitur uigilantius adcernenda uera oculos deducis.

B

sed quod dicam non minus ad conuendendum patet. Quod
inquam. Cum dñi inquit omnia bonitatis clauo guberna
re iure creditur. eadem que omnia sicuti docui ad bo

num naturali intentione festinent. Num dubitari potest.
quin uoluntaria regantur; seque addisponetas naturam
ueluti conuenientia contemperata que recta sponte con

B

uertit. Ita inquam necesse est. in beatum regimen esse
uideatur. siquidem de re tractatum iugum foret non ob

P

temperatum salus. Nihil est igitur quod naturam seruans
do contra ire conetur. Nihil inquam. Quid si conetur. At.

B

sum tandem proficiet quidquam. aduersum eum quem
iure beatitudinis potentissimum esse concessimus. pror

P

sus inquam nihil ualebit. Non est igitur aliquid quod
summo huic bono uel uelit uel possit obistere. Non in

B

quam arbitror. Est igitur summum inquit bonum quod
regit cuncta fortiter suauiterque disponit. Tum ego qua

P

inquam me non modo ea quae conclusa est summa ratio
num. uerum multo magis haec ipsa quibus uteris uer

B

ba delectant. Itamdem aliquando stultitiam magna
lacerantem sui pudeat. Accepisti inquit in fabulis laes

P

sentas caelum gigantem. sed illos quoque uti condignum su
it benigna fortitudo disposuit. sed uis ne rationes ipsas
in uicem collidamus. forsitan ex huiusmodi con fluctatione

B

pulchra quaedam uertitatis scintilla dissiliat. Quo in qua
arbitrari dñi inquit esse omnium potentem nemo debita

P

uerit. Qui quidem inquam mente consistat. nullus pror
sus ambigat. Qui uero est inquit omnium potens. nihil est

B

quod ille non possit. Nihil inquam. Num igitur dñi facere ma
lum potest. Minime inquam. Malum igitur inquit nihil p

B

est. cum id facere ille non possit. quin nihil non potest. Tu
dis ne inquam me inextricabilem labyrinthum rationibus

non est equi
ua praeter

de quo de a
est. q. q. q.
mensuris noue
dicitur

ca laborum
si mille partem

CONSOLATIONIS LIBER TERTIUS

B

Explicit liber 3us quartus

Haec cum philopha dignitate uultus & oris grauitate
foruata leniter suauiterque cecidisset. Tum ego nondum
penitus insita maceroris oblitus inuentionem dicere adhuc
aliquid parantem abrupti. Sed inquam ueri praecursum lumi
nis quaeuisque ad huc tua fide oratio cum suspitione
diuina te tuistracionibus de inuicta patuerunt eaque
mihi & sibi inuicias dolorem nuper oblata non tam ante
hac tuis propositis ignorata dixisti. Sed ea ipsa est uel maxi
ma nostri causam aetoris quodcum serum bonus rec
tor existat. uel esse omnino mala possint. uel impuncta
pneuerant. quod solum quarta dignum sit amira
tione profecto consideras. At huc aliud manus adiu
gitur. Nam Imperante florentique nequicia uirtus
non solum praemissae uerum etiam sceleratorum
pedibus subiecta calcatur. & in loco facinorum sup
plicia sunt quae fieri in regno scientis omnia potestas om
nia. sed bona tantum modo uolentis di nemo factis potest
nec amittat nec conueni. Tum illa & esset inquit
infinito stuporis omnibusque horribilibus monstris si
uirtu aestimas. inuicem uelut patris familias dispositas
sima domu uilia uasa colerentur. pretiosa sordescerent
Sed non tra. Nam si ea quae paulo ante conclusa sunt
in conuulsa seruauerunt. Ipso decius nunc regno loqui
mur auctore cognosces. semper quidem potentes esse
bonos. & inuicem uelut patris familias dispositas
sima domu uilia uasa colerentur. pretiosa sordescerent

bonis felicia malissemper infortunata contingera
multaque idgenus quae sopitas quae uelis firmata
soliditate confoborent. Equoniam uere formam be
atitudinis medudum monstrante uidisti. quoe tiam
stra sit agnouisti. decursis omnibus quae praemitte
re necessarium puto. uiam tibi quae te domum reue
hatur tendam. Penas etiam tu mentu quibus se inal
tum tollere possit adfigam. ut per turbatione depul
sa sospes in patriam. meo ductu. mea semita. meis ena
uehiculis reue aris. Nibum dae quicq. Almones confans can amano.

Sunt et enia penae uolucres anhi te caelesto. subpositis.
quae celsa conscendunt polu. habet lambicu anchilorum.

Quasi cum uelox mens induit
terras perosa despicit

Aeris immensi superat globum
nubesque posterum uidet.

Quique agili motu calet aetheris
transcendit ignis uerticem

Donec in astra peras surcat domos
phoeboque coniuncta uis

Aut cometur iter celosis enis
anles coruscis sideris

Vel quocumque micans nox pingitur
Recurrat astra circulum

Atque ubi iam exhausti fuerit satis
po. Luan relinquat extonum.

Dorsa que uelocis praerit aetheris
compos uerentis Luaniis

[Marginal glosses in small script, including words like 'fina', 'quae', 'nigens', 'fignol', 'fing', 'quae', 'firmata', 'soliditate', 'confoborent', 'Equoniam', 'uere', 'formam', 'be', 'atitudinis', 'medudum', 'monstrante', 'uidisti', 'quoe', 'tiam', 'stra', 'sit', 'agnouisti', 'decursis', 'omnibus', 'quae', 'praemitte', 're', 'necessarium', 'puto', 'uiam', 'tibi', 'quae', 'te', 'domum', 'reue', 'hatur', 'tendam', 'Penas', 'etiam', 'tu', 'mentu', 'quibus', 'se', 'inal', 'tum', 'tollere', 'possit', 'adfigam', 'ut', 'per', 'turbatione', 'depul', 'sa', 'sospes', 'in', 'patriam', 'meo', 'ductu', 'mea', 'semita', 'meis', 'ena', 'uehiculis', 'reue', 'aris', 'Nibum', 'dae', 'quicq', 'Almones', 'confans', 'can', 'amano', 'Sunt', 'et', 'enia', 'penae', 'uolucres', 'anhi', 'te', 'caelesto', 'subpositis', 'quae', 'celsa', 'conscendunt', 'polu', 'habet', 'lambicu', 'anchilorum', 'Quasi', 'cum', 'uelox', 'mens', 'induit', 'terras', 'perosa', 'despicit', 'Aeris', 'immensi', 'superat', 'globum', 'nubesque', 'posterum', 'uidet', 'Quique', 'agili', 'motu', 'calet', 'aetheris', 'transcendit', 'ignis', 'uerticem', 'Donec', 'in', 'astra', 'peras', 'surcat', 'domos', 'phoeboque', 'coniuncta', 'uis', 'Aut', 'cometur', 'iter', 'celosis', 'enis', 'anles', 'coruscis', 'sideris', 'Vel', 'quocumque', 'micans', 'nox', 'pingitur', 'Recurrat', 'astra', 'circulum', 'Atque', 'ubi', 'iam', 'exhausti', 'fuerit', 'satis', 'po', 'Luan', 'relinquat', 'extonum', 'Dorsa', 'que', 'uelocis', 'praerit', 'aetheris', 'compos', 'uerentis', 'Luaniis']

^{supra inuadit in p. 10. de Geo. fit. parua edogata.}
Hic requiritur ^{namque in p. 10.} **SCIENTIA DOMINI TENET**
ORBISQUE HABET NAS TEMPERAT
CRUOLUCEN CURTUA S. T. ADILS REGR.
REKUA CORUSCUS ARBITR.
HUC RESIDEUCEA REPERATUA.
QUAM NUNC REGRUIS INADUOR.
HAEC DICES MEDINI PATRIA EST ANTI.
HINC OPTUS. HUC SISTA QUA TUO.
QUOD TERRA QUAM PLACCATI B.
NOCTEM RELICTA USERE.
QUOS OBERA TORUOS POPULI TIENTI.
CERNES IN ANNOS EXULES.

B Tum ego papae inquam. ut magna promittas. nec dubito
P Quin possis efficere. tum modo quem ex tra ueris memoreris?
P Primum igitur inquit. bonis semper adesse potentiam
 molos cunctis uiribus esse desertos agnoscas licet. Quo
 rum quidem alterum demonstratur ex altero. Nam cum
 bonum malum que contraria sint. si bonum potens es
 se constiterit. liquet imbecillitas mali. at si fragilitas
 clarescat mali. boni firmitas nota est. Sed uia nostrae
 sententiae. fides abundantiore sit. alter uero calle proce
 dam. nunc hinc nunc inde proposita confirmans. **D**uos sunt
 quibus omnis humanorum actuum constat effectus. uo
 luntas scilicet. ac potestas. quorum si alter utrum desit
 nihil est quod explicari queat. Deficiente etenim uolun
 tate ne aggreditur quidem quis que quod non uult. at si
 potestas absit uoluntas frustra fit. quo fit ut si quem ui

XXXVIII

deas adipisci uelle quod minime adipiscatur. huc oba
 nendi quod uoluerit defuisse ualentiam dubitare non pos
B sis. **P**erspiciam est inquam. nec ullomodo negari potest.
P Quem uero effecisse quod uoluerit uideas. num etiam po
B tuisse dubitabis. **M**inime. Quod uero quisque potest in
 eo ualidas quod uero non potest in hoc imbecillus esse
B consensurus est. **F**actor inquam. **M**emini si ne igitur inquit
 superioribus rationibus esse collectum. intentionem
 omnem uoluntatis humanae. quae diuersis studiis
B agitur ad beatitudinem festinare. **M**emini inquam illud
P quoque esse demonstratum. **N**um recordaris beaitu
 dinem ipsum esse bonum. eoque modo cum beatitudo
B petitur. ab omnibus desiderari bonum. **M**inime in qua
P recordor. quoniam id memoriae fixum teneo. **O**mnis
 igitur homines boni partiter ac mali. indiffereta in
B tentione ad bonum peruenire nituntur. Ita inquam
 consequens est. sed certum est ad eptione boni bonos fie
P ri. **C**ertum. **A**dipiscuntur igitur boni quod appetunt
B sic uideatur. **M**ali uero si adipiscerentur quod appetunt
B bonum. mali esse non possent. Ita est. **T**um igitur utri
 que bonum petant. sed hi quidem adipiscuntur. **I**llue
B ro minime. num dubium est bonos quidem potentes
 esse. qui uero mali sunt imbecillo. quisquis inquam
B dubitat. nec rerum naturam nec consequentiam po
P test considerare rationum. **R**ursus inquit. si duos sint
 quibus idem secundum naturam propositum sit. eo
 rum que unus naturali officio id ipsum agat. atque p
 ficat. **A**lter uero naturale illud officium minime ad

ministrare quae. Alio uero modo quam naturae conue-
nit. non quidem impleat propositum suum. sed impleat
impletorem: quem nam horum ualentiores esse decernit.
B. **E**st non iecto inquam. quid uelis planius tamen audire
desidero. **A**mbulandi inquit motum secundum naturam
P. esse hominibus num negabis. **M**inime inquam. **I**usque rei
B. pedum officium esse naturale num dubitabis. **N**ehoc quidem
P. inquam. **Q**uis igitur pedibus incedere ualentis ambulat
aliusque cui hoc naturale pedum desit officium manibus
natis ambulare conetur. quis horum iure ualentior
B. existimari potest. **C**oncede inquam cetera nam quin
naturalis officii potens eo quidem neque ex ualentior
P. sit nullus ambigat. **S**ed summum bonum quod aequema-
lis bonique propositum boni quidem naturali officio
uir uti appetunt. **M**ali uero uaria per cupiditatem quod
adipiscendi boni naturale officium non est. idem ipsum
B. conatur ad ipse aliter estimas. **M**inime inquam;
Nam etiam quod est consequens patet. **E**x his enim quae
concesserim bonos quidem potentes. **M**alos uero necesse
P. est imbecilles. **R**ecite inquit praecurris. idque uti
medici sperare solent indicium est erectae iam resis-
tentisque naturae: sed quomodo te ad intellegendum
promptissimum esse conspicio. **C**oncedas coaceruaberationes;
Vide enim quanta uitiosorum hominum pateat in-
firmitas. quin ad hoc quidem peruenire qui eunt ad
quod eos naturalis dicit asperne compellit intentio.
aliquid si hoc tam magne asperne inuito praecurris
naturae deserentur auxilio. **C**onsidera uero quanta sceler-

4
ratos homines habeat impotentia neque enim leuia.
aut ludis a praemia petunt: quae consequi atque ob-
nere non possunt. sed circa ipsam rerum summam uer-
tem deficiunt. nec in eorum uisum contingit effectus.
Quod solum dies noctesque mouentur. inquare bonorum
uires eminent. **S**icut enim eum qui pedibus incedens ad
eum locum usque peruenire potuisset quoniam uultus
peruim iaceret inces sui ambulandi potentissimum
esse censeret: ita eum qui expectandarum finem quoniam
ultra est adprehendit potentissimum necesse est iudi-
ces ex quo sit quid huic obiacet: ut idem sceleris. idem ui-
ribus omnibus uideatur esse deserta. **C**ur enim reuera
uirtute uitia sectantur. insensata ne bonorum. sed quid
eneruatus ignorantiae cecitate. **A**n secunda nouerunt
sed transuersos eos libido praecipit. **S**ic quoque intem-
perantia fragiles. qui oblectari uitio neque uirtute. **A**n scien-
tes uolentesque bonum deserunt. **A**d uitia deflectunt. sed
hoc modo non solum potentes esse. sed omnino esse desunt.
Nam qui communem omnium quae sunt finem reuincunt:
partem quoque esse desunt. quod quidem cuiuspiam mi-
rum forte uideatur. ut malos qui plures hominum sunt.
eosdem non esse dicimus. **S**ed tra se se res habet: nam qui
malis sunt eos malos esse non ad bono. sed eosdem esse pur-
atque simpliciter nego. **N**am uti quisque hominem mor-
tuum dixeris. simpliciter uero hominem appellare non
possis. ita uti malos quidem esse consenserim. sed
esse absolute nequeam confiteri. **E**tenim quod ordine
reanet seruatque naturam. Quod uero ab hac desierit

esse etiam quod in sua natura situm est derelinquit. Sed
 possunt iniquis malum nego quidem negauerunt. sed haec
 eorum potentia non a viribus sed ab imbecillitate der-
 cendit. ^{possunt} enim mala quae minime ualent.
 si in bonorum efficientia manere potuissent: quae pos-
 sibilitas eos ^{manifeste} euidentius nihil posse demonstrat. Nam
 sua paulo ante collegimus. malum nihil est. cum ma-
 lorum modo possint nihil posse improbos liquet.
 perspicuum est atque ut intellegas quoniam sit huius
 potentia eius summo bono nihil potentius esse pau-
 lo ante definuimus. Ita est inquam. Sed idem inquit
 facere malum nequit. Minime est igitur inquit aliquid
 quod omnia posse homines putet. nisi qui insanat. Nemo; B
 At qui idem possunt mala. Vt nam quidem inquam
 non possent. Quia igitur bonorum tantum modo potius
 possit omnia. non uero quae sunt omnia potentes etiam
 malorum. eosdem quae mala possunt minus posse man-
 festum est. Huc accedit quod omnem potentiam in
 expectanda numerandam. omnia quae expectanda re-
 ferri ad bonum. uelut ad quoddam naturae suae cacu-
 men ostendimus. Sed patrandi sceleris possibilitas re-
 ferri ad bonum non potest. ^{ostendenda} igitur non est;
 At qui omnis potentia expectanda est. ^{manifeste} liquet igitur
 malorum possibilitatem non esse potentiam. ex quibus
 omnibus bonorum quidem potentia. malorum uero mi-
 nime dubitabilis apparet infirmitas. Veramque illa
 platonis esse sententiam liquet solos quod desiderant
 facere posse sapientes. Improbos uero exercere quidem

B
P
P
P

B

quod libeat quod uero desiderent explere non posse.
 Faciunt enim quaelibet dum per ea quibus delectantur id
 bonum quod desiderant se adepturos putant. sed minime
 adipsam uentur. quoniam ad beatitudinem probra non ueniunt.
 Quos uides se opere celsos solai culam nereces. Quoniam quo dicitur de manna conpan
 purpura clamos nitentes a septos tristibus a pons dimisso dactyleto fano mteua
 Oretorio coomnanitis rabiae cordis hanelos trachya locis. In quibus quibus
 de trahatis iquis super bis uani te amna cultus & non nunquam dactyli. Paru u quo
 Jam uidebit in ius auras. do annos perre carenas cum supruce. Cum huius pmonu
 hinc enio libido uer saxa uitis corda uenenis & anaphra uiderit hinc ante subite
 hinc flagellat ita mentem. fluctus turbat atollens. in quo huius craxum
 oreror aut capros tangat aut pes lubrica torquet. quare pro pmondo hinc uidi
 Ergo cum caput tot unum. cerenas perre tyranos. capro anaphra tum loca. In pa
 Non facit quod optat ipse doannis pressus iniquis. na. dactylis 1-7 III 74
 Vides ne igitur quanto ingenio probra uoluantur qua
 probra lucet splendat. in quo perspicuum est num
 quam bonis praemia. numquam sua sceleribus deesse
 supplicia. Peror enim quae geruntur illud propter quod
 una quaeque res geritur. eiusdem rei praemium esse non
 iniuria uideri potest. uti currenti in stadio propter qua
 curritur facit praemium corona. sed beatitudinem esse
 id est ipsa bonis propter omnia geruntur ostendimus. Est igitur
 humanis actibus bonum uelut praemium commune positum. hoc bonis
 non potest separari. Non enim bonum uelut praemium quia ex bono quare pro
 motes sua praemia non relinquunt. Quantum libet igitur
 tur faciant mali sapientia tamen corona non decider non
 a refcet. Neque enim probis animis proprium decus alie
 na decerit improbitas. Quod si extrinsecus accepto lac

scilicet
omni quod
fuit huius
et ipse be
dando

Loca p...
7 II
Stadium dicitur quod
tum subano loci pro
homo cupit hinc hinc
fructum occidit p...
milibus hinc hinc hinc
1000000 passus

tate tur. poterat hoc uel alius quispiam. uel ipse etiam
 qui contra iisset auferre. sed quoniam id sua cuique probi-
 tas confert. tum suopraemio carebit cum probus esse de-
 fuerit. postremo cum omne praemium locuro appetatur
 quoniam bonum esse creditur. quis boni compotem prae-
 miu iudicet expertem; Accius praemii omnium pul-
 cherrimi maximique memento. & enim corollari nullus
 quod paulo ante praecipuum dedi. ac sic collige cum ipsum
 bonum beauctudo sit. bonos omnes eo ipso quod boni sint
 fieri beatos liquet. sed qui beati sint deos esse conuenit;
 Est igitur praemium bonorum quod nullus detrahitur.
 nullus minuat potestas. nullus suscipit improbitas deos
 fieri. quae cum ita sint de malorum quoque in se parabi-
 li poena dubitare sapiens neque eat. Nam cum bonum ma-
 lumque. item poene atque praemium aduersa fronte dis-
 sident. quae in boni praemio uidemus accedere. eadem
 necessest in mali poena contraria parte responderit;
 Sicut igitur probis probitas ipsa sit praemium. ita impro-
 bis nequitia ipsa supplicium est. Nam uero quisquis affi-
 citur poena malose affectum esse nondubitat. Sicutur se
 se ipsi aestimare uelint. possunt ne sibi subplici exper-
 tes uideri. quos omnium malorum extrema nequitia non
 affectu modo. uerum etiam uehementer in se fecit. Videau-
 tem ex aduersa parte bonorum quae in improbos poena ce-
 mitur. Omne namque quod sit unum esse ipsumque
 unum bonum esse paulo ante didicisti. cui consequens est
 ut omne quod sit id etiam bonum esse uideatur. hoc igitur
 modo quicquid ab uno deficit esse desinit. quo fit ut mali

4
 XL1
 desinant esse quod fuerant. sed fuisse homines ad huc ipsa
 humani corporis reliqua speciei ostentat. quare uersi in
 malitiam humanam quoque admiserunt naturam. Sed cum
 ultra homines quemque prouehere sola probitas possit.
 necessest ut quos ab humana condicione deiecit infra
 hominis meritum detruat. In probitas. Luenit igitur
 ut quem transformatum uirtus uideat. hominem aestima-
 re non possit. Avaritia foruet alienarum opum. uio-
 lentus ereptor. lupi similem dixeris. ferus atque inque-
 rus linguam litibus exercet. cani comparabis. insidiator
 occultus. subripuit se fraudibus gaudet. uulpeculis cae-
 quetur. irac intemperans fremit. leonis animum ger-
 are creditur. pauidus ac fugax non inuenienda formi-
 dat. Ceruis similem habetur. segnis ac cupidus torpuit
 asinum uiuit. lauis atque inconstans. studiis permutat.
 nihil a uibus differit. foedis immundisque libidinibus
 immergitur. sordidae suis uoluptate detinetur. Ita fit ut
 qui probitate deserta homo esse desierit. cum in diuina
 conditionem transire non possit. ueritatur in beluon;
Vel axari cuducis. et ruacas pelagoras
 Euris appulit insulae. pulchra quae uocatur dea
 solis edit aseanne. discet hos inibus nois
 tacta caranne pocula. Quos in inuarias uocoo
 uertit hie potens mausus. hunc anu pax
Naxaricus leo. denit eredit et unquid
 hic cupis super aditus. fletu compaet
Illertus in mola. tertia ma
 Replicet in malis. nuenit
 manet canina deca. quibz a mium honant. In fetera sunt. hie panno uigna moxabangibz. ut qda uocaa tre

Molurabna dicitur
 polu' sibi: puz se u' auum
 que in fela inoce. Un
 Sim solis salia h. abar. im
 u. canini uocatur p. au
 cum parat. sed in pum
 non possit. Chmcau. p. au
 ne comit. chmcau. p. au
 a. h. uocatur. h. uocatur
 collin. In feter. am a p. au

^{circumlocuti} ^{ultra} ^{si con-}
OBSTACULA ANSERANS DUCO pestesoluert hos pitis
^{naurendi} ^{abiq} ^{una} ^{simul}
IACATA EN ANA LACUNES ORE POCULA TRAXERANT
^{postea} ^{fructu} ^{colonna}
IAM SUCCOERE ALIA CLANDE PABULA UERTERANT
ⁱⁿ ^{adlocuti} ^{flama}
ET NIHIL MANET INTEGRUM VOCE CORPORE PRAEDITIS
^{scilicet} ^{porcedit} ⁱⁿ ^{fla}
SOLA MENS STABILIS SUPER ANOSTRA QUAE PANTUR GEMIT
^{delitit} ^{admittant} ^{f. cetera} ^{impotencia} ^{habet}
^{scilicet} ^{possunt} ^{collecut} ^{possunt}
OLEUM NIAMUA ANASTUM NEC POTENTIA GRAMINA
MORIBUS QUAE UALEANT LICET CORDA UERTERE NON UALENT
^{scilicet} ^{formosa} ^{scilicet} ^{scilicet}
INTUS EST HOMINUM UIGOR NEC CONDITUS AB DITA
^{scilicet} ^{scilicet} ^{scilicet}
HAC UENENA POTENTIS DE TRAHUNT HOMINEM SIBI
^{scilicet} ^{scilicet} ^{scilicet}
DINA QUAE PENITUS ORANT NEC NOCENTIA CORPORA
^{scilicet} ^{scilicet}
MORIBUS UULNERE SACUNT

B Tum ego facer inquam nec iniuria dici uideo utraque
tam & si humani corporis speciem seruent. Imbelis
tamen animorum qualitate mutari sed quorum arox
scelerataque non bonorum perniciter saeuit id ipsum

P as licere noluisse Nec licet inquit uti conuenientiam
trahitur loco sed tamen si id ipsum quod eis licere credi
tur auferatur magna ex parte sceleratorum hominum
poena releuetur Penam quod incredibile cuiquam for
ta uideatur infeliciores esse necesse est malos cum capi
ta perferunt quam stia quae cupiunt implere non
possunt Nam si miserum est uoluisse praua potuisse
miserius est sine quouoluntate miseriae langueret
effectus In quo cum sua singulari miseria sit triplici in
fortunio necesse est dicitur quos uideat scelus uelle
posse inuicem Accedo inquam sed ut hoc infortunio
cito saeuitur parandi sceleris possibilitate deserta ue
lomentor

B **P** **P**
Quibus praesertim quod est in malis uelociter & in
scelus p. c. scilicet quod est in malis uelociter p. c. scilicet

B **P**
Quibus praesertim quod est in malis uelociter & in
scelus p. c. scilicet quod est in malis uelociter p. c. scilicet

stia uelis uel illi se adstinent esse cariturus Neque enim
est aliquid in tam breuibus uitae metis tra serum quod
expectare longum in mortalibus praesertim animus putet
quorum magna spes & excelsa facinorum machina repen
tino atque insperato saepe sine destruitur quod quidem
illis miseriae modum statuit Nam sine quita miserof
facit inferior sit necesse est diuturnior nequam quos
infelicissimos esse iudicant. Si non eorum malitiam
saltem mors extrema finiret. Penam si de prauitate
infortunio uera conclusimus. Infinitam liquet esse mi
seriam quam esse constat aeternam. Tum ego mira quide
inquam & concessa difficulte in latio sed his eam quae
prius concessa sunt nimium conuenire cognoscere Recte
inquit aestimas sed qui conclusionem accedere durum pu
tat. Aequum est uel falsum aliquid praecessisse demon
strat uel collocationem propositionum non esse efficacem
necessariae conclusionis ostendat. Alioquin concessis
praecedentibus nihil profusus est quod de inlatione cau
setur Nam hoc quoque quod dicitur non minus mirum ui
deatur sed ex his quae sumpta sunt. eque est necessarium
Quidnam inquam Feliciores inquit esse improbos suppli
cia luentes quam si eos nulla iustitiae poena coerceret
Neque id nunc molior quod cui uis ueniat in mentem cor
rigi ultione prauos mores & ad rectum suppliciter
rore deduci ceteris quoque exemplum esse culpanda
fugiendi sed alio quodam modo infeliciores esse improbos
arbitror impunitos tam & si nulla ratio correctionis nul
lus respectus habetur exempli. Et si quis erit inquam

Abro quo & dicitur
adtra dicitur

Apud dialecticos
conclusio dicitur
lectura dicitur

P

B **P**
Quibus praesertim quod est in malis uelociter & in
scelus p. c. scilicet quod est in malis uelociter p. c. scilicet

qui faciunt quam qui patiuntur in iuriam. **V**ellem inquam
 P. has ipsas audire rationes. **O**mnem inquit improbum num
 B. supplicio dignum negas. **M**inime. **I**n felices uero esse quis inquit
 B. improbi multipliciter liquet. **I**n inquam. **Q**ui tunc suppli
 cio digni sunt miseros esse non dubitas. **C**onuenit inquam.
 P. **S**ignatur cognitor aut resideres. cui supplicium inferendu
 putares. **E**i nequis fecisset an qui percuisset in iuria. **N**ec
 ambigo inquam quippe si factus facerem dolore facientis;
 P. **M**iserior igitur tibi iniuriae in iuriam quam acceptor esse
 B. uideretur; **C**onsequitur inquam. **H**ac igitur alius de causis
 caradice nrentibus. quod ai praudo suapte natura miseros
 faciat. **A**pparet in iuriam quilibet iniuriam non accipien
 P. tis sed inferentis esse miseriam. **A**t qui nunc ait. contra fa
 ciunt oratores. **P**rohis enim qui graue quid acerrimum que
 perperis sunt. miseracionem iudicium exercitare conantur.
 Cum magis ammittentibus iustior miseratio debeatur quos
 non abirent. sed apprensus potius miserantibus que accu
 satoribus ad iudicium. ueluti aegros ad medicum duci oport
 tebat. ut culpa morbos suppliciore secarent. quo pacto de
 fenforum opera uel uita frigeret. uel si prodesse hominib;
 mallet. in accusationis habitum uerteretur. **I**psiquoque
 improbi. si eis aliqua rimula uirtutem relictam fas esset
 aspiciere. ut uorumque sordes poenarum cruciatibus sedepo
 situros uiderent. **C**ompensatione ad ipse deinde probitatis.
 pechos cruciatu esse ducere. **D**efensorum que operam
 repudiant. **A**desepros accusatoribus iudicibus que per
 mitterent. **Q**uos ita ut apud sapientes nullus prorsus odio lo
 cus relinquatur. **N**am bonos quis nisi faultissimus oderit.

P
P
B
B

malos uero odisse ratione caret. **N**am si iura corporum languor.
 tauritostas quidam est quasimorbus animorum. cum aegros
 corpore minime dignos odio. sed potius miseratione iudicemus;
Multomax non insequendi. sed miseriandi sunt quorum mentes
 omni languore atrocior urget improbitas;
Quid tantos iuuat exortat eorum
 et propria patu sollicitate gaur
 si uorteo petitis propinquat ipsa
 sponit suauolucres nec ressonatur equos
 Quos serpens leonibus ursus aper
 denie petunt. id est stiamerense petunt
 dnois tant qua disstodentque uores
 In iustas acies et fera bella mouent
 Alter nis que uolunt perire telis
 non est iusta satis saeuire ratio
 uis apud meritis uicem referre
 dilige iure bonos. exaniseres cogalis
Hic ego uideo inquam. quae sit uel felicitas uel miseria in
 ipsis proborum atque improborum meritis constituta sed
 in hac ipsa fortuna populari. non nihil boni malie inef
 se perpendo. **N**eque enim sapientum quisquam exultat inops.
 ignominiosusque esse malit. potiusquam pollens opibus. bono
 se rauerendus. potentia ualidus. in sua permanens urbe
 florere. **V**icem enim clarus testatiusque sapientiae tractatur
 officium. cum in contingentes papulos regentium quodammo
 do beattudo trans funditur. cum praesertim caret. lex ce
 teraque legalium tormenta poenarum. perniciosus potius
 cuius. propter quos etiam constituta sunt debeantur. **L**

Timor uicium
 Cap dicit. Carceli
 misel quae sunt di
 quo homines det ab
 p. ubi castigat in
 cur quas e. et dicitur

haec igitur uersa uicem uertitur: scelerum que supplicia bonis
concedantur. praemia uirtutum malis rapiant uehementer
amittuntur: quaeque tam in iustis confusionis ratio uideatur
ex te scire desidero. Mirus etenim mirarer. si misceri omnia
fortuitis casibus crederem. nunc stuporem meum de rector
exaggerat. quicum saepe bonis iucunda. malis aspera contra
que bonis duratibus. malis optata concedat. nisi causa de
praevidetur. Quid est quod a fortuitis casibus uideatur?
P Nec mirum inquit. si quid ordinis. Ignorantia ratione teme-
rarum confusumque creditur. sed tu quamuis causam tan-
tae dispositionis ignores. tamen quoniam bonus mundum
rector temperat recte fieri cuncta nē dubites;
Siquis arctura sidera noscit. Quaeque uis dicitur sepe uentis & duo apertum
propinqua suo uo carmine labi. sunt malon. & in non
Cur legat iardus plaustrabo. ores. Tarda se uidet uisum. & colit ad orem
mercatque seras aequore plaustras
Cuo nionis celeres explicet ortus
Legem stupet dicit aethereus alti
palliant plene cornua lunae
inspecta metis noctis opacae
quae que fulcenti texerat ore
confusa phoebe detecat astra;
Eo mouet centes publicus error
lassant que crebris pulsibus aera. Pulsibus dicitur fulminis uentis
Nec uo miratur flammam chorii
litus praedent tunc dene pluctu. litus dicitur omni uentis
Nec nionis duram fructore uoleo
peruenit phoebe solueret aestu;

4
XLV
hic enim causas certare repropositum est
illic latentes pectora rursus
Cuncta quae rara prouident aetas
superque subitis uobis eulquis
Cecidit insertiae nubilis error
cessent profecto amara uideri
B Itaque inquam. sed cum tui muneris sit latentium rerum
causas euoluere. uelataeque caligine explicare rationes.
Quaeso utique hinc decernas. quoniam hoc memiraculum
P maxime perturbat edisseras. Tum illa paulisper ardentem
adrem me inquit omnium quae sita maxima uocas. cuius
exhausti quaequam satis sit. Talis namque materia est ut
una dubitatione succisa innumerabiles alii. archidye
capita suberescant. nec ullus fuerit modus. nisi quis eas uua
cissimo mentis igne coereat. In hac enim de prouidentiae
simplicitate. defacti serie. derrepentis casibus. decognitio
ne ad praedestinatione diuina. de arbitrio libertate quae
ri solet quae equant onerissimam ipse perpendit. Sed quoniam
haec quoque te nosse quaedam medicinae tuae portio est.
quamquam angusto limite temporis sepi. Tamen aliquid
deliberare conabimur. quod sita musici carminis oblecta
menta delectant. hanc oportet paulisper differas uolupta
B tem. dum nexas sibi ordine contemtorauone. Vt ubi in qua;
P Tunc uelut ab alio ortu principio ita dixerunt. Omnium ge-
neratio rerum cunctis que mirabilium naturarum uere
gressus. & que quid aliquo mouetur modo. causas
nem. formas. ex diuina mentis stabilitate foras. Haec
insus simplicitatis dicitur composita multiplicem reget dicit.

modum. statuit. quimodis cum in ipsa diuinae intelligen-
 tiae puritate conspiciatur ^{dispositio} providentia nominatur. Cum ue-
 ro ad ea quae mouet atque ^{disponit} disponit referuntur. factum autem
 ribus appellatum est. Quae diuersa esse facile liquebit. Si quis
 utriusque uim mente conspexerit. nam providentia est
 ipsa illa diuina ratio. In summo omnium principio constituta.
 quae cuncta disponit. factum uero in haerens rebus mobi-
 libus dispositio. per quam providentia suis quaeque necesse
 ordinibus. Providentia namque cuncta pariter quamuis
 diuersa quam uis infinita complectitur. factum uero singu-
 la digerit. Immutatum. locis. firmis. ac temporibus distributa.
 ut haec temporalis ordinis explicatio in diuinae mentis ad-
 unata. ^{ordinata} ordinata providentia sit. Eadem uero ad uariam
 digesta atque explicata temporibus factum uocatur. quia
 licet diuersa sint alterum tamen pendet ex altero. ordo
 namque factus ex providentiae simplicitate procedit.
 Sicut enim artifex faciendae reiformam mente ^{concepit} concepit
 ens mouet operis effectum. et quod simpliciter praesenta-
 ri equo prospexerat. per temporales ordines ducit. ita di-
 uidentia quidem singulariter stabiliturque faciendae dis-
 ponit. factum uero haec ipsa quae disposuit multipliciter ac te-
 poraliter administrat. ^{facit} facit ueligitur factum ueligitur quibus da
 providentiae diuinis spiritibus. factum exercetur. seu anima
 seruetur in seruente natura. seu caelestibus siderum motib.
 Et euangelica uirtute. seu de emonum uaria ^{collegetur} collegetur
 seu ^{collegetur} collegetur horum. seu omnibus fatalis series ^{collegetur} collegetur
 ludere manifestum est. in mobiliem si npliemque geren-
 parum formam rerum esse ^{providentiam} providentiam. factum uero coru

origo ordo
 nihil qd inde quere
 non est off

ubi quae quante uide
 quid arietate aliquid opul
 que prius uacante con
 nillius per hanc no de
 aliquid uide quae dicit
 tate. sic et dicit ea que
 ne. fructu. seruaturque
 facti.

A proposita in motu

quae diuina simplicitas gerenda ^{dispositio} dispositio est ut modum ^{dispositio} modum
 atque ordinem temporalem. quos ut omnia quae facta sub
 sunt providentiae quoque subiecta sunt. cui ipsam etiam sub
 iacet factum. Quaedam uero quae sub providentia locata
 sunt facti seriem superent. Ea uero sunt quae primae pro-
 pinqua diuinitati stabiliter fixa fatalis ordinem mobili-
 tatis ^{excedunt} excedunt. Nam ut orbium circa eundem ordinem
 sese uertunt. qui est in primis ad simplicitatem medie
 tatis accedit. Ceterorumque extra locorum uelut ar-
 do quidam circa quem uersentur existit. Extimus uero
 maiore ambitu rotatur. quanto a puncti media individua-
 tate discedit. tanto amplioribus spatii ^{explicatur} explicatur. Siquid
 uero illis ^{conectat} conectat et societ in simplicitate ^{conectat} conectat.
 diffundique ac diffluere cessat. simile ratione quod longi-
 us a prima mente discedit. maioribus. facti nexibus ^{impleta} impleta
 tur. actantio aliquid factum liberum est. quanto illum ^{rotu} rotu
 cardinem uicinius petit. quod si supernae mentis haec
 sit firmitati. motu carentis. fatiguoque ^{super} super greditur. ne
 cessitatem. ^{haurit} haurit ut est ad intellectum ^{ratione} ratione ad id
 quod est id quod ^{gignitur} gignitur. ad aeternitatem ^{tempus} tempus ad pui-
 tum medium ^{circulis} circulis. ita est facti series ^{mobilis} mobilis. ad prou-
 dentiae stabilem ^{simplicitatem} simplicitatem. ea series ^{caelum} caelum ac
 sidera mouet. aelementa in se inuicem ^{tempora} tempora. al-
 ternata commutatione ^{trans} trans format. Eadem ^{na} na sententia oc-
 cidencia que omnia. per similes ^{seu} seu seminum ^{quere} quere
 nouae ^{progressus} progressus. haec actus ^{etiam} etiam fortuna. que homini
 indissolubili ^{causarum} causarum ^{conexione} conexione ^{constituitur} constituitur. quae cum
 ab in mobilis ^{providentiae} providentiae ^{proficiunt} proficiunt. ^{ordinis} ordinis. ipsa que

Similitudinis facti

Explicat quodam quae
 telum. arietate
 unde dicitur de
 libe quae

quibus
 collata
 postea
 sermone
 prope
 inus

Lectur
 si fieri

immutabilem esse necessesse est. Ita enim res optime reguntur.
Symonens Indivina mente simplicitas. indeclinabilem cau-
satum ordinem promat. hic uero ordo res mutabiles & alio
quin temere flucturas propria incommutabilitate coherce-
at. quos utramque & si uobis hunc ordinem minime conside-
rare ualentibus. Confusa omnia per turbata que uidean-
tur. nihilominus tamen suis modis ad bonum dirigens eum
ad disponat. Nihil est enim quod mala causa. ne ab ipsis quide-
improbis fiat. quos ut uberrime demonstratum est. bonum
quaerentis. praeus error auerit. sedum ordo defummo
ni cardine proficiens a suo quoquam deflectat exordia. Quo-
uero iniquis potest ulla iniquior esse confusio. quam ut
bonis. tum ad uersa. tum prospera. malis eam tum optata
tum odiosa contingant. Num igitur eorumque integritate
homines degunt. ut quos probos. in probos uel consueperunt eos
quoque uita existimant esse necessesse. Ad quod in boho-
num iudicia deponunt. & quos alii praemio. alii supplicio
dignos arbitrantur. Sed concedamus ut aliquis possit bo-
nos malosque discernere. num igitur poterit inueniri illis
inimam temperem. uelut in corporibus dici solet animo-
rum. Non enim dissimile est miraculum nescientis. Cur sa-
rus corporibus. huiusmodi dulcia illis uerum amara conue-
niunt. Cur aequi eorum quidam lenibus. quidam uero acerbis
ad uerantur. Ad hoc medicus qui sanitatibus ipsius acque ae-
gritudinis modum temperentiam que dinoscit minime
miratur. Quid uero aliud animorum salus uideatur esse qua-
m uita. Quid aegritudo quam uita. quis autem alius uel
seruator bonorum uel malorum depulsor. quam rector

ac medicator mentium dicitur. quicum exalta providentiae spe-
cula respexit. quid unicuique conueniat agnosceret. & quod con-
uenire nouit accomodat. hic ita fit illud fatalis ordinis
insigne miraculum. cum absente geritur quod stupeant ig-
norantes. Nam ut pauca quaerantia let humana dediuina
profunditate perstringam. De hoc quem tu iustissimum
& aequi seruantisimum putas. omnia scienti providentiae
diuersum uidetur. Et uictricem quidem causam disuic-
tam uero eorum placuisse familiaris. noster lucanus am-
monuit. Hic igitur quicquid extra spem uideas geri. rebus
quidem reatus ordo est. Opinioni uero tuae per uersa con-
fusio. Sed sit aliquis ita bene mortuus. ut de eo diuinum iudi-
cium pariter humanumque consentiat. Sed est animi uisibus
infirmus. cui siquid eueniat aduersi. desinet colore forsitan
innocentiam. perquam non potuit retinere fortunam. par-
cit itaque sapientia dispensatio ei quem deteriorem facere pos-
sit ad uersitas. ne cui non conuenit laborare patitur. Est
aliis cunctis uirtutibus absolutus. sanctusque. ac deo proxi-
mus. hunc contingit quibus libet aduersis. nefas providentia
iudicat. adeo. ut nec corporeis quidem morbis agitari sinatur.
ut quidam me quoque excellentior anapocahyporaanacai
oe peto i k o d o n h a n. Fit autem saepe in bonis summa
rerum regenda deferatur. ut exuberans itundatur im-
probitas. alius mixta quaedam pro animorum qualitate
distribuit. quosdam remordet. melonga felicitate luxuri-
ent. Alios duris agitari ut uirtutes animi patientiae usuat
que exercitatione confirmant. Alii plus aequo mtaunt
quod ferre non possunt. alii plus aequo despiciunt quod ferre
non possunt. nos hoc experimentum sui tristibus.

Specula dicit ubi sententia
incertis suis uideat
et tam in certis
lum nona quibus totum

Soluitur apud homines
autem a seipsum

ANAPON
GEM
GEPON
CORPUS
CUBCA
ANAPON
ANAPON
KODON
CAN

ducat nonnulli uenerandum saeculi nomen gloriosae pre-
tio mortis emerunt quidam supplicius inexcusabile
exemplum ceteris praetulerunt. Inuictam malis esse
uiritatem quaequidam recte atque disposita & ex eorum
bono quibus accedere uidentur fieri nulla dubitatio
est. Nam illud quoque quod improbis nunc tristitia nunc
optata proueniunt. ex eisdem ducitur causis. Accedentis
tabus quidem neminem miratur. quid eos malum meritos om-
nes existimant. quorum quidem supplicium ceteros ab-
solutibus deterrere. Tum ipsos quibus inuehantur e-
mendant. Laeta uero magnum bonis argumentum lo-
quuntur. Quidde huiusmodi felicitate debent iudicare quae
famulari saepe improbis cernant. Inquire illud etiam dis-
pensari credo. quod est forsitan alicuius tam praecipis atque
inportuna natura utcumque in seclera potius exaceruare
possit rei familiaris. Inopia huius morbo prouidentia
collatae pecuniae remedio medetur. hic foeda tam pro-
bris conscientiam expectans. & secum fortuna sua compa-
rans forsitan pertimescit. nec uis ei iucundus usus est
securitas. Amittit igitur mores. ac dum fortu-
nam metuit amittere nequitiis derelinquit. Alios in
cladem meritam praecipitauerit indigne acta felicitas.
aliquibus permissum puniendi ius. ut exercita bonis &
malis esset causa supplicii. Nam ut improbis atque improbis
nullum foedus est. ita ipsi inter se improbi nequeunt con-
uenire. quidni cum a se met ipsi disceptantibus conscien-
tiam utrius quisque distinet. faciuntque saepe quae
cum gesserint non fuisse gerenda decernant. Ex quo saepe

recumbere quasi quibus
dicitur inuehantur
quidam placide
illis quibus uocant
t utrius sit dignus
tali fortuna qd
pe cognoscens con-
suetudine suam
peruicax fidei

diffident
quique

summa illa prouidentia protulit in signe miraculum. ut ma-
los mali bonos facerent. Nam dum iniqua sibi a pessimis
quidam perpeti uidentur noxiorum odio flagrantis ad
uiritatis frugem rediere. dum se eis dissimiles studere
esse quod odorant. Nota est enim diuina uis cui mala quoque
bona sunt cum eis competenter utendo alicuius boni eluct
effectum. Ordinem quidam cuncta complectitur. ut quod
ab ad signa ordinis ratione decesserit. hoc licet in alium ta-
men ordinem relabatur. nequid in regno prouidentiae
liceat temeritate praesumpta uentura ratione conueniant
perire. Neque enim fas est homini cunctas diuinae ope-
ris machinas uel ingenio comprehendere. uel explicare
sermone. hoc tantum perspexisse sufficiat. quod natu-
rarum omnium productis. Idem ad bona dirigens cunc-
ta disponit. Dumque ea quae protulit in sui similitudine
retinere festinat. malum omne deri publicae suae tor-
minis per fatalis seriem necessitatis eluminet. Quos it
quae in terris abundare creduntur. si disponentem prou-
dentiam spectes. nihil usquam mali esse perpendas. Sed ui-
deat iam dudum & ponderere quaestionis oneratum. & ra-
tionis prolixitate fatigatum. aliquam carminis expecta-
re dulcedinem. Accipietur haustum quo refectus firmi-
or in ueteriora compendas
Suis celsi uirginitatis pura solens ornare. Reuolue
Aspicis uenit culmina caeli. Illic ius uoluerit per uiam
ueterem seruare. Si dera pacem. Non solent uoluerit sicne
celi uoluerit in uoluerit. Nequaes uoluerit uoluerit
Plectit raptos uersa uoluerit. Nuoquaes uoluerit uoluerit

elicio id est euoco
Solent uoluerit re-
deserit. necesse
ut transiret ad bonu
quae omnia con-

Qua mori uoluerit uoluerit id sine uoluerit id sine uoluerit id sine uoluerit

noediminet
mque adde
tam inque
adfirmam

Neque enim uos in propectu postea uirtutis diffluere dilucis.
& emascere uoluptate uenistis. proclium cum omni
fortuna animis acce conseruatis. neuos aut tristis opprimat
aut iocunda corrupat. Firmis medium uirtutis occupa
te que quid aut infra subsistit. aut ultra progreditur. ha
bet contemptum felicitatis non habet praemium laboris.
In ustra enim situm manu qualem uobis fortunam for
mare manus. Omnis enim quae uideatur aspera. nisi aut

exeret aut corrigit punita. bis quinis annis sed sunt x anni.
BELLABIS QNIS OPERATUS ANNIS VLTORAIUOS PHISUAGUOIS
FRATIS ANISSOS IHALANOS PIAUIT ILLE OUCRAI POUA EYAD AOS
OPITAE TUENTOS REOMIT CRUORE EXUIT PAUO ANISRAE MENS
FOEDERIS ANE UICULUOS SACERDOS FLEUIT ANISSOS IN HACUSSORALLES
QUOS PER OUSAS TORECUBANS INADMOERSTI IN AQUIPOLI PHENALV
SECTA OENACOPURIS BUNDUS ORE CAUOIOAESTIS LACRIMIS REPOA
HERCULEO DURI CELESTIA LABORES ILLECE PAUOS DOUITI SUPPOS
ABSULTIS ACUOS POLIUAO LEONI TURETO ANS UOLUCRESSAGITIS
POAUA CERMENTI RAPUTORACONI AUREO LEUAGRAUIOR METALLO
CERBERUO TRAIT TRIPICICATE NA VICTORIANOTE POSUISSE PERUA
PABULUM SACUIS DOAIV QUADRIGIS BIORACOBUS TOPEKUTVINO
FRONTE TURPATUS A CHELOUS ANIS ORADEWERTI PUODI BUNOYAPIS
STRAVIT ANTHEUM LIBYCS HARENIS CACUS CUNORI SATIAUIT IRAS
QUOSQUE PRAESSUS FORET ALTUS ORBIS SACRICEKSPUANIS UACROS NOTANT
VLTIORIS CAELI LABOR IN REPLEO SUSULTIT COLLAPRE NIQRUNUS
ULNAN CAELUO WERUNT LABORIS ITRE NUNCE PORES UICELSA OXOY
DUCTI EXAMPLIUA CUR INERTES TERCAIYDANS SUPER ATELUS
SIDERA DONAT

ANICIMANLII SEUERINI BOETHII VC

ET INLEX CONS ORD EX
MAG OFF ATQ VE PATRICO
PHILOSOPHAE COSOLIBUINEX
INCIPLIBQVINTUS FELICT

Proterat orationis que cursum ad alia quaedam trax
Banda atque expedienda uergetur. Tum ego recta
quidem inquam exortatio tua. qua prorsus auctorita
tate dignissima. sed quod tunc dum de providentia ques
tionem pluribus aliis implicatam esse dixisti. re expe
rior. Quaero enim an esse aliquid omnino & quidnam
Pesse casum arbitror. Tum illa festino inquit debetum
promissionis absolueret. uiam que tibi qua patriam re
ueharis aperire. haec autem & si per utilia cognita
men a proposita nostri tramite paulisper auersa sunt.
Uerendum que est ne deuis fatigatus ad emittendum
rectum iter sufficere non possis. Ne id inquam proorsus
Buerere. namque ut mihi loco fuerit ea quibus maxime
delector agnoscere simul cum omne disputationis tuae
latus indubitata fide confiteri. nihil de sequentibus am
Pbigatur. Tum illa morem inquit geram tibi. simulque
sic orsa est. siquidem inquit aliquis euentum temera
riomotu. nulla que causarum conexione productum cas
um esse desinat. nihil omnino casum esse confirmo
& praeter subiectae rei significationem. Inanem prorsus

uocem esse decerno. Quis enim coerente in ordinem tunc
 tado locus esse ullus temeritatis scilicet potest. Nam nihil
 ex nihilo existere uera sententia est. cui nemo umquam ue
 rerum refragatus est. quamquam id illi non de operante
 principio sed de materiali subiecto hoc omnium denatu
 rum rationem quasi quoddam iocentim fundamentum. At
 si nullis excusis aliquid oritur. id denihilo ortum esse
 uidebitur. quod si hoc fieri non potest. n. casum quidem huius
 modi esse possibile est. qualom paulo ante definiuimus;
B Quid igitur inquam nihil ne est quod uel casus uel fortui
 tum iure appellari quae est. An est aliquid non & si uulgum
P lateat cui uocabula ista conueniant. An uel uel id
B inquit in philosophis & breui & uel in propinqua ratione
 definiunt. Quoniam inquam modo. Quotiens aut aliquid
 cuiuspiam reigratia geritur. aliudque quibusdam de cau
 sis quam quod intendebatur optingit. casus uocatur. ut si quis
 colendae agrum causa fodiens humum. defossi auri pondus in
 ueniat. hoc legitur fortuitum quidem creditur accessisse. ue
 rum non de nihilo est. nam proprias causas habet. quarum
 inopinitusque concursus casum uidetur opera
 re. Nam nisi cultor agrum foderet. nisi colendi pecu
 niam suam deponitor obruisset. aurum non est inuentum;
Hae sunt igitur sortita causa compendii. quod ex obuiis sibi et
 fortuitis causis. non ex gerentis intentione prouenit;
Uelque enim uel qui aurum obruit. uel qui agrum exercuit.
 necesse pecunia reperiatur intendit. sed ut dixi quo ille
 hunc fodisse conuenit. atque conuenit. licet igitur
 casum esse in operatum ex conuenientibus causis. in

his quae ob aliquid geruntur euentum; Concurrere uero
 que confluerent causas facti ordolis ineurabili
 ne procedens. quid de prouidentiae fonte descendens cuncta
 suis locis temporibusque disponit;
Rapis a chaerentiae copulis ubi uersa sequentium
 pectoribus ficti spicula pugna fugax
Tigris et euphrates unose fonte resoluit.
 Et mox abiunctis dissociantur aquis;
Sic eant cursuum que iterum reuocentur in unum
 confluat alterum. Quod trahit unda uicij
 Conuenient puppes et ualsi pluuie trunci. Quello trahit amne aliquo
 amneque fortuitos implicet unda modos;
 Quos tamen ipsa uagos terrae decliua casus.
 gurgites et lapsi de pluuie ordo regit;
Sic quae permissis plurimae uideatur habentis
 fors patitur. praenoscit ipsaque legentur;
B Anim aduerto inquam. id quae e iudicis ita esse conseruato.
A sed in hac haerentium sibi ser e causarum. est neul
P la nostri arbitri libertas. an ipsos quoque humanorum
 animorum fatalis catena constringit. Est inquit neq;
 enim fuerit ulla rationalis naturae. quineidem libertas
 ad sit arbitri. Na quod ratione uti naturae alter potest.
 id habet iudicium quo quid que discernat. perse igitur
 fugienda optandaue dinoscit. Quod uero quis optandum
 esse iudicat perit. refugit. uero quod aestimat esse fe
 giendum. quae quibus in ipsis inest ratio inest etiam uo
 lendi nolendique libertas. Sed hanc non in omnibus ae
 quam esse conseruato. nam supernis diuinis que substantis

^{deus} ^{liberatus} ^{incomparabilis} ^{incomparabilis} ^{incomparabilis}
a' per se iudicium & incorrupta uoluntas & efficax
^{potestas} ^{potestas} ^{potestas} ^{potestas} ^{potestas}
operatorum praesto est potestas humanae uero animas
^{liberioris} ^{liberioris} ^{liberioris} ^{liberioris} ^{liberioris}
liberioris quidem esse necesse est. cum se in mentis di
^{uinae} ^{uinae} ^{uinae} ^{uinae} ^{uinae}
uinae speculatione conseruant. uoluntas uero cum dila
^{buntur} ^{buntur} ^{buntur} ^{buntur} ^{buntur}
buntur ad corpora. minus quae uoluntas cum ter renis aru
^{bus} ^{bus} ^{bus} ^{bus} ^{bus}
bus colligantur. extrema uero est seruitus. cum uita is
^{uoluntas} ^{uoluntas} ^{uoluntas} ^{uoluntas} ^{uoluntas}
uoluntas rationis propriae confessione ceciderint. Nam
^{ubi} ^{ubi} ^{ubi} ^{ubi} ^{ubi}
ubi oculos a summa luce uertit ad inferiora & tene
^{brosa} ^{brosa} ^{brosa} ^{brosa} ^{brosa}
brosa deiecerint. mox in scitinae nube caligant. perni
^{uosis} ^{uosis} ^{uosis} ^{uosis} ^{uosis}
uosis turbantur affectibus. Quibus accedendo consen
^{tiendoque} ^{tiendoque} ^{tiendoque} ^{tiendoque} ^{tiendoque}
tiendoque quam inuicere sibi adiuuant seruitatem.
^{et sunt} ^{et sunt} ^{et sunt} ^{et sunt} ^{et sunt}
et sunt quodam modo propria libertate captiuae. quae
^{tamen} ^{tamen} ^{tamen} ^{tamen} ^{tamen}
tamen ille ab aeterno cuncta prospiciens prouidentis
^{cernit} ^{cernit} ^{cernit} ^{cernit} ^{cernit}
cernit inuitus. & suis quaeque meritis praedestinata
^{disponit} ^{disponit} ^{disponit} ^{disponit} ^{disponit}
disponit. nam te dicitur kai nante na kore in
^P ^P ^P ^P ^P
P
^{Quia} ^{Quia} ^{Quia} ^{Quia} ^{Quia}
Quia uero in uoluntas cetera terrae. Non ualeat aut pelagiorum
^{In} ^{In} ^{In} ^{In} ^{In}
In
^{huic} ^{huic} ^{huic} ^{huic} ^{huic}
huic ex alto cuncta uentis. Nulla terra uole resistit
^{non} ^{non} ^{non} ^{non} ^{non}
non non in uentibus obsistat. Quae sint quae fuerint uentibus
^{uno} ^{uno} ^{uno} ^{uno} ^{uno}
uno uentis cernit in ictu. Quae quia respicit omnia a solus
^{ueru} ^{ueru} ^{ueru} ^{ueru} ^{ueru}
ueru uoluntas dicitur resoleo
^T ^T ^T ^T ^T
T
^{fundos} ^{fundos} ^{fundos} ^{fundos} ^{fundos}
fundos. Quae nam inquit ista est iam enim quibus per
^{turbare} ^{turbare} ^{turbare} ^{turbare} ^{turbare}
turbare coniecto. Numquam inquam aduersari ac repugna
^{re} ^{re} ^{re} ^{re} ^{re}
re uideatur praenoscere uniuersa omnia & esse ullum liber
^{tatis} ^{tatis} ^{tatis} ^{tatis} ^{tatis}
tatis arbitrium. Nam si cuncta prospicit deus. neque falli
^{ullo} ^{ullo} ^{ullo} ^{ullo} ^{ullo}
ullo modo potest euenire necesse est quod prouidentia futuri

NTA
OPAN
NTA
KOR

411
^{esse} ^{esse} ^{esse} ^{esse} ^{esse}
esse praedictum. Quare si ab aeterno non facta hominum mo
^{do} ^{do} ^{do} ^{do} ^{do}
do sed etiam consilia uoluntatesque praenoscit nulla erit
^{arbitri} ^{arbitri} ^{arbitri} ^{arbitri} ^{arbitri}
arbitri libertas. Neque enim uel factum aliud ullum uel
^{quaelibet} ^{quaelibet} ^{quaelibet} ^{quaelibet} ^{quaelibet}
quaelibet existere poterit uoluntas. nisi quoniam nescia
^{falli} ^{falli} ^{falli} ^{falli} ^{falli}
falli prouidentia diuina praesensertim. Nam si aliorum
^{quam} ^{quam} ^{quam} ^{quam} ^{quam}
quam prouidentia sunt detorqueri ualent. non iam erit fu
^{tur} ^{tur} ^{tur} ^{tur} ^{tur}
tur firma praesentia. sed opinio potius in certis quod
^{dedo} ^{dedo} ^{dedo} ^{dedo} ^{dedo}
dedo credere nefas iudico. Neque enim illam probatio
^{nem} ^{nem} ^{nem} ^{nem} ^{nem}
nem. quae quidam credunt hunc quaestiois nodum pos
^{se} ^{se} ^{se} ^{se} ^{se}
se dissoluere. Aium enim non ideo quid esse euenturum
^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam}
quoniam id prouidentia futurum esse prospexerit. sed e
^{contrario} ^{contrario} ^{contrario} ^{contrario} ^{contrario}
contrario potius. quoniam quid futurum est id diuinam pro
^{uidentiam} ^{uidentiam} ^{uidentiam} ^{uidentiam} ^{uidentiam}
uidentiam latere non posse. Ex quo modo necessarium hoc
ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
in contrariam relabi parit. Neque enim necesse est con
^{tingere} ^{tingere} ^{tingere} ^{tingere} ^{tingere}
tingere quae prouidentur. sed necesse esse quae futura sunt
^{prouideri} ^{prouideri} ^{prouideri} ^{prouideri} ^{prouideri}
prouideri. Quasi uero quae cuius rei causa sit praesentia
^{ne} ^{ne} ^{ne} ^{ne} ^{ne}
ne futurorum necessitas. an futurorum necessitas prouiden
^{tiae} ^{tiae} ^{tiae} ^{tiae} ^{tiae}
tiae laboretur. ac n. in illud demonstrare nitamur. quo
^{quomodo} ^{quomodo} ^{quomodo} ^{quomodo} ^{quomodo}
quomodo sese habeat ordo causarum necessarium. esse e
^{uentum} ^{uentum} ^{uentum} ^{uentum} ^{uentum}
uentum praesentiarum rerum. etiam si praesentia futu
^{ris} ^{ris} ^{ris} ^{ris} ^{ris}
ris. rebus eueniendi necessitatem non uideatur inferre.
^E ^E ^E ^E ^E
E
^{ternum} ^{ternum} ^{ternum} ^{ternum} ^{ternum}
ternum si quisquam sedeat opinionem quae cum sedere con
^{iectat} ^{iectat} ^{iectat} ^{iectat} ^{iectat}
iectat ueram esse necesse est. atque e conuerso rursus si de
^{quopiam} ^{quopiam} ^{quopiam} ^{quopiam} ^{quopiam}
quopiam uerasit opinio quoniam sed & eum sedere necesse est.
^{In} ^{In} ^{In} ^{In} ^{In}
In
^{utroque} ^{utroque} ^{utroque} ^{utroque} ^{utroque}
utroque igitur necessitas in est. in hoc quidem sedendi.
^{ad} ^{ad} ^{ad} ^{ad} ^{ad}
ad uero in altero uertit. Sed non idcirco quisque sedet.
^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam} ^{quoniam}
quoniam uera est opinio. sed haec potius uera est. quonia
^{quem} ^{quem} ^{quem} ^{quem} ^{quem}
quempiam sedere praecessit. ita cum causa uertit ex al

esse praedictum. Quare si ab aeterno non facta hominum mo
do sed etiam consilia uoluntatesque praenoscit nulla erit
arbitri libertas. Neque enim uel factum aliud ullum uel
quaelibet existere poterit uoluntas. nisi quoniam nescia
falli prouidentia diuina praesensertim. Nam si aliorum
quam prouidentia sunt detorqueri ualent. non iam erit fu
tur firma praesentia. sed opinio potius in certis quod
dedo credere nefas iudico. Neque enim illam probatio
nem. quae quidam credunt hunc quaestiois nodum pos
se dissoluere. Aium enim non ideo quid esse euenturum
quoniam id prouidentia futurum esse prospexerit. sed e
contrario potius. quoniam quid futurum est id diuinam pro
uidentiam latere non posse. Ex quo modo necessarium hoc
in contrariam relabi parit. Neque enim necesse est con
tingere quae prouidentur. sed necesse esse quae futura sunt
prouideri. Quasi uero quae cuius rei causa sit praesentia
ne futurorum necessitas. an futurorum necessitas prouiden
tiae laboretur. ac n. in illud demonstrare nitamur. quo
quomodo sese habeat ordo causarum necessarium. esse e
uentum praesentiarum rerum. etiam si praesentia futu
ris. rebus eueniendi necessitatem non uideatur inferre.
E
ternum si quisquam sedeat opinionem quae cum sedere con
iectat ueram esse necesse est. atque e conuerso rursus si de
quopiam uerasit opinio quoniam sed & eum sedere necesse est.
In
utroque igitur necessitas in est. in hoc quidem sedendi.
ad uero in altero uertit. Sed non idcirco quisque sedet.
quoniam uera est opinio. sed haec potius uera est. quonia
quempiam sedere praecessit. ita cum causa uertit ex al

tera parte procedat. ^{nascent} Non est tamen communis ^{differe} in utraque
 necessitas. similia de providentia futuris que rebus ^{differe} ratio
 cinari patet. ^{est} Nam etiam si idcirco quoniam futura sunt
 providentur. non uero ideo quoniam providentur ^{accident} eueni
 unt. nihilominus tamen a deo uel uentura ^{accident} providentur uel
 prouisa ^{accident} necesse est euenire. ^{intercedit} quod ad perimenda
 arbitrii ^{conant} libertatem solum satis est. ^{est} Nam uero quoniam prae
 posterum est ^{est} ut aeternae praescientiae temporalium
 rerum ^{conant} euentus causa efficiatur. ^{est} Quid est autem aliud
 arbitrii. Ideo ^{est} deum futura quoniam sunt ^{est} euentura prou
 dere. quam putare quae olim ^{est} acciderunt. causam sum
 mae illius esse ^{est} providentiae. ^{est} **A**phaesicra cum quid esse
 scio. id ipsum esse necesse est. Ita cum quid futurum esse ^{est} au
 necesse est. ^{est} Sicut igitur ut euentus praesertae rei nequis
 sit ^{est} euari. ^{est} **P**ostremo si quid aliquis aliorum ^{est} quam se
 se res habet existimet. ^{est} Id non modo scientia non est.
 sed est opinio ^{est} falax. abs scientiae ueritate longe diuersa
 quare. si quid ita futurum est. ut eius certus ac necessa
 rius non sit euentus. ^{est} Id euenturum esse praesciri ^{est} qui
 poterit. ^{est} Sicut enim scientia ipsa impermixta est falsta
 ti. ita id quod ab ea ^{est} concipitur esse aliter ^{est} atque concipi
 tur ^{est} nequit. ^{est} **E**tiam quae causa est cur mendatio scientia careat.
 Quod se ita rem quam que habere necesse est. ut eam sese
 habere scientia ^{est} conprehendit. ^{est} Quid igitur quoniam mo
 do de haec incerta futura praenoscit. ^{est} nam si ^{est} in euertabiliter
 euentura censet ^{est} quare etiam non euenire possibile est fal
 litur. ^{est} quod non sentire modo nefas est. ^{est} sed etiam uoce pro
 ferre. ^{est} **A**si ita uisunt. ita ea futura esse decernit ^{est} ut aeq

nupersit ondo dicit
 ando antecedit que d
 au debet se quando
 sequitur quod an
 cedente debet

uel fieri ea uel non fieri posse cognoscat. Quae est haec
 praescientia ^{est} quae nihil certum. nihil stabile comprae
 hendit. ^{est} aut quid hoc refert ^{est} uaticinio illo ^{est} ridiculo ^{est} gressu
 quicquid dicam aut erit aut non. ^{est} Quid etiam diuina pro
 uidentia humana opinione ^{est} praestiterit. ^{est} sicut homines
 incerta iudicat. quorum est incestus euentus. ^{est} Quod si a
 pud illum rerum omnium certissimum fontem. nihil
 incerta esse potest. certus eorum est euentus. ^{est} quae futura
 firmiter ^{est} ille praesciunt. quare nulla est humanis consiliis
 actionibusque libertas. ^{est} quas diuina mens sine falsitate et
 rore cuncta prospiciens. ad unum alligat & constringit
 euentum. ^{est} quosemel recepto ^{est} quantum ^{est} occasus ^{est} humanarum
 rerum ^{est} consequatur. ^{est} **L**iquet ^{est} frustra enim bonis malisque
 praemia ^{est} poenaeque proponuntur. ^{est} quae nullus meruit lib
 ac uoluntarius motus ^{est} animorum. ^{est} Idque omnium uide
 bitur ^{est} iniquissimum. quod nunc aequissimum iudicatur. ^{est} uel puni
 ri improbos. uel remunerari probos. ^{est} quos ad aeternum non pro
 pria mittit uoluntas. ^{est} sed futurum ^{est} cognita certa necessitas. ^{est} **N**ec ui
 ta igitur nec uis ^{est} aut si quae quam fuerint. ^{est} sed omnium merito
 rum ^{est} potius mixta atque indiscreta confusio. ^{est} Quo quae nihil
 sceleratus excogitari potest. ^{est} **E**t ex providentia rerum om
 nis ordo ducatur. ^{est} nihilque consilium liceat ^{est} humanis sit ut
 utia quoque nostra ad bonorum omnium referatur auc
 torem. ^{est} **I**gitur nec sperandi aliquid nec deprecandi ulla ratio
 est. ^{est} Quid enim uel speret quisque. uel etiam deprecetur.
 quando optanda omnia series ^{est} inflexa conecit. ^{est} **A**ufere
 tur igitur unicum illud inter homines ^{est} deum que commercium
 sperandi scilicet ac deprecandi. ^{est} **N**iquidem iustae humilitatis

deo sunt omnes qui
 merentur se quae
 deo sunt ad bonum
 deprecandi qui sperant
 ad malum et
 sperandi qui sperant
 ad effectum

necessa lux est d'ri

pretio inaeftimabilem uicem diuinae gratiae promitte
 mur: qui solus modus est quocum do colloqui homines pos
 se uideantur: illique inaccessibili prius quoque quam in
 petent ipsa supplicandi ratione coniungi. Quae si recep
 ta futurorum necessitate nihil uirum habere credantur.
 quid erit quos summo illi rerum principi conecy atque ad
 herere possimus: quare necesse erit humanum genus ut
 paulo ante caritabas: differtum atque dis iunctum suo son
 te facessere?

Quacnam discordis foederare uis. Causas solum quis tanta deus
 ueris stant bellat uobis. Vt quae carpitio singulari conste
 cadem nolint obeta iugari. Annulla est discordia ueris
 Scamper qui es ibi cetera conerent. Sed omnes ceptis uobis
 nequit oppressu uoluntatis igne. Rerum teneues noscerentis
 Sed cur in tota laetitia ad ore. Ver nec ias reperire non s
 sen nequod appetit in a nio sse. Sed quis nota scire laborat;
 Ad sine sit cur cae capere tit. Quis nian quicquam nescius opit
 aut quis ualeat nescitasequi. Quocum in ueniat quis reperiam
 Quae at ignarus nosce re for amao. Ancu o nte cer se re p a
 pariter suoo am et singulari norat. Nunc e nro uo condia nibe
 Non in totum est oblitus sui. Suoo am que te nescit singulari p d o s;
 Igitur quis quis uera requirit. Ne uro est habitum nana; nouit
 nec penitus tam eno an nans cit. Sed quare t t nens me a n n i s i o n
 CONSULTA TICUISA ETRACTANS. VISERUANS QUAE OBLITAS
 ADDERE PARTES

Pum illa uetus inquit haec est de prouidentia quere
 la. Quae tullio cum diuinationem destruit uehemen
 ter a gratia ubique ipsi res diu prorsus multamque quae

stis sed haud quaquam ab ullo uestrum haecenus factis
 diligenter ac firmiter expecta. Eius caligis causa est
 quod humane ratiocinationis motus ad diuinae praesci
 entiae simplicitatem non potest admoueri quae si ullo
 modo cogitari quae nihil prorsus relinquetur ambigui
 quod ita demum patefacere atque expedire temptabo. si
 prius ea quibus moueris expendero. Quae enim cur illa
 soluentium rationem minus efficacem putet. quae quia prae
 scientiam non esse futuris rebus causam necessi
 existimet. nihil impediri praescientiae arbitri
 tatem putat. Num enim tu aliunde argumentum futuro
 rum necessitatis trahis: nisi quod ea quae praesciuntur
 non euenire non possunt. Si igitur praenotum nullam futu
 ris rebus adicit necessitatem: quod tu etiam paulo ante
 facebas. quid est quod uoluntari exitus rerum adcer
 tum cogitatur euentum. Et enim positionis gratia ut quod
 consequatur aduerfas. statuiamus nullam esse praesci
 entiam. Num igitur quantum ad hoc adinet quae ear
 bitrio ueniunt ad necessitatem cogunt. Minimo. Si uero
 mus iterum esse. sed nihil rebus necessitatis iniungere
 manebit ut opinor eadem uoluntatis integra atque ab
 soluta libertas. Sed praescientia in quiescens et si futuris
 eueniendi necessitas non est. signum tamen est necessa
 rio ea esse uentura: hoc igitur modo etiam si praecognitio
 non fuisset. necessarios futurorum exitus esse constaret;
 Omne enim signum tantum quod sit ostendit: non ue
 ro efficit quod designat. quare demonstrandum prius est
 nihil non ex necessitate contingere. ut praenotionem signu

esse huius necessitatis apparet. alioquin si haec nulla est
ne illa quidem eius rei signum poterit esse quae non est. Nam
uero probationem firmam ratione subiectam constat non
ex signis, neque per accidens extrinsecus argumentis, sed ex con-
uenientibus necessariis quae causis esse ducendam. Sed qui
fieri potest, ut ea non proueniant. quae ex prudentia. Quae uero
nos eaque prudentia futura est praescit. non est uentura credamus.
de illud potius arbitramur. licet eueniat. nihil tamen ut eueniat sui
natura causa necessitatis habuisse. quod hinc facile perpen-
das. licet Plura & enim dum sunt subiecta oculis
intuemur. ut ea quae in quadrigis moderandis atque lec-
tendis facere spectantur aurigae. atque adhuc modum
cetera. Num igitur quicquam illorum tam fieri necessitas
ulla conpellit. Minime. Frustra enim esset artus effectus. p
si omnia coacta mouerentur. Quae igitur cum sunt carent
existendi necessitate. eadem prius quam fixit sine necessi-
tate futura sunt. Quare sunt quaedam euentura quor-
um exitus ab omni necessitate sit absolutus. Nam illud quidem
nullum arbitror esse dicturum. quod quae nunc fiunt prius
quam fierent euentura non fuerint. haec igitur etiam per
cognita liberos habent euentus. Nam sicut scientia praesen-
tium rerum nihil his quae fiunt. ita praescientia futuro-
rum nihil his quae uentura sunt necessitatis importat.
Sed hoc inquis. ipsum dubitatur. an earum rerum quae ne-
cessarios exitus non habent ulla possit esse praenotio dis-
sonare. & enim uidentur. putas quae si prauidentur conse-
qui necessitatem. sine necessitate desit minime praesciri.
nihilque scientia conprehendi posse nisi certum. quod

LV
si quae incertis sunt exitus ea quasi certa prouidentur. op
nionis id esse caliginem non scientiae ueritatem. Alter
enim quae se res habeat arbitrar. ab integritate scientiae
credis esse diuersum. Cuius erroris causa est quod omnia
quae quisque nouit. ex ipsorum tantum ut atque natura cor-
nosci aestimat quae sciuntur. quod totum contra est. Om-
ne enim quod cognoscitur non secundum suum. sed secun-
dum cognoscendum potius conprehenditur. dicitur facta
tem. Nam ut hoc breui liquet exemplo. eandem corpo-
ris rotunditatem. alter uisus. alter tactus agnoscit. ille
eminus manens totum simul tactus radius intuetur. hic
uero coherens obruatque con iunctus. circa ipsum motus
ambitum. rotunditatem. paribus conprehendit. ipsum
quoque hominem. alter sensus. alter imaginatio. alter
ratio. alter intelligentia conuenitur. sensus enim figuram
in subiecta materia constitutam. Imaginatio uero solam si-
ne materia iudicat figuram. ratio uero hanc quoque trans-
cendit. speciemque ipsam quae singularibus. Inest. uniuersa
li consideratione perpendit. Intelligentiae uero celsior
oculus existit. supergressamque uniuersitatis ambitum
ipsam illam simplicem formam puram entis acie conue-
nit. In quo illud maxime considerandum est. Nam superior
conprehendendi uis amplectitur. Inferiorem. Inferior uero
ad superiorem nullomodo conuenit. Neque enim sensus ali-
quid extra materiam ualeat. uel uniuersales species. Imagi-
natio conuenitur. uel ratio caput simplicem formam. sed in-
telligentia quasi de super spectans concepta forma quae sub
sunt etiam cuncta di iudicat. sed eodem modo quo formam ipsam

quae nullalibi nota esse poterat conprehendit. Nam
& rationis uniuersum & imaginationis figuram & ma-
teriale sensibile cognoscit: nec ratione utens. nec imagi-
natione. nec sensibus. Sed illo uero actu mentis formalis

ut traditam cuncta prospiciat: ratio quoque cum quibus
uniuersale respicit. nec imaginatione. nec sensibus utens.
Imaginabilia. uel sensibilia conprehendit. Haec est enim
quae conceptio. nisi suae uniuersale tradisunt. homo est

animal bipes. rationale. Quae cum uniuersalis notio sit. tu
Imaginabilem sensibilemque essentiam nullus ignorat. quod
illa non imaginatione uel sensu. sed in rationali conceptione

considerat. Imago quoque tam si ex sensibus uisendi for-
mandique figuram sumpsit exordium. Sensu tamen absente
sensibilia quaeque conlustrat. non sensibili sed imaginaria

ratione iudicandi. Vides nequitur. ut in cognoscendo cuncta
sua potius facultate quam eorum quae cognoscuntur utan-
tur. neque id iniuria. nam cum omne iudicium iudicantis
actus existat. necesse est ut suam quisque operam. non ex
aliena. sed ex propria potestate perficiat.

Quondam porro natus aruit. Ob cunctos uariis species
Quisensus et imagines. Et corporibus exterioribus
Cne carum uentibus in priam. Ut quondam ceteris uilo
mos est. aequore paginae quae nullas habeat notas

pressas sic relitteras. Sed ueniens in propriis uigens
Nihil uentibus explicat. Sed lentius patiens acer
Notis subdita corporum. Cassasque in specula uicem

Rerum reddidit imagines. Unde haec sic rationis uicer
CERNENS OMNIA NOTIO. Quae uis in uicula apperspicit

Auribus cogitandi uero. Quae diuisa recolligit
Aliet numque legens iter. Nunc ueniens caput inserit
Nunc deccidit in fine. Tu uisere te perens iter

Veris falsae dargunt. Haec est efficiens magis
Longe causae potentior. Quam quae uariis modo

io pressas patitur notas. Prae ceo in iuuen excipit
Ac uires ad hanc mouens. Vuo in corpore passio
Cu uel lux oculos perit. Vel uox auribus inrepti

Tuo uentis uigor excipit. Quas in uisus species tenet
Ad motus signales uocasse. Notis applicat exterioris
Intra uisumque reuocatis. Porro uisus et uigilans

Quod si in corporebus sentiendis. quam uis afficiant in
Instrumenta sensuum forinsecus obiectae qualitates. non
miquae agentis uigorem passio corporis antecedit. quae

In se actum mentis prouocet. exciteque totum qui
essentia intra insecus formas. si in sentiendis inquam
corporibus animus non passione insignitur. sed ex sua

ui subiectam corpori iudicat passionem. quanto ma-
gis ea quae cunctas corporum affectionibus absoluta
sunt. indiscernendae non obiecta extrinsecus sequun-
tur. sed actum suae mentis expediunt. Haec itaque

ratione multiplices cognitiones. diuersis ad differen-
tibus cessere substantiis. sensus enim solus cunctis ali-
is cognitionibus destitutus. immobilibus animantibus
cessit: quales sunt conchemarif. quaeque alia saxif. hae-
rentia nutruntur. Imaginatione uero mobilibus beluis.
quibus iam inesse fugendi appetendi uel aliquis uide-
tur affectus. Ratio uero humani totum generis est

sicut intelligentia sola diuini. quos fit ut ex notida cet
 ris. praesert. quae suapte natura non modo proprium
 sed ceterarum quoque notitiarum subiecta cognoscit.
 Quid igitur ^{fubeli d'isputacione} syraciocinationi ^{de d'icau} sensus. imaginatio que re
 fragemur. nihil esse illud uniuersale dicentes. quod se
 se intueri ratio putet. Quodenim sensibile uel imagina
 bile est. id uniuersum esse non posse. aut igitur ratio
 nis uerum esse iudicium. nec quicquam esse sensibile.
 aut quoniam sibi notum sit. pluram sensibus & imagina
 tioni esse subiecta. in anem conceptionem esse rationis.
 Quaequod sensibile sit ac singulare quasi. quiddam uni
 uersale consideret. ad haec si ratio. contra respondeat
 si quidem & quod sensibile & quod imaginabile sit in
 uniuersitatis ratione conspicere. illa uero ad uniuersi
 tatis cognitionem adspirare non posse. quoniam coru
 natio corporales figuras non posset excedere. dere
 rum uero cognitione firmiori potius perfectiorique
 iudicio esse credendum. In huiusmodi igitur ^{comparacione} tunc nos
 quibus tam ratiocinandi. quam imaginandi etiam sen
 tiendique uis in est. nonne rationis potius causam pro
 baremus. Simile est quod humana ratio diuinam intel
 ligentiam fitura nisi ut ipsa cognoscit non putat intue
 ri. Nam ita differit. si qua certos ac necessarios habere
 non uideantur. euentus. ex certo euentura praesciri ne
 queunt. harum igitur rerum nulla est praescientia qua
 si etiam in his esse credamus. nihil erit quod non ex ne
 cessitate proueniat. Vt igitur uti rationis participes
 sumus ita diuinae iudicium mentis habere possimus sicut

In imaginatioe

imaginacionem sensumque rationi credere oportere
 re iudicauimus. sic diuinae sese menti humanam su
 mittere rationem iustissimum censimus. Quare in
 illius summae intelligentiae cacumen si possumus eri
 gamur. Illic enim ratio uidebit quod in se non potest
 intueri. Id autem est quoniam modo etiam quae certos
 exitus non habent. certamen uideat ac definita pre
 notio. neque id sit opinio. sed summae potius scientiae
 nullis terminis inclusa simplicitas

Quae uis terrae animalia per uicant figuris
 naeque alia exentios sunt corpore pulueris. Quae uis
 conuulsiuque trahunt in pectoris in certata sulcu
 sunt quibus alarum leuitas uacua uerberet que uentis
 et liquol. onis spatia aetheris nate tuolatu.
 haec pessus esse sol. oes ncia. pressibusque caudent
 uel in uides. cae campos transmittere. uel subires iluas
 quae uis uideat licet omnia discrepare. totius
 pronatae mentes hebetes ualet increpare sensus.
 Quae uis hoc in uis. celsus leuat altius cacumen
 atque eius recto stat corpore. dispicit que terras.
 haec nisi terrenis uale desipis ad uener figura
 qui recto caelum uulturnis exseris que frontem
 in sublimi peras. animalium quoque ne grauata pessima
 in prior sita mens corpore. celsius leuato

Quoniam igitur ut paulo ante monstratum est omne
 quod scitur non ex sua sed ex comprehendentium natu
 ra cognoscitur. Intueamur nunc quantum fas est quis sit
 diuinae substantiae status. ut quatenus etiam scientia
 eius sit possimus agnoscere. Om igitur aeternum esse scire

torum ratione de gentium commune iudicium. **Q**uod
sic igitur aeternitas consideremus: haec enim nobis na-
turam pariter diuinam scientiam ^{ipate facti}. Aeterni-
tas igitur est interminabilis uitae tota simul & perfec-
ta possessio. quod ex collatione ^{naratione} temporalium clarius li-
quet. Nam quicquid uiuit in tempore. id praesens a praes-
teritis in futura procedit. Nihilque est in tempore cons-
titutum. quod totum uitae suae spatium pariter pos-
sit amplecti. sed praeteritum quidem nondum ad praes-
ens hendet. hesternum uero iam perdidit. In hodierna quo-
que uita non amplius uiuitur. quam in illo mobili tran-
sitorioque momento. **Q**uod igitur temporis patitur
conditionem. licet illud sicuti de mundo censuit aristo-
teles. nec coeperit umquam esse nec desinat. uitaeque
eius cum temporis infinitate tendatur. Nondum tamen
tale est ut aeternum esse iure credatur. Non enim to-
tum simul infinitum licet uitae spatium conpraehendat
atque complectatur. sed futura nondum transacta iam
non habet. **Q**uod igitur interminabilis uitae plenitudi-
nem totam pariter conpraehendit ac possidet. cui neque
futuri quicquam absit nec praeteriti fluxerit. id aeter-
num esse iure perhibetur. idque necesse est. & sui compos-
praesens sibi semper adsistere. & infinitatem mobilis
temporis habere praesentem. **V**nde non recte quidam
quicum audiunt uisum platoni mundum hunc nec habu-
isse initium temporis. nec habiturum esse defectum.
hoc modo conditori conditum mundum fieri coaeternum
putant. Aliud est enim per interminabilem uitaem quod
mundo plato tribuit. Aliud interminabilis uitae tota pariter
complexam esse praesentiam. quod diuinitatem

L VIII
tas proprium esse manifestum est. Neque deus conditis re-
bus antiquior uideri debet temporis quantitate. sed
simplicis potius proprietate naturae. Hunc enim utique
immobilis praesentiarum statum infinitus ille tempo-
ralium rerum motus imitatur. **C**umque cum effinge-
re atque aequare non possit ex immobilitate deficit in
motum. ex simplicitate praesentiae decrescit. in infinitum
futuri ac praeteriti quantitatem. **E**t cum totam pariter
uitae suae plenitudinem neque exat possidere. hoc ipso
quod aliquomodo numquam esse desinit. illud quod imple-
re atque exprimere non potest. aliquatenus uidetur ac-
mulari. alligans se ad qualem cumque praesentiam huius
exigui uolucrisque momenti. **Q**uae quoniam manentis
illius praesentiae quondam gestat ^{similitudine} imaginem. quibusca-
que contingit. id praestat. ut esse uideatur. quoniam
ueromane non potuit. infinitum temporis iter arripu-
it. **E**oque modo factum est ut ^{construatur} eundo uitam.
cuius plenitudinem complecti non ualuit permanendo. Ita
que si digna rebus nomina uelimus inponere platonem
sequentes. deum quidem aeternum. mundum uero dicimus
esse perpetuum. **Q**uoniam igitur omne iudicium se-
cundum suam naturam quae sibi subiecta ^{est} ^{est} ^{est} conpraehon-
dit. **E**st autem deo semper aeternus ac praesentarius sta-
tus. scientia quoque eius omnem temporis supergressa
motionem. in sua manet simplicitate praesentiae. **I**psi-
nitaeque praeteriti ac futuri spatia complectens. omnia
quasi iam ^{aguntur} gerantur in sua simplici cognitione considerat.
Itaque si ipsi ^{entiam} pensare uelis. quae cuncta diuoscit.
non esse praesentiam quasi futuri. sed scientiam nunc

deficientis instantiae rectius aestimabis. unde non
B praevidentia. sed providentia potius dicitur. quod po-
ro ab rebus infimis constituta quasi ab excelso rerum
cacumine cuncta prospiciat. Quid igitur postulas. ut
necessaria fiant. quae diuino lumine lustrentur. cum ne
homines quidem necessaria faciant esse quae uideant;
N^{um} enim quae praesentia cernis. aliquam eis necessita-
B tem tuus addit intuitus. Minime. Acquisi est diuini hu-
manique praesentis. digna collatio. ut uos uestro hoc
P temporario praesenti quaedam uideatis. ita ille om-
nia suo cernit aeterno. Quare haec diuina praenotigna-
turam rerum propriamque non mutat. talia que
apud se praesentia spectat. qualia in tempore olim fu-
tura proueniunt. nec rerum iudicia confundit. unoque
suae mentis intuitu tam necessari e quam non necessa-
ri e uentura dinoscit. Sicut uos cum pariterambu-
lare interra hominem & oriri in caelo solem uideatis.
quam quam simul utrumque conspectum tamen discer-
nitis & hoc uoluntarium. illud esse necessarium iudica-
tis. Itaque cuncta ^{discernens} diuinus intuitus quali-
tatem rerum minime perturbat. apud se quidem prae-
sentium ad conditionem uero temporis futurarum. Quo-
fit ut hoc non sit opinio. sed ueritate potius nixta cogni-
tio. cum ^{si futurum} extaturum quid esse cognoscit. quod idem exis-
tendi necessitate carere non uesciat. Hic si dicas quod euen-
turum deus uidet. id non euenire non posse. quod autem
non potest non euenire. id ex necessitate contingere. me
que ad hoc nomen necessitatis adstringas. fatebor. rem quae
dem solidissime ueritatis. sed auerit aliquis nisi diuini spe-

LIX
culator accesserit. Respondeo bonamque idem futurum
cum ad diuinam notionem referatur necessarium. cum ue-
ro in sua natura perpenditur liberum prorsus atque abso-
B lutum uideri. Duae sunt enim necessitates simplex una
ueluti quod necesse est omnes homines esse mortales. alte-
ra conditionis ut si ^{si uiam} aliquem ambulare scias eumambu-
lare necesse est. Quod enim quisque nouit id esse alter ac
notum est sequitur. sed haec conditio minime secum illam
simplicem trahit. Hanc enim necessitatem non propria
facit natura. sed conditionis adiectio. nulla enim neces-
sitas cogit incedere uoluntate gradientem. quam uis
eum tum cum graditur incedere necessarium sit. Eodem
igitur modo si quid providentia praesens uidet. id esse
necesse est. tamen & si nullam naturae habeat necessi-
tatem. Ac qui de ea futura quae ex arbitrii libertate pro-
ueniunt praesentia conuertitur. ^{si uideat} Haec igitur ad intuitum
^{si naturam} relata diuinum necessaria sunt per conditionem diuinae
notionis. per se uero considerata ab absoluta naturae suae
libertate non desinunt. Fieri igitur proculdubio cuncta
quae futura deesse praenoscit. sed eorum quaedam delibe-
ro proficiscuntur arbitrio. quaequam uis eueniant ^{in modo} existen-
do. tamen naturam propriam non admittunt. quae prius
quam fierent etiam non euenire potuissent. Quid igitur
refert non esse necessaria. cum propter diuinam scientiam
conditionem modis omnibus necessitatis ^{si ueritate} instat. Hoc
scilicet quod ea quae paulo ante proposui. sol oriens &
gradientis homo. quaedum sunt non fieri non possunt.
Eorum tamen unum prius quoque quam fieret necesse
erat existere alterum uero minime. ita etiam quae prae-

sentia dicitur habet dubio pro se a cul existens. sed eorum
hoc quidem de rerum necessitate descendit. Illud uero
de potestate facientium. Haud igitur in iuriam diximus
hanc. si ad diuinam notitiam referantur necessaria. si
se considerentur necessitatis esse nexibus absoluta.
sicuti omne quod sensibus patet si ad rationem refe-
ras uniuersale est. si ad se ipsa respicias singulare. Sed
si in mea inquit potestate sciam est mutare propositum.
euacuabo prouidentiam. Cumque illa praescit for-
te muta uero. respondebo. propositum te quidem tuum
posse deflectere. Sed quoniam & id te posse. & in facias
quoue conuertas praescit prouidentiae uertas uiu-
etur. diuina ante praescientiam non posse uariare. sicuti
praesentis oculi effugere non possis in uitium. qua
uiste in uarias actiones libera uoluntate conuertis?
Quid igitur inquit ex mea ne dispositione scientia di-
uina mutabitur. ut cum ego nunc hoc nunc aliud ueli
illa quoque noscendi uices alternare uideatur. **M**ini
P me. **O**mnine namque futurum diuinus praecurrit inu-
ritus. & ad praesentiam propriae cognitionis retorquet
ac reuocat. nec alternat ut aestimas. nunc hoc nunc illud
praenostendi uice. sed uno actu mutationes tuas manens
praecient atque complectitur. quam conpraehendendi
omnia uisendi que praesentiam non existurasum pro-
dentu rerum. sed ex propria dicitur simplicitate sortitus est.
Ex quo illud quoque resolutur. quod paulo ante posuis-
ti. indignum esse si scientia ead causam futura nostra praes-
tare dicatur. haec enim scientia uis praesentiarum no-
tione cuncta complectens rebus modum omnibus ipsa

constituit. nihil uero posteroribus debet. Quaecum-
ita sunt. manet incommutata ^{aliquid} mor talibus arbitri liber-
tas. neque leges solitas omni necessitate uolupta-
tibus praemia poenasque proponunt. Manet etiam spec-
tator de super cunctorum praescius dicitur uisionis que eius
praescit semper aeternitas. cum posterorum actuum su-
tura qualitate concurrat. bonis praemia malis suppli-
cia dispensans. Nec frustra sunt in deo posttae spes praes-
cesque quaecum rectae sunt inefficaces esse non possunt.
Aueriamini igitur uicta colite uir uices ad rectas spes
animum subleuate. humiles proceres in excelsa portu-
te. Magna uobis est fidissimulare non uultus necessitas
inducta probitatis cum ante oculos agris iudicis cun-
ta cernentis. **Explicit felicitate**

Incipiunt glose humil libri

Clus	illuminatis	Seabrota	Rubignola
Lucida	protegenda	pilis	Telus
Exenta	Nudata	Castas	Summa galaxae
Labefacat	fecit cadere	Nothus	uentus
parca	parata	Adamans	La is durissimus
puclibunda	modesta	Trulicem	Implicem lora
In cestus	Inlicitum	Tonachan	Loricem
Dua	dea uel sca	Stomachando	Inscendo
Luculenta	In munda	Caligem	Massam firmam
potis	potest	Castis	Galax
Abde	absconde	luben	Comis uel omis
pro stipulu	Domu in eoru		
Mares	de inferni	Jacobi	Sancti Iacobi
Uortex			

[Marginal notes in smaller script follow, including references to 'Sancti Iacobi' and 'Sancti Iacobi'.]

KNIGHTS OF COLUMBUS FOUNDATION
FOR PRESERVING MANUSCRIPT COLLECTION OF THE VATICAN LIBRARY

END

ST. LOUIS UNIVERSITY LIBRARY

This film may not be removed from the depository. No part
of this film may be reproduced without written permission
from St. Louis University.

EP 3207